

FEDERAL ALMANYA: 2,50 DM
FRANSA: 7.-FF
BELÇİKA: 50.-BF
HOLLANDA: 3.-G
İNGİLTERE: 70 Pence
DANİMARKA: 10.-KRN
İSVİÇRE: 8.-KRN
AVUSTURYA: 20 S
İSVİÇRE: 2,5 Sfr

Türkiye Postası

20. APRIL 1984
NUMMER: 29
15 GÜNLÜK GAZETE
Adres: Donau Str.1
1000 Berlin 44
Tel.: 030/624 60 92

Postvertriebsstück Gebühr bezahlt A1319D

FİDEF 8. Kurultayı Essen'de toplandı

Genel Yönetim Kurulu'nun Çalışma Raporu ve Kurultay sonunda alınan kararların ağırlık noktaları barış sağışı, işsizlik ve 35 saatlik çalışma haftası, yabancı düşmanlığı ve Türkiye demokrasi güçleriyle dayanışmaydı.

● Sayfa 15'te

Ostern 84 ve 1 Mayıs 84'de İş, barış ve özgürlük için Yürüyüş kollarında, alanlarda!..

● Sayfa 12, 13 ve 16'da

Genel af için Batı Avrupa'da büyük
bir imza kampanyası açıldı

Teyze, amca bir imza ver!

Avrupa Parlamentosu'nun 7-11 Mayıs günleri arasında Strasbourg'da yapacağı toplantı delaysıyla, Avrupa kamuoyunu Türkiye'deki faşist rejim konusunda bir kez daha aydınlatmak için yaygın eylemlere hazırlanıyor. Bu arada büyük boyutlu bir imza kampanyası da başlatıldı. Batı Avrupa'da sözkonusu etkinlikleri Birlik Yolu, DİBAF, Gerçek-Ak, FİDEF, KKDK ve KOMKAR ortaklaşa sürdürüyorlar.

● Sayfa 4'de

Seçim sonrasında Türkiye'de zam furyası sürüyor

Özal Hükümeti, 25 Mart yerel seçimlerinden sonra başlattığı zam furyasını son iki hafta içinde de sürdürdü. Seçim sonrası, Kano İkiscadi Teşebbüsleri'nin ürettiği bütün mal ve hizmetlere yüzde 25-30 artış oldu.

Geri dönüş teşvik yasası
Ümit Köseoğlu
Sayfa 7'de

DDR'den "cennet" e aç

üretti bütün mal ve hizmetlere yüzde 25 ile yüzde 125 arasında değişen zamlar yapıldı. KİT zamlarına, özel sektörün ürettiği mal ve hizmetlere yapılan zamlar takibetti. Etten süte, kuru fasulyeden pirinçe, ekmekten yağa, sebzededen meyveye kadar uzanan zam fırtınasından nasibini almayan hiçbir şey kalmadı. Öte yandan, Özal hükümeti'nin dört aylık uygulamaya stresinde fiyatlar yüzde 14,7 artış gösterdi. Böylece Yüksek Hakem Kurulu'nun 1984 yılı için verdiği yüzde 29'luk ücret zammının yarısı, dört ay içinde geri alınmış oldu.

● Sayfa 11'de

Söz şimdi işçilerde: Grev oylaması

İG-Metall Sendikası Yönetim Kurulu ile metal işverenlerinin başı örgütlü Gesamtmetall arasında, 17 Nisan günü Düsseldorf'ta yapılan son görüşmede de işverenler 35 saatlik hafta konusunda uzlaşmaz tutumlarında ısrar ettiler. İG-Metall Sendikası, gazetemiz baskıya girerken grev oylamasına gideceğini açık-

ladı. Sendikanın saptamasına göre, grev oylaması, 35 saatlik çalışma haftası konusunda işçiler arasında bir referandum niteliği de taşıyacak. Bu durumda sendikal savaşında söz sırası işçi kitlelerine geldi.

● Sayfa 7'de

DDR'den "cennet" e oğç edenlerin payına düşen: Ucuza işsizlik, kötü konut ve pısmanlık Sayfa 10'da

Jeopolitik demokrasi mi? Abdullah Yılmaz Sayfa 10'da

Batı Avrupa'da ve özellikle de Federal Almanya'da yaşanan ve çalışan Türkliyeler düğüm düğüm olmuş bir sorunlar yumağı ile karşı karşıyalar. Türk ve Kürt emekçilerini temsil etme iddiasıyla ortaya çıkan her dernek ve örgüt, bu sorunlar yumağının hangi ucundan tutulursa çözölebileceğini görmekte ve göstermekte zorundadır. Kanımızca, Federal Almanya Türkiye İşçi Dernekleri Federasyonu FİDEF'in son kurultayı bunu esas olarak başarmıştır.

Herşeyden önce, kurultayın yaptığı şu saptama temel önemdedir: "Türkliyelerin Federal Almanya'daki kaderi, bu ülkenin barış ve demokrasi güçlerinin kaderine sıkı sıkıya bağlıdır." Bu görüş, Türk ve Kürt işçilerinin, Federal Almanya işçi sınıfının kopmaz bir parçası oldukları gerçeğini göstermenin doğal sonucudur. FİDEF, bu temel görüşten hareketle, bütün Türkliyelerin barış savaşına, 35 saatlik çalışma haftasına, işsizliğe, sosyal ve demokratik hakların kısıtlanmasına karşı savaşımına vargüçleriyle katılmaya çağırılmaktadır. Hızla yükselen yabancı düşmanlığına karşı savaşımın da en etkili yolu budur.

Türk cercilerinin yaydığı "Türk'ün Türk'ten başka dostu yoktur" biçimindeki milliyetçi ve şoven görüşler... Ya da, Batı Avrupa'da yükselen barış savaşımına burun kıvrın, sendikal savaşımı küçümseyen, işçi sınıfı partilerinin ve demokrasi güçlerinin uğrunda savaş-tıkları hedefleri "yeterince devrimci bulmayan" sözde "solcu" görüşler... Her ikisi de, yurt dışındaki Türkliyelerin sınıf savaşını dışında tutmaktan ve ba-

FİDEF Kurultayı

Ahmet KARDAM

riş ve demokrasi güçlerini bölmekten başka birşeye hizmet etmiyor.

FİDEF kurultayı, söylenen sözlerle yapılanlar arasındaki bağın olduğunu de koymuştur. Türk ve Kürt derneklerinin barış hareketini savunmaları, 35 saatlik çalışma haftası konusunda bildiriler yayımlamaları yetmiyor. Atom füzelelerine karşı yapılan eylemlere kaç Türkliyelili katılıyoruz? Dernek üyelerinden kaç iş sendikası ve kaç sendikalarda aktif çalışıyor? Kaç işyeri temsilcisi? Yapılan, grevlerin içinde miyiz? Kaç işçiyiz?

Lafa değil işe bakmak gerek. İşte onun için de, hepsi sonuçta gelip şuna dayanıyor: Türkliyelerin temsilen ortaya çıkan derneklerin ve örgütlerin Türk ve Kürt işçi yığınlarıyla, aydınlarla ve öğrencilerle bağı ne? Sorun, elbette yalnızca üye sayısından ibaret değil. Her üyenin kaç Türkliyelili ile sıcak ve canlı bağları var, Dernekler Türkliyelerin somut sorunlarının çözümünde ne ölçüde yardımcı ve yol gösterici? Yayınlanan bildiride, verilen de meçte, yapılan çağrıda kaç Türkliyelili kendi nabzının atısını ve kendi sesini yankılanışını duyuyor? Bu soruları sormak cesaret işidir ve FİDEF kurultayı bu cesareti göstermiştir.

FİDEF'in üzerinde önemle durduğu bir başka konu, "Türkiye demokrasi kurultayı dayanağına" sorunu oldu. Kurultay yalnızca dayanağının önemi-

ni vurgulamakla kalmadı, ne zamandır yanıt bekleyen şu soruları da sordu: Neden son üç yıl içinde kalıcı ve giderek yükselen bir dayanışma hareketi oluşturamadık? Dayanışma çekebildiğimiz Almanların ve Alman örgütlerinin sayısı neden yeterince kaldı?

Bunun nedenleri kuşkusuz çok çeşitli ve bazıları da biz Türkliyelilere bağlı değildir. Ama kurultay, "bize bağlı olan" iki önemli noktaya işaret etti: Birincisi, geniş Türkliyelili yığınlarla onları hareketlendirecek kadar güçlü bağlara sahip olmadıkça, ve ikincisi, bu Türkliyelili yığını Federal Almanya'da yürüten sınıf savaşımına, barış ve demokrasi savaşımına yönlendirmek için vargücümüzü harcamadıkça dayanışma hareketinde burtı tikanıklıkların doğması doğaldır. Yurt dışındaki milyonlarca Türkliyelerin somut sorunlarıyla yeterince ilgilinmeyen ve yaşadığı ülkedeki sınıf savaşımını dışında duran bir örgüt... Binlerce uzaktaki binlerce ve binlerce kilometre uzaktaki Türkiye işçi sınıfının ve halkının savaşımı için dayanışma iste-mesini çok az Türkliyelili ve Avrupalı ciddiye alacaktır.

FİDEF kurultayı, kuşkusuz ki Türkiye-llerinin acil yanıt bekleyen bütün sorunlarına çözüm getirme iddiasında değildir. Ama sorunlar yumağının hangi ucundan tutmamız gerektiğini göstermiştir. Kurultaya sunulan çalışma raporunun, bu açıdan, yurt dışındaki bütün Türkliyelili örgütler tarafından dikkatle ele alınması gerektirecek öneme-ol-duğu düşüncesindeyiz.

NATO elebaşları, Çeşme'de Türkiye'ye yeni atom füzeleleri yerleştirme pazarlığı yaptılar

3-4 Nisan günleri Çeşme'de yapılan NATO Nükleer Planlama Grubu toplantısında resmi gündemin dışında kulislerde yapılan görüşmeler ve savunma bakanları arasındaki teke tek görüş alışverişleri özellikle Türkiye açısından daha büyük önem taşıdı. Bu görüşmelerde gündeme gelen Türkiye'ye yeni atom füzelelerinin yerleştirilmesi konusu Ankara politik çevrelerinde tepkilere yolaçtı.

● Sayfa 3'de

len Vehbi Koç'un... Vehbi Koç 303 milyon lira vergiye Ankara vergi rekortmenliği-ne de aday. 1 milyardan fazla vergiye temel olan gelirin ne kadar olduğu ise zül-gürtlerin cenesini yoruyor. Ama yorarken düşündürüyor da. Bu kadar yüksek ka-zanç tüyü bitmemiş yetim hakkı yeme-den mümkün mi diye...

1 ay çalış, 16 kilo et al

Son zamanlarda temel ihtiyaç madde-lerine yapılan zincirleme zamlardan son-ra iğneden sürmeye hergiz pahallılaştı. Bu arada zamlardan nasibini alan etin kilosu da 1000 liraya çıktı. Kıymanın kilo-su, semtlere göre 850-900 liradan satılı-yor. Toptancı ve kasaplar, bu fiyatların son zamlardan sonra kendi ağırların-da kaçılmaz olduğunu, ama son iki yılda, hele son zamlardan sonra et satışlarında büyük bir düşme gözlemlendiği bildiriyor-lar. Asgari ücretli bir işçinin aylık ücre-tinin tümü ancak 16 kilo et almaya yeti-yor.

6 aylık asgari ücrete bir çocuk arabası

Herşeyin ithalinin serbest bırakıldığı Türki-ye'de, İtalya'dan ithal edilen çocuk ara-bası 104 bin liraya satılıyor. Şarj, "tabii her önüne gelen alamıyor, bunun mü-teerisi başka" diyor. Asgari ücretin netinin 16 bin lira olduğu Türkiye'de, bu çocuk ara-basının fiyatı 6 aylık asgari ücret karşı-lığı.

Talkın ve salkım

Yurtdışındaki göçmen işçilerin marka-larını, franklarını, güdülerini "çarpık" için her yolu deneyen Özal Hükümeti, bu kez 20 kişilik bir gümrükçü grubu-nu Federal Almanya'ya gönderdi. 18 kent-te göçmen işçilerle toplantılar yapan gümrükçüler, işçilere kaçak eşya getirmeme-lerini, döviz getirmelerini, sınır kapıları-na-daki mağazalarda her türlü eşyanın bu-lundugunu anlatıyorlar ve "dövizimizi anayurda kazandıralım" diyorlar... Top-lantılar bitince de hemen Kaufhof, Kar-stadt, Hertie gibi büyük mağazalara dalıp bol bol alışveriş ediyorlar...

Sonunda gayret dayıya düştü

Federal Almanya'daki polisler ve diğer-kamü görevlileri arasında Türkiye öğren-me istemleri gergin artıyor. Son olarak Kuze-yi Baviera'nın Weilheim kentinde 9 polis memuru Türklerle daha iyi anlaşabilmek ve sorunları daha kolay çözümlenebilmek için Türkçe öğrenmeye başlamışlar.

çocukları anastı, eski çocuk hakkında çok kaçırılmaktan dava açmış, baba bu dava sonucunda 18 ay hapse mahkûm edilmiş, şimdi Stockholm'de cezasını tamamlamaktaydı. "Sarı bebelər" se vatanlarını aşırmışlar, analarını bile unutmuşlardı. Birgün anneleri onları almaya geldi. Çocukları vesayeti kendisine vermişti ve onları İsveç'e götürecekti. Ama o gün acılı bir olay yaşadı. "Sarı bebelər" yerlerde sürünüyor, tezgahları, annelerinin kucagina atılmak istemiyorlardı. En büyük acı da kuskusuz anne çekiyordu. İki farklı kültür, mutsuz bir evlilik, ortada acı çeken çocuklar...

Şu bizim "nefis döner"de olmasaydı

Türkiye gazetelerinin Avrupa başkalarında en fazla taşlanılan ha-beri "Almanlarla dostluk gecesin-de yemeklerimiz kapışıldı", "Al-manlar çiğ köfteye bayıldılar", "Ya-bancılar yemeklerimize hayran kal-dı" türündendir. Bu haberlerden biri de geçtiğimiz hafta Hürriyet ga-zetesinde yer aldı. Hürriyet'in ha-be-rine göre, Mainz'daki geleneksel fuar-da Almanlar 150 kiloluk döneri 2 saatte bitirerek rekor kırmışlar; "Çok nefis, çok nefis" diye yer göğü inlemişler... Türkiye gazetelerinin bu türden haberlerini görülenler, ki toplam arasındaki kaynaşmanın, dostluğun ve dayanışmanın tem-dirliğini döner olduğunu düşün-mekten kendini alamaz. Bizim ga-zeteler "Erkeğin kalbine mideden geçtili" sözünü hatırlayıp "Almanın kalbine göğüsünden geçtili" diye dü-şünüyor olmaları...

bulunmıyorsa, belki işler biraz düzelir.

12 yıllık alinteri havaya uçtu

Yazgılı Hasan, Almanya'da 12 yıl çalıştı. Sonra bir gün, tam 12 yıl sonra, Ham-burg kumarhanesinde 214 bin Mark bırakıp, bir bilek parası ve topu topu 3 bin 900 Markla Türkiye'ye döndü. Yazgı'nın Sorgun ilçesinde Hasan, 12 yıllık Almanya'yı, buradaki zorlu çalışmanın tüm ürünlerini kumar masasına yemisti. Bir bakıma 12 yılını bırakmış kumar masalarında Hasan. Gurbetçilerimizin dramlarından biri daha Hamburg havaalanında yandı. Hasan kendisini geçimeye gelen akrabalarından ayrı-lırken "Benim yapışımı siz yapmayın, buralar insanı bir tuhaf ediyor. Siz bari eme-ginizi boşa harcamayın" diyor, ağlıyordu.

"Türk listeleri" kime hizmet ediyor?

Federal Almanya'da işçi temsilciliği seçimleri sürüyor. Bu seçimlerde, bu yıl dikkati çeken gelişme, Federal Alman-ya'daki Alman ve yabancı işçilerin ortak örgütü birlik sendikası DGB'nin çeşitli işkollarındaki sendikaların listeleri ya-nında ve onlara rakip olarak "Türk" veya

"Yabancı" aday listelerinin de ortaya çık-ması. Tekellilerin mülkiyet ve güdümün-deki Türkiye gazeteleri, Almanya baskı-larında, bu türden Türk listelerinin veya Türk işçilerin de dahil olduğu yabancı listelerinin reklamını yapıp duruyorlar. Hemen hemen hiçbir işyerinde kazana-mayan bu tür listelerin görevi ise, oylan bölmek, işçilerin kafalarını karıştırmak ve işçi sınıfının birliğini baltalamak, böy-lece yabancı düşmanlığına, ayrımcılığa-yol açmak oluyor. Bu yayınlar, bu türden listelerin ne kadar yanlış olduğunu an-la-tırlara bitiremiyorlar ve bunlara güç sağlamaya çalışıyorlar. "Türk listeleri"-nin ve benzerlerinin doğrudan doğruya işverene hizmet ettiği, çoğu işyerinde iş-verenin kotardığı bir oyun olduğu bir sü-re sonra anlaşılıyor, ama çoğunlukla ge-cikilmiş oluyor.

Ya kafalarının içini

Hollanda'da yabancı düşmanlığı körük-lenmeye çalışıyor. Duvarlardan yabancı düşmanını yazılar, yabancı düşmanlığını yayınlanmasında yükselmeye eğilimini or-taya koyuyor. Den Haag belediyesi, duvar-lara yabancılar aleyhine yazılan yazılan sil-leri yıkmak için bir kampanya başlattı. Bu türden yazılar gözetilen bayırmaları ve temizlik yardımı istemeleri olanaklı olan telefon numaraları da bildirildi. Hollanda'da yaşayan yabancılar, Belediye'nin bu kararından memnun olmakla birlikte, Ya-bancı düşmanlığını duvarlardan silmek kolay, ya kafalardan nasıl silinecek" diye soruyorlar.

NATO Nükleer Planlama Grubu toplantısı kararları endişe uyandırdı

NATO elebaşları, Çeşme'de Türkiye'ye yeni atom füzeleri verleştirme pazarlığı yaptılar

NATO Nükleer Planlama Grubu toplantısı 3-4 Nisan günleri Çeşme'de yapıldı. Basına kapalı ve sıkı güvenlik önlemleri altında yapılan toplantıda Türkiye'yi Savunma Bakanı Zeki Yavuztürk temsil etti. Toplantıda resmi gündemin dışında kulislere yapılan görüşmeler ve Savunma bakanları arasındaki teke tek görüş alışverişleri özellikle Türkiye açısından daha büyük önem taşıdı. Bu tür görüşmelerde gündeme gelen Türkiye'ye yeni atom füzelerinin verleştirilmesi konusu Ankara politik çevrelerinde tepkileri yolaştı. Türkiye'nin NATO üyeliğini savunan parlamento-değiştirilmesini bu konuda verdikleri öneriler bu yönde ciddi gelişmeler olduğuna bir kez daha işaret etti.

1979-Füzeler kararından geri adım atılmayacak

Toplantıda Hollanda'nın füze konusunda daha kesin karar verememiş olması ağır eleştirilere uğrakları, NATO Genel Sekreteri Luns bu konuda Avrupa barış hareketini de bölücülüğü iddiasıyla suçladı. ABD Savunma Bakanı Weinberger, Sovyetlerin silah üstünlüğüne yalanlarına sığınarak, Batı Avrupa'ya füzeler verleştirilmesi planının uygulanması konusunda özellikle Hollanda ve Belçika gibi ikircimli müteffiklerine ağır baskı yaptı.

Türkiye de füzeler olmak üzere NATO Savunma bakanlarının, füzeler kararından geri adım atılmaması ve planın aksadından uygulanmasını belirttikleri toplantı sonuç bildirirsinin Yunanistan tümüne Danimarka ve Hollanda ise orta menzilli füzelere ilişkin bölümüne çekince koyuldu.

Türkiye'ye de füzeler geliyor mu?

yaptıkları brifinglerde konunun gündemde olduğu ve yetkililer arasında görüşmeler yapıldığı öğrenildi.

Yabancı ajansların verdiği bilgilere göre ABD yetkilileri bu konuda bazı ipuçları vererek açıklamalarda bulunmuşlar; toplantıya katılanlardan bir Pentagon yetkilisi Türkiye ile ABD arasında Türkiye'deki "Honest John" füzelerinin yenileştirilmesi konusunda görüşmelerin sürdüğünü söylemişti. Yetkililer göre her ne kadar kısa menzilli ve modası geçmiş "Honest John"ların yerini orta menzilli ilk saldırı füzesi Pershing-2'lerin alması yönünde bir karar yok ise de, görüşmeler yapılmaktaydı. Birkaç yıl içinde yedek parçaları bulunamayacak olan bu füzeler değiştirilecekti.

Boylece daha önce bazı İngiliz ve ABD yayınlarında CIA kaynakları tarafından yayınlanan "bu füzelerin mevcut füzelerin yerini yenilerinin alacağı, NATO'nun Avrupa'daki tüm nükleer gücünü sözde gözden geçirdiği" konusundaki haberler ABD yetkilileri tarafından da doğrulandı. Ancak Türk yetkilileri böyle bir şey olmadığ, bu konuda görüşmeler yapı-

madığı yönündeki beyanlarını sürdürdüler.

Yetkililer doğru söylemiyor

Son gelişmeler, daha önce ABD ile yapılan anlaşmalar, ABD'ye tanınan 50 kolyahkırı ve Çevik Güçler konusunda olduğu gibi füzeler konusunda da Türkiye'deki yetkililerin pazarlıkları kapalı kapılar arkasında sürdürmek, yalanlamak ve kamuoyunu oyalamak istediklerini açığa çıkardı.

Şimdi bu üst düzeydeki yetkililer ve Amerikalı çevreler Türkiye'ye füzeler verleştirilmesi konusundaki haberlere bir taraftan "bunlar hayal mahsülü, esah tehlise Sovyet füzeleridir" derken, öte taraftan da "bunun için NATO karar gerekir, böyle bir NATO kararı olmadıkça göre üzerinde durmaya gerek yoktur" diyorlar. Bu beyanlar, NATO'nun Türkiye'ye füze verleştirilmesi yönünde bir karar alması halinde, NATO füzeler kararının baş destekçisi Evren-Özal diktatörlüğünün, sadık bir NATO üyesi olarak bu karara karşı çıkmayacağına işaret ediyor.

Zagladin'in sözleri hayal ürünü mü?

Mart ayı sonunda, Sovyetler Birliği dış politikası dışlarından ve "Barış ve Sosyalizm Sorunları" dergisi başredaktörü V. Zagladin İngiltere televizyonunda yapılan bir konuşmada kendisine yöneltilen bir soru üzerine, "Türkiye ile ABD arasında Türkiye'ye füzeler verleştirilmesi yönünde bir anlaşma yapıldığı" konusunda istihbarat verildi" dedi. Zagladin'in bu açıklaması NATO

OYA BAYDAR Yorum

Yollar yürümekle aşınır

O kendine has fütürsüzlüğü, kalenderliği, küstahlığı ile "yollar yürümekle aşınmaz" derti bir zamanlar Demirel. Bu sözlerin altında yığın eylemlerinin küçümsenmesi yatardı. Süleyman bay yarıldı. 1965'ten 1980'ye kadar geçen 15 yılda Türkiye'de yolların yürümekle aşındığı görüldü. Hem de öylesine aşındı ki kendilerini o çarpık yolların has sahipliğine tayin etmiş olan Sam Amca, onun yerli ortakları, omuzu apoletli apoletsiz tüm usakları, yollar büsbütün aşınıp toprağa karışmasını diye; köhne, çarpık yolların yerine, yannın sahipleri emekçi sınıflar yeni, güzel, geniş, aydınlık caddeler döşemesinler diye Türkiye'ye faşizmi getirmekten başka çare bulamadılar.

YOLLAR yürümekle aşınır. Hele yığınlar, yüzbinler, milyonlar, ellerinde bayraklar, pankartlar, yüreklerinde umutları ve "bir gün mutluca" yenecekleri insançyala yürüdüler mi, sömürü düzeninin harcına kan kanmış yolları aşınır gider. Önce ufak taşlar sökülür; asfalt pul pul kalkar. Sonra daha büyük çukurlar oluşur. "Yollar yürümekle aşınmaz" diyenler bile, ayakları tökezleyip düşüverirler o çukurlara. Ama faşizmin, baskının, terörün, sömürünün yollarının tümüyle kapanması için kuşkusuz sadece yürümek yetmez. Yollar yürümekle aşınır, yıkma lazım hale gelir. Sonra büyük grayderler, dev makineler bir girerler bu yollara, ortalgı dümüz ederler. Milyonlar ayak izleri, sömürünün baskının yollarını asındırır, ama son darbeyi öndeki tüm engelleri ezip geçen devrimci atılım vurur. Kısaça faşizmin, baskının, sömürünün yollarını aşındırarak istylosrak bıkmandan, usanmadan, en sert adimlamları yürümlüyle bu yollardan; bir yandan da grayderleri, kazıcıları hazır tutmaları. Ne birini ne ötekini küçümsemek olmaz.

O kendine has küstahlığı, edepsizliği ile "Avrupa bizi ırgıslamaz, imza toplamakla rejim aşınmaz" diyor Özal. Oysa aşınır. Tıpkı yürümekle yolların aşınması gibi. Evet, imza ile rejimler aşınır. Onbinler, yüzbinler, milyonlar imzalanarak vererek "hayır" dediler mi, bir kendine gövvensizlik, bir huzursuzluk kaplar cennetleri. Toprağın ayaklarının altından kaymaya başladığını duyarlar. Onbinlerin, yüzbinlerin, milyonların imzası, dirimerek isteyen, direnişen hazırlanan başka onbinlere, başka yüzbinlere, başka milyonlara sıcak bir selam gibi ulaşır, güç verir, cesaret verir.

BUGÜN Türkiye'deki rejime karşı, onun demokrasiye geçildiği yalanlarına karşı, zindanların boşaltılması için, işkencelerin durması için verilecek her imza bir barış savışçısının, bir özgürlük savışçısının daha az işkence görmesine katkı demektir. Bir darağacı eksik kurultusuna, bir canın kurtarılmasına katkı demektir. Bir imza içerde, zindanda en az üç yıldır yatan ve daha yıllarca yatacak olan gençceci bir insana uzanan sıcak, dost bir el; yash, acılı ailelerinin acısını paylaşmak; Türkiye emekçi halkının, Türkiye barış ve özgürlük güçlerinin, yani umudun ve geleceğin yanında yer almak demektir.

Türkiye'ye de füze geliyor mu?

NATO toplantısında Türkiye'ye füzeleştirilmesinden de ele alınacağı konusunu toplantı öncesinde burjuva muhalefet partilerinden tepki gelmesine yol açtı. SODEP Genel Başkanı yarımadı Cezmi Kartay Türkiye'de ve dünyada barış ilkesine inandığını, bunu savunduğunu söyleyerek, "NATO'nun Türkiye'ye füze yerleştirme girişimine katılmamak" dedi. Doğru Yol Partisi'nden ve eski dışişleri bakanlarından İ.S. Çağlayangil ise NATO yükümlülükleri içinde nükleer füzelerin izin vermeye zorunlu kılan bir hüküm olmadığını hatırlatarak, "Buna izin vermek, Türkiye savunmasına bir tehdittir" dedi. Refah Partisi Genel Başkanı Ahmet Tekdal da Türkiye'ye nükleer füzelerin yerleştirilmesi halinde ülkenin nükleer bir savaşın hedefi haline geleceğini vurgulayarak, "bu füzelerin ülkenin yerleştirilmesine kati olarak karşıyız" dedi.

Füzelerin resmi toplantı gündeminde gelip gelmediği, ya da ne şekilde geldiği kesinlik kazanamamakla birlikte, bazı ABD yetkililerin oturumlar arasında

ABD arasında Türkiye'ye füzeler yerleştirilmesini yönünde bir anlaşma yapıldığı konusunda istihbarat vardır." dedi. Zılgıların bu açıklaması NATO toplantısı kulislerinde yankılarına yol açtı. Füzeler konusunda haberleri hep Sovyetler Birliği ve sosyalist ülkelerin maksadı olarak yaygınlaştırdığını söyleyen Türk yetkililer Zılgıların bu sözlerini de "hayal mahsülü" olarak nitelendirdiler. Ancak gerek Zılgıların, gerekse Sovyet basınında daha önce bu konuda çıkmış olan haberler emperyalist basında daha önce yeralmış CIA kaynaklı raporlara dayanıyordu. Türkiye'ye füzeler yerleştirilmesi konusu bir yıl aşkın bir süredir Pentagon yetkililerinin ağızda olup, emperyalist basında da sık sık gündeme gelmekteydi:

1983 Şubat sonu: ABD'nin etkin gazetelerinden Washington Post ABD Savunma Bakanlığı çevrelerinde Pershing-2 füzelerinin Avrupa'ya yerleştirilmesinden varacağı halinde füzelerin Türkiye'ye yerleştirilmesi konusunda bir eğitim olduğuna, coğrafi açıdan da Türkiye'nin konumunun buna uygun olduğunu yazdı.

1983 Aralık ayı: İngiliz "The Sunday Times" gazetesi ABD yönetiminin, içinde Türkiye de olmak üzere bir dizi ülkeleri Cruise füzeleri yerleştirileceğini açıkladı. ABD Savunma Bakanlığı yetkilileri tarafından doğrulandı.

1983 Aralık ayı: SİSAV (Siyasi ve Sosyal Araştırmalar Vakfı)'nın "1980" lerde NATO" konulu toplantısında Pentagon yetkilileri Türkiye'nin yeni sahip olduğu silahların atom füzeleriyle korunması gerektiğini savundular.

1984 Şubat ayı: İngiltere'de çıkan "Economist" dergisinin özel eki "Foreign Report" Türkiye'deki modası geçmiş füzelerin yerine yeni atom füzeleri yerleştirileceğini CIA kaynaklarına dayanarak açıkladı.

Yani Zılgıların ve diğer yetkililer hurafelerle uğraşmıyorlar...

Aralarında Türkiye Savunma Bakanı Zeki Yavuztürk'ün de yer aldığı NATO savunma bakanları Çeşme'de birarada...

ABD ve NATO için yeni havaalanları yapıyor

ABD ile Türkiye arasında imzalanan ve uzun süre kamuoyundan gizlenen Savunma İşbirliği Anlaşması (SIA) ile Kasım 1982'de imzalanan "Uyum Anlaşması"na bağlı olarak, ABD ve NATO kuvvetlerinin kullanımına amacıyla bazı havaalanlarının genişletilerek NATO standartlarına uygun hale getirileceği ve 10-15 dolayında da yeni havaalanı yapılacağı belli oldu. NATO standartlarına uygun hale getirmek için Antalya Havaalanı 400 milyon liraya Mithat Yenigün firmasına ve Çorlu Havaalan-

nının yapımı da 4 milyar 150 milyon liraya Kiska firmasına ihale edildi.

Ayrıca, Milli Savunma Bakanlığı NATO Enfrastruktur Dairesi'nin NATO standartlarına uygun hale getirmek amacıyla 4 havaalanının genişletilmesi ve 2 havaalanının yapımıyla ilgili 6 projenin ihaleye çıkardığı öğrenildi. Buna göre, Erzurum, Gaziantep, Dalağan ve Afyon havaalanları genişletilip yeni tesislerle donatılacak ve ABD ve NATO kuvvetlerinin kullanılabilmesine elverişli hale getirilecek.

Ayrıca, Güneydoğu'da yapımı kararlaştırılan 2 yeni havaalanının ihaleye çıkarıldığı belirtili, ancak bu havaalanların yer konusunda açıklama yapılmadı.

Yine ABD ile Türkiye arasında imzalanan SIA anlaşmasına göre, Muş'ta yapımı kararlaştırılan bir ABD hava üssü ile bazı havaalanlarının genişletilip modernleştirilmesi ve NATO standartlarına uygun hale getirilmesi projelerinin de, önümüzdeki aylarda ihaleye çıkarılacağı ve yapımına başlanacağı belirtili.

VE bugün Türkiye'deki işkenciler, baskılar sona ersin, zindanlar boşalsın diye verilecek bir imza, insanım diyenin kendi kendisi ile tutarlığı, emekçi ve aydın namusu demektir. Bir imza, faşizm yollarını aşmandan küçük bir adımdır bugün. Faşizmi yıkacak güçler, işçi sınıfı öncülüğünde gelip o yolları dümdüz edene kadar,

"Tezye ancak bir imza var"

İnsanlar öldürülmesin özgür yaşayabilsinler

Cunta partilerinin dışındaki partilere yaşam hakkı yok mu?

Demokrasiye "geçen" Türkiye'de hoş gitmeyen ve tehlikeli olarak görülen siyasal partilerin Anayasa Mahkemesi tarafından kapatılmalarda tehdiyle ilgili karşılaşan parti, yerel seçimlerde Özal'ın ve ANAP'ın canını sıkkan Doğru Yol Partisi oldu. Cumhuriyet Başsavcılığı, DYP'nin kapatılması istemiyse Anayasa Mahkemesi'ne dava açtı. Kapatılma gerekçesi olarak, Anayasa ve Partiler Yasası'nda yer alan, "12 Eylül sonrası kurulan partilerin kalıpları" ile ilişkili olarak kapatılmasını istemiyse Anayasa Mahkemesi'ne hükümeti teminledi. DYP'nin AP ve daha sonra kurulup kapatılan Büyük Türkiye Partisi'nin devamı olduğu gösteriliyor.

DYP'nin, kapatılma istemiyse Anayasa Mahkemesi'ne verilmemesinden sonra, iktidar partisi ANAP başkanı ve Başbakan Özal, gazetecilerin kendisine yönelttikleri bir soruya verdiği cevapta "DYP'nin kapa-

nlmaması için seçim kampanyası boyunca dua ettik" dedi. Böylece, ilk başta DYP'nin kapatılmasını istemediği izlenimini vermekle birlikte, Özal'ın sözleri aslında, "yerel seçim kampanyası boyunca DYP partiler yasasını bilesine ihlal etti ki, böyle giderse kapatılır, Allah vere de tutumların değişirsinler diye düşün-düm" anlamına geliyor ve Cumhuriyet Başsavcılığı'nın başvurusu altında kimlerin partisinin bulunduğu ortaya koyuyordu. Anayasa Mahkemesi, geçtiğimiz perşembe günü DYP'nin savunmasının alınmasında karar verdi. Bu gelişmeler sonucunda DYP kapatılmasa bile, "legallite"si (meşruiyeti) tartışmalı bir parti olarak kamuoyunda yitirilmeye başlanacak ve DYP'nin esas rakip olduğu bu partinin, umut ettiği gelişmenin önüne bu yolla geçilebilecek. Asıl hesap da belki bu.

Öte yandan Cumhuriyet Başsavcılığı, diğer partilerin de sırada olduğuna, hakedinde Anayasa mahkemesine başvuru bulunulacak tek partinin DYP olmadığını açıklayarak Demokles'in kılıcını Cunta'nın üç gülleri dışındaki tüm siyasal partilerin üzerine sallıyordu. Bir süredir duruma incelenen küçük Fazilet Partisi'nin de Anayasa Mahkemesi tarafından savunması istenmiş durumda. Partilerin, özellikle de DYP'nin Anayasa mahkemesi yoluyla kapatılması girişimine, siyasal partilerden sadece SODEP'ten tepki geldi.

SODEP Genel Sekreteri Atilla Sav, siyasal partilerin kapatılması yolunun açılması estirilen görüşüne başvuran HP, MDP ve diğerleri susmakla yetindiler.

TUSİAY

Türkiyeli örgütler, Mayıs ayındaki Avrupa Konseyi toplantısı için seferber oldular

Genel af için imza kampanyası

● Türkiyeli ilerici örgütler 7-11 Mayıs'ta Strasbourg'da yapılacak toplantıya Avrupa Konseyi toplantısına hazırlanıyorlar

Avrupa Konseyi'nin 7-11 Mayıs günleri Strasbourg kentinde yapılacak toplantısında Türkiye'de demokrasi sorunu tekrar gündeme gelecektir. Bu münasebetle Batı Avrupa'daki Türk ve Kürt göçmen örgütleri çalışmalarına hız veriliyor.

Federal Almanya'da Birlik Yolu, DİB-AF, Gerçek-AK, FİDEK, KDKK ve KOMKAR'ın 9 Nisan günü yaptıkları eylem birliği toplantısında, Avrupa Konseyi toplantısına sunulmak üzere Türkiye'de genel af ilan edilmesini isteyen bir imza kampanyası başlatılmasına karar verildi. Bu altı örgüt 25 Nisan'da tekrar toplanarak çalışmaların gözden geçirilecek ve ortak bir ekip oluşturulması ve Konsey toplantısına sunulacak dokümanların hazırlanması konusunda çalışmalarını sürdürecekler.

Altı örgüt imza kampanyası konusunda Yeşiller Partisi'nin, Liberal Parti FDP'ye ve Sosyal Demokrat Parti SPD'ye geniş bilgi verdiler. Ayrıca Federal Almanya'daki 50'den çok demokratik örgüte ve 100'e yakın önemli şahsiyete mektuplar gönderilerek açılmış olan af kampanyası duyuruldu.

Alman haberlere göre, genel af için imza kampanyasının Batı Avrupa'nın diğer ülkelerinde de başlatılması için çalışmalar sürdürülüyor.

Altı örgüt "Türkiye Cezaevlerindeki Politik Tutuklulara Özgürlük" başlığıyla ortak imzalı bir de bildiri yayınlıyorlar yurt dışındaki Türkiye ve Kürdistanlı emekçileri, aydınları, gençleri ve kadınları Türkiye'deki politik tutuklularla ve yakınlarıyla dayanışmaya ve geniş kapsamlı bir genel af için yürütülen mücadelede katılmaya çağırıyorlar. "Türkiye cezaevlerindeki onbinlerce siyasi tutuklunun üç yıl aşkın süredir alık almadık bir zulüm altında" yaşadıklarını işaret edilen bildiride özetle şu görüşlere yer verildi:

* Faşist rejim olan moral ve fizik ola-

yanılmaz hale geldi. 6 Kasım seçimleri ve kusa süre eden yapılan yer seçimleri Türkiye'deki diktatörlüğün yapısında bir şeyi değiştirmedi. Sıkıyönetim devam ediyor. Cuntasın tüm demokratik hak ve özgürlükleri yok eden anayasası ve diğer baskı yasaları yürürlükte. İşçi hakları, düğünce, söz, basın, örgütlenme özgürlükleri yok edildi."

Söz konusu altı örgüt, 9 Nisan günü yaptıkları toplantıda bu hafta sonunda başlayacak Ostern bayı yürüyüşleri ve 1 Mayıs gösterilerini de görüştüler. Toplantıda, Ostern ve 1 Mayıs gösterilerinde ortak hareket etme, Federal Almanya Sendikalar Birliği DGB'nin saflarında, bu sendikaların düzenlediği eylemlere katılma kararı alındı.

Aynı toplantıda, altı Türk ve Kürt örgütü ayrıca 5 Mayıs günü Batı Berlin'de dahil, Federal Almanya'nın 50'ye yakın kent ve kasabasında 5 Mayıs Cumartesi günü saat 10-16 arasında ortak "uyarı nöbetleri" düzenlenmeyi kararlaştırdılar. Bu "uyarı nöbetleri" sırasında, Alman kamuoyuna yönelik geniş bilgilendirme yapılacak ve genel af için imza toplanacak.

Görev: Batı Avrupa'da dayanışma bayrağını yükseltmek

Okurlarımızı imza kampanyasında aktif görev almaya çağırıyoruz

Bütün okurlarımızı Birlik Yolu, DİB-AF, Gerçek-AK, FİDEK, KDKK ve KOMKAR'ın açmış oldukları imza kampanyasına katılmaya ve çevrelerindeki yabancı ve Türkiyelilerden imza toplama çağırıyoruz. Topladığımız imzalar Avrupa Konseyi'nin 7-11 Mayıs tarihle-

rinde yapılacak olan Avrupa Konseyi toplantısına sunulacak.

Yaşadığınız ülkede, kentte ya da mahallede bu imza kampanyası henüz başlamamış olabilir. Ya da imza toplamak için seferber olmuş kişiler size ulaşamamış olabilirler. Zaran yok! Türkiye Posta-

sı aracılığıyla hem kendi imzanızı verebilirsiniz, hem de imza toplama kampanyasına aktif olarak katılabilirsiniz.

Aşağıda yayınladığımız ve imzaya açılmış olan metni keserek işaretli yere adınızı, adresinizi, mesleğinizi yazıp imzanızı atın.

Ama daha iyisi, şunu yapın: İmzaya açılan metni daktiloya, daktilonuz varsa elyazınızla bir kağıda yazın ve fotokopye çoğaltın. Ve işyerinizde, mahallenizde, ulaşabildiğiniz her yerde imza toplayın. Yapabiliyorsanız, bu Türkiye metni bulunduğunuz ülkenin diline çevirterek çoğaltın. Demokrat ve ilerici yabancıardan da imza toplayın.

Federal Almanya'daki okurlarımız topladıkları imzaları altı örgütün ortaklaşa tesbit ettikleri yazışma adresine postalamalıdır. Adres şöyledir:

Pol. Gef. Hauptpostlager
5000 Köln 1

Diğer ülkelerdeki okurlarımız topladıkları imzaları hiç Zaman kaybetmeden Türkiye Postası'na ulaştırmalıdır. Bize göndermiş olduğunuz imzaların Avrupa Konseyi toplantısına iletilmesini sağlayalım. Adresimizi göndere:

Türkiye Postası

**Faşist savcının dünya rekoru:
2 sanık için
adam başına
700 yıl hapis
cezası istendi**

Askeri mahkemelerde idam kararlarının, idam ve ömür boyu hapis istemlerinin ardı arkası kesilmiyor. Son 15 günde 4 idam kararı daha verildi, 97 yeni idam istemi daha geldi. Bu arada, iki sanık için, yazışmaları sorumlu olarak ve sadece bu yüzden 700'er yıl hapis talep eden bir askerî savcı, kendi alanında rekor kırdı.

● Antalya Kurtuluş davası kararı bağlandı. 170 sanıklı davada 66 kişi 2 yıl 6 ay 20 gün hapis arası cezalarına çarptırıldı. Hüseyin Aktaş, Mustafa Benli, Süleyman Selim, Hasan Demirtaş altı gençler idama mahkum edildi. Güner Yaşar Bozoklu, Hüsnü Şahin, Mustafa Kahya, Adil Yıldızhan altı gençlerin idam hükümleri ise ömür boyu hapse çevrildi. Davada, 28 kişi, haklarında delil bulunmadığından beraat etti.

● Ege Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı 2 numaralı askerî mahkemesinde görülmekte olan 191 sanıklı Uşak Dev-Yol davasında, askerî savcı 28 genç için idam istedi.

● TIKKO davasında ise askerî savcı 69 idam talep etti.

● İstanbul Sıkıyönetim 1 numaralı askerî mahkemesinde Türkiye Devrimci Komünist Partisi (TDKP) davasında esir hakkındaki mütalaasını okuyan askerî savcı, 306 sanıklı davada 200 sanığın cezası ile hapis cezalarına mahkum edilmelerini isterken, davaya yargılanan Veli Yılmaz ve İsmet Taş'ın 700'er yıl ağır hapis cezalarına çarptırılmalarını talep etti. 700'er yıl hapis,

Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki siyasi tutuklulara özgürlük

Ben, Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki cezaevlerinde bulunan siyasi tutuklu ve hükümlülerin tabii tutulduğu ağır baskıları, işlenen cinayetleri, işkenceleri ve tüm kötü koşulları protesto ediyorum. Türkiye'de "demokratik gelişim" söz edilen bir dönemde, bir yandan onbinlerce siyasi tutuklu ve hükümlünün tabii tutulduğu bu ağır koşullar, diğer yandan, salt siyasi görüş ve demokratik eylemlerinden dolayı yargılanan insanları ağır cezalar verilmeye devam edilmesi, ülkede üç yıl aşkın süreden beri devam eden ağır baskı rejiminin yapısında herhangi bir değişim olmadığının göstergesi, faşist yönetimin değişiklikleri tekdüz ediyor.

Bu insanlar ağır sömürü ve zulüm çarkına karşı çıktıkları, barıştan yana oldukları, halktan içli ve dışlı, demokrat ve insanca bir yaşam istedikleri için tutuklanıyor ve birçok ağır cezalarla mahkum ediliyorlardır. Ülkede sistemli işkence uygulamasına son verilmelidir ve politik tutuklular, serbest bırakılmadan demokratik yoldan ciddi bir adım atılmalıdır.

Bu nedenle Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki tüm siyasi tutuklu ve hükümlülerin salıverilmesi ve geniş kapsamlı bir affın bir an önce çıkarılması istiyorum.

İsim	Adres	Meslek	İmza

"Faşist rejim onları moral ve fizik olarak yoketmek için her yola başvuruyordu. Türkiye'de 'demokrasiye geçiş'ten söz edilen şu günlerde cezaevlerinde durum düzelmedi, tersine daha da kötüleşti, da-

Genelkurmay bildirisi cezaevlerinde işlenen cinayetlerin ve işkencelerin resmi bir itirafnamesi niteliğinde

İşkence yapıldığı resmen kabul edildi

Türkiye'de askeri ceza ve tutukevlerin-deki işkence ve ölüm olaylarının ve tutuk-luların direnislerinin Türkiye ve dünya ka-muoyundan gizlenmek boyutlara vurma-sı üzerine Genel Kurmay Başkanlığı bir açıklama yapmak zorunda kaldı. Avrupa televizyonlarına kadar yansayan Türkiye görüntüleri; annelerin oğullarının kanlı

gömelekleriyle sokaklara dökülüşü; Diyar-bakır ve Mamak cezaevlerindeki açık grevleri ve ölüm olaylarının Avrupa ka-muoyuna ve Türkiye basınına kadar yan-sması, rejimi açıklamaya zorladı. Ancak, olaylar o kadar meydanlandı ki, açıklama bir "yalanlama" değil, suçlu kabul belge-si oldu. Genel Kurmay'ın 2 Nisan tarih-

li açıklamasında "Türkiye'de Sıkıyöneti-min başladığı 26 Aralık 1978 tarihlerinde bugüne kadar askeri ceza ve tutukevlerine 63 bin 92 tutuklunun girdiği, bunların 53'ünün çeşitli nedenlerle öldüğü" belir-tiliyordu. Bu rakamlara, 12 Eylül sonras-ında, çeşitli işkence merkezlerinde, daha tutukevine bile gitmeden ölenlerin, işken-

cede öldükleri ailelerinden bile gizlenip gizlice gömülenlerin dahil olmadığı açıktı.

Genel Kurmay açıklamasında, askeri ce-za ve tutukevlerinde işkence yoktur bil-denilemiyor. "Her insan ve izan sahibi vatandaşımızın da takdir edilebileceği gibi, askeri ceza ve tutukevlerinde nadir bir ki-riyeşel olaylar dışında, sistematik bir işken-ce bahis konusu değildir" deniyor, böylece işkence ve kötü muamele delay-ı olarak kabul ediliyor. Yine bu açıklamada, "Askeri ceza ve tutukev-lerinde askeri disiplin ve savaş halinin ge-gerli olduğu" hatırlatılıyor ve olaylar "Marksist-Leninist ideolojeye bağlı bir ki-sım tutuklunun nizamlarına aykırı davran-malarına, bunun sonucunda nizamların uygulanmasını da işkence olarak niteleyip dünya kamuoyunda Türkiye'nin itibarını sarsıcı izlenimler doğurmak istemeleri" ne bağlanıyor. En önemlisi de 53 ölüm olayı kabul edilir ve bunun 4'ünün işken-ce sonucu, 7'sinin açık grevi sonucu, vs. olduğu sayılırken, 13 ölüm vakasının ne-deninin bilinmediği, bir o kadardır da in-celenmekte olduğu açıklanıyor. Kısaca, bu gizlenmek ölüm olayları karşısında askeri yönetim dahil süsleyecek söz veya inkâr edilebilecek taraf bulunamış, bula-rıklık yaratmakla yetinmişti.

İşin ilginç yanlarından biri, Avrupa'da Türkiye yayın yapan yerel radyolardan da-ha etraflı olarak okunan açıklamaların, Tür-kije gazetelerinin titimünde, aynı cümle ve aynı kelimelerle, yani Genel Kurmay'dan gelmiş sansürlü bir metinle yayınlanma-sıydı. Askeri ceza ve tutukevlerindeki du-rumun ve ölüm olaylarının ayrıntıları, Türkiye kamuoyundan bir kez daha sak-lanmak istenmişti.

Genel Kurmay'ın, yani Türkiye'deki re-jimin askeri yayının "özerri kabinatından büyük" açıklaması, bir yandan bir suç ka-bulü belgesi olma niteliği taşıyor, öte yan-dan gerek yurt içindeki gerekse yurt dışın-daki demokratik çevrelerin baskıları ka-pışında, rejimin giderek huzursuzluğa ka-pıldığını da bir işareti görüntündüney-di.

Türkiye Postası
"İmza Kampanyası"
Donaustr. 1
1000 Berlin 44
Acele edin, fazla zaman kalmadı!

malarnı talep etti. 700'e yakın hapis, örgütün Halkın Kurtuluşu adlı ya-yın organındaki yazıları nedeniyle ve bunlardan aldıkları cezaların toplamından oluşuyor.

● Gazeteci ve SODEP kurucula-rından Oktay Eksi için, MGK (cun-ta) kararlarını eyleştirerek 76 sayılı MGK bildirisine aykırı hareketten 3 ay ile 1 yıl arası hapis cezası is-tendi.

● Halen Barış Derneği davasın-dan tutuklu bulunan Cumhuriyet gazetesi dış politika yazarı Ali Sir-men ve avukatı Orhan Lezzet Kük'ün, Barış Derneği davası sırasında sav-cıya hakareten 3'üyle kadar hapisle-ri isteniyor.

● Şarkıcı Selda, "Galdı, galdı" adlı şarkısıyla bölücüleri yaptığı id-diasıyla gözaltına alındı.

● Güneydoğu Kurtuluş davası-n-da, 135 sanıktan biri 20 yıla, 38'i 3 yıl 4 ay ile 8 yıl arası hapis ceza-larına mahkum oldu, 78 sanık bera-attı.

Türkiye'yi ziyaret eden Avrupa Parlamentosu üyesi anlatıyor

"Ankara Sıkıyönetim Komutanı bir Nazi subayından farksızdı

28-30 Mart tarihleri arasında Ma-nak askeri cezaevini gezmek üzere Türkiye'ye giden Avrupa Parlamen-tosu komünist milletvekillerinden Fran-sız Maurice Martin'le Strasbourg'da görüştü. Maurice Martin, Ankara'ya, partisinin yetkili organlarının aldığı karar gereği ve "Türkiyeli demokrat ve ilerlicileri ve film Türkiye emek-çilerini dayanışmalarını bir kere da-ha bizzat bu cellatların önünde belir-mek" için gitmiş. Avrupa Parlamen-tosu üyesine sıkıyönetim yetkilileri ne düşünülün izleme ne de Mamak as-keri cezaevini görme izni vermemiş. Mamak askeri cezaevinin kapısı-na dayandığında içeri sokmayıp Sıkı-yönetim Komutanı'nın karşısına çı-karmışlar.

"Komutan konuşmasına niçin Tür-kije'ye geldiğini, ne yapmak istediği mi sorarak başladı. Kendisine, orada sorguya çekilmek üzere bulunmadığı nı söyledi. Türkiye'de insan hak-larının çiğnenmesi karşısında Avru-pa'da duyulan endişeden söz ettim."

Maurice Martin'in bu sözlerine çok öf-kelenen sıkıyönetim komutanı gayet kışkırtıcı bir tavırla kendisine aynen şun-ları söyledi:

"İnsan hakları boş laf. Türkiye NATO içindeki önemli konumuna gö-

re hareket ediyor. İşkencelere gelince, bizim kullandığımız yöntemler, örneğin elektrik verme Federal Almanya ve ABD'de de bir sorğu yöntemi ola-rak kullandılıyor. Biz Avrupa kamuoyu-na yapılan aleyhdeki propagandala-rı aldırıyoruz. Türkiye'nin strate-jik konumu ve sahip olduğumuz iş-ti-fakları istediğimiz yapmayı sağlıyor. Avrupa'da da güçlü dostlarımız var. Siz Fransızların bize söyleyecek sözü olamaz, çünkü sizin 1789 ihtilali sa-rasında ölen insan sayısı Türkiye'de ölenlerden daha fazladır."

Maurice Martin sözlerini şöyle sür-dürdü:

"Generalın bu sözleri işkence yap-tıklarının açık itirafı oluyor. Sıkı-yönetim komutanı ve yanındaki su-baylar, bundan 40 yıl önce ülkemde insanlık dışı suçlar işlemiş olan SS subaylarından farksızdır. Fransa'ya döndükten sonra duyduğuma göre, Türkiye hükümeti Ankara'daki Fran-sız Büyükelçiliği nezdinde Türkiye'ye yaptığım bir gizli protesto etmiş."

Türkiye'nin Avrupa Parlamentosu'na dönüşü için Avrupa gericiliği destek veriyor

Mays ayı başında Türkiye'yi yeniden gündemine alacak olan Avrupa Parlamen-tosu'nun Başkanı Danker'in özel temsil-ci olarak Türkiye'ye AET Karma Par-lamento Komisyonu eski ş başkanı Lud-wig Fellmeier Ankara'ya gitti ve bir dizi temaslar bulundu. Fellmeier'in geçen dönemde Avrupa Parlamentosu toplan-tısından önce de Türkiye'ye gittiği ancak hiçbir resmi yetkili tarafından kabul edil-mediği hatırlatılıyor ve bu kez TBMM Başkanı Karaduman, Dışişleri Bakanı Ha-lefoğlu tarafından kabul edilmesine dikkat çekiliyor.

Avrupa gericiliği adına Türkiye'deki faşist rejime destek veren siyasi çevreler de aynı konuda "Türkiye'nin içinde par-lamentoya kabul yönünde ciddi bir engel kalmadı" biçiminde konuşmaktan çekin-miyorlar.

Federal Almanya'da aşırı sağcı Türk Federasyonu da bedel konusuna el attı

FE BAG'a kuruluşundan sonra 29 girişim daha katıldı

Türkeş'in partisi MHP'nin Federal Almanya'daki yan örgütü olarak bilinen Türk Federasyonu, askerlik bedelinin düştürülmesi için hareket geçen ve örgütlenen Türkiye gençleri bölme üzere harekete geçti. Türk Federasyonu geçtiğimiz 8 Nisan günü Bremen kentinde sözlüme "bedelli askerlik" konusunda bir düğün salonunda toplantı düzenlemeye kalkıştı. Ayrıca bu konuda imza toplamak üzere bir de bildiri çıkartıldı. Fakat Bremen'deki Alman ve Türkiye ilericiler kuruluşları derhal harekete geçerek düğün salonunun önünde toplanırlar ve Türk Federasyonu'nun bu bölücü ve hedef sapırtıcı toplantısını engellediler.

Türk Federasyonu bundan bir süre önce, 17 Mart günü de Nürtingen'de sözde bir "Avrupa Gençlik Sempozyumu" toplamaya kalkışarak bedelli askerlik sorunu-na sahip çıkmaya çalışmıştı. Yol paraları ödenerek Federal Almanya'nın dört bir yanında getirtildikleri bir avuç çocuk yaşında gence salonda "Başbuğ Türkiye" diye bağıştırmışlardı.

Öte yandan, 7 ve 8 Nisan günleri Essen'de toplanan FİDEF Kurultayı'nda bir

Aşırı sağcı Türk Federasyonu'nun 8 Nisan günü Bremen'de düzenlemeye kalkıştığı bedelli askerlik toplantısı kentteki Alman ve Türkiye ilericilerin uyanıklığı ve kararlılığı sayesinde sonuçsuz kaldı

konuşma yapan Federal Almanya Bedelli Askerlik Girişimi (FE BAG) sözcüsü Hamza Aydoğan, FE BAG'ın kuruluşundan sonraki 15 gün içinde, bu örgüte 29 yeni Bedelli Askerlik Girişimi'nin katıldığını açıkladı. Böylece FE BAG'a üye yerel Bedelli Askerlik Girişimi sayısı 81'i bulmuş oluyor. Hamza Aydoğan, aynı konuşmasında, örgütün çıkaracağı "Bedel" adlı bültenin de 15 Nisan'da yayınlanmış olduğunu bildirdi.

Bati Berlin'de 14 Nisan günü Reichenberger Gençlik Evi'nde bir araya gelen

40 Türkiye genç bir "Bedelli Askerlik Girişimi" kurmayı kararlaştırdılar. Bu arada Türk Merkezi çatısı altında ve Volkan Spor içinde de iki komite daha kuruldu. Kurulan üç komite arasında hareketli yayınlaştırmak ve uyum sağlamak üzere görüşmeler başladı. Türk Merkezi'ndeki komitenin ilk toplantısı 27 Nisan akşamı saat 19'da Türk Merkezi'nde yapılacak.

Türk Merkezi Bedelli Askerlik Komitesi toplantıya katılmaması istediği askerlik çağındaki gençler için de bildiri yayınladı. Bildiride bedelin altında gençlere 30 bin marka maaş olduğu vurgulanarak genel olarak Federal Almanya'daki bedelli Askerlik girişimlerinin benimsenmediği değerlendirilmeye yer verildi. Buna göre Türk Merkezi Bedelli Askerlik Komitesi bedelin 5 bin marka indirilmesini, bedelli ya da bedelsiz askere giden gençlerin iş güvencelerinin sağlanmasını, bedel için ödenen dövizlerle Türkiye'de işyerleri açılmasını, birden fazla bedelli askerlik yapacak çocuğu olan ailelere kolaylıklar sağlanmasını ve daha önce 20 bin mark bedel ödeyenlere aradaki farkın geri ödenmesini istiyor.

AYDIN ENGİN

Tırmık

MHP'lileştiremediklerimizden misiniz?

Yazının başlığı salt dikkati çeksin diye düzenlenmiş filan değil. Bu soru, son haftalarda, Ankara'da, ANAP iktidarının ardarda patlayan zam kararlarına, her şeyi satışa çıkarma iletine karşı "minn-kınn" eden kimi ANAP milletvekillerine ve özellikle MSP'den devşirilen ANAP kadrolarına yöneltilen bir soru. Ya da bir tür dalga çekme, uyarı ve hatta tehdit...

Şu anda 12 Eylül darbesinden önceki dönem MHP kadrolarını az çok bilenlerin farkedebileceği bir süreç işlemekte: ANAP yönetimi yuktan aşağıya "Mehepe-lileştiriliyor".

Özal, "Biz dört eğilimden de oy aldık" diye böbürleniyordu. Bir yandan da partisinin oy tabanını, bölmesi bir oy tabanı sağlayan parti yönetiminin "kompozisyonu"na tutmıyordu. Ama 25 Mart seçimleri gelip çatıncında Özal bu "taban analizi"ni terketti. O artık, "Eski siyasi partiler yoktur; bir Anavatan Partisi vardır; Anavatan Partilleri vardır" diyor.

Kanımızca rastgele söylenmiş sözler değil bunlar. ANAP'da yerel seçimlerin hemen ardından başlayan, hızla uygulanan, daha önemlisi pervasızca uygulanan ve bu yüzden de saklanamazlık kazanan süreç tam bir uyum içinde ANAP elebaşısının "tahlihi"leri.

Şu tabloya bakınız, şu rastgele seçtiğimiz örnekler ardarda sıraladığımız tabloya.

Hallî Şişgin (ANAP Genel Sekreteri), Şadi Pehlivanoglu (Başkan Ziraat Bankası'nda bir yönetim değişikliğine hazırlanmaktadır. Ziraat Bankası'nın başına, 12 Eylül öncesinde MHP yandaşlığı olduğu için "so" gruplardan birinin millîyetleri tarafından kurulan ve ölümler dönen Sekerbank eski Genel Müdürü getirilcektir. Aynı biçimde Ege'de Tarih'in başına, Demirel'in kolunda palazlanan ama Tarih'in tüm olanaklarını "Albayım" dediği Türkiye'ye ve partisine açan "Komando Davut" yeniden getirilecektir. henüz emredilmiştir.

lefon ederek istediğine, "fotoğraf yapıp işim yerini boş bırakalım pasaportu" sağlayacak kadar etkili bir MHP'li militanın ağabeyi Yahya Yılmaz bugün Belediye Başkanı koltuğundadır.

Dahası, 12 Eylül öncesinde ipliği çok pazara çıkan Ordu Valisi Resat Akkaya gibi "Türkeş'e bağlilik telgrafı çeken bir kaç validen biri" de Antalya Valisidir ve bu valî şimdi Emniyet Genel Müdürlüğü'ne tayin edilmistir.

Dahası, Tunca Toskay gibi adını duyulmuş bir çöğrafiya profesörü bugün TRT'nin, Türkiye'de kitale haberleşme araçlarının en etkilisinin, önemisinin başına getirilmiştir. Toskay, 1961'de Eylül dergisinin çıkış bildirisine imza koyacak kadar "gençlik çılgınlıkları" yasadiktan sonra kısa sürede toparlanıp İstanbul Üniversitesi'nde bir yandan ünlü ajan Mahir Kaynakla birlikte MIT'in üniversite işi görevlisi olarak çalışmış, bir yandan da MHP İstanbul belediye başkan adayı Profesör Recep Doksat, Ankara'dan Doçent Kurt Karaca ve Ayhan Sungurlu birlikte "MHP İlim Kurulu" üyesi olarak görev almıştı ve şimdi bu adam, TRT'nin başındadır.

Dahası, Türkiye'nin en büyük bankası ve mail kuruluşu haline gelen Ziraat Bankası'nda bir yönetim değişikliğine hazırlanmaktadır. Ziraat Bankası'nın başına, 12 Eylül öncesinde MHP yandaşlığı olduğu için "so" gruplardan birinin millîyetleri tarafından kurulan ve ölümler dönen Sekerbank eski Genel Müdürü getirilcektir. Aynı biçimde Ege'de Tarih'in başına, Demirel'in kolunda palazlanan ama Tarih'in tüm olanaklarını "Albayım" dediği Türkiye'ye ve partisine açan "Komando Davut" yeniden getirilecektir. henüz emredilmiştir.

DEMOKRASİ GÜÇLERİ UYANIK
Bremen'de, aşırı sağcıların toplantısına olanak tanınmadı

5 ANAP milletvekili, Brüksel'de bedelin 7500 Mark olacağını söylediler

ANAP iktidarı bedel konusunda gençleri kandırma çabasındadır

● Brüksel'deki NATO merkezini ziyaret eden Türkiye'den beş kişilik bir parlamento grubu, "bedel 7 bin 500 Marka indirilecek" derken Milli Savunma Bakanı Zeki Yavuztürk, indirimin sadece ABD, Kanada ve Avustralya gibi "uzak" ülkelerden gelen gençler için düşünüldüğünü söyledi.

Bedelli askerlik konusunda, bedelin indirilmesi için özellikle Federal Almanya'daki gençlerin eylemlerinin "örneği" bir düzeye aşmasını, Türkiye'de, Özal Hükümeti üstünde etkili oldu. Ancak yurtdışındaki binlerce gençten "bedel" dedikleri resmi soyguncu milyarlara Türk lirası değerinde döviz elde eden Hükümet bu altın yumurtlayan tavuktan yoksun kalmamaları için işi oyalamaya ve laf ebeğine dükti.

Nitekim geçtiğimiz günlerde ANAP'ın beş milletvekili Brüksel'e yaptıkları bir gezi sırasında bedelin 7.500 Marka indirileceğini söylüyor, oysa aynı günlerde Savunma Bakanı Zeki Yavuztürk bedelin sadece ABD, Kanada ve Avustralya gibi "uzak" ülkelere yaşayan Türkiye'li gençler için indirilmesinin düşünüldüğünü, Batı Avrupa ülkeleri gibi "yakın" ülkeler için bir indirim düşünülmeyeceğini açıklıyor.

Brüksel'deki NATO merkezinde, ABD Hükümeti'nin davetlisi olarak bir "ilece-me" gezisi düzenleyen ANAP Elazığ milletvekili Nevzat Yaşar, Çankırı milletvekili İlker Tuncay, Amasya milletvekili Adnan Tutkun, Manisa milletvekili Timur Çar ve İstanbul milletvekili Bülent Akarçah'ın oluşan 5 kişilik parlamento grubu,

bu geziler sırasında Brüksel'de yaptıkları bir sohbet toplantısı düzenlediler. Burada yurtdışından gelen isteklerin ağırlığını bedelli askerlik konusunda oğullarına gözyeşeni ANAP'lı milletvekilleri, Hürriyet gazetesinin 13 Nisan günlü Avrupa basısında yeralan bir habere göre bedelin 7 bin 500 marka indirileceğini açıkladılar. Ancak toplantının genel havası, ANAP milletvekillerinin "meydanı boş bulup bol keseden vad savdıkları" kanısını güçlendirdi. Ama gene de bu beş ANAP'lı milletvekilinin adları da bir yana söz etmedi.

Toplantıda hizını almayan ANAP'lı milletvekillerinin sözcüsü durumundaki Bülent Akarçah, bedelin indirilmesiyle yetinmeyeceklerini, ayrıca yurtdışında bir

akrabasının yanında oturan öğrencilerin de bedelli askerlikten yararlanılabileceklerini söyledi. Bu da not edildi.

Buna karşılık Günaydin gazetesine 9 Nisan günü bir açıklamada yapan Milli Savunma Bakanı Zeki Yavuztürk, bedelin indirileceğine ilişkin söylentileri doğrulamadı ve hükümetin sadece Kanada, ABD ve Avustralya gibi "uzak" ülkelereki yurtdışların ödemesi gereken bedel miktarının indirilmesini düşündüğünü belirtti. Bakan Yavuztürk'ün bu açıklaması hem NATO merkezini ziyaret eden ANAP milletvekillerinin görüşleri ile çelişiyor, hem de bedelin indirileceğini haber vererek yurtdışındaki Türkiye'li gençleri kandırma çabası içinde olan Tercüman gazetesini yalanlıyor.

BASKAN VE FEDAİLERİ
Türk Federasyonu Başkanı

girdi "dört eşlik" birinden, sivil faşist kadroları yöneten MHP'den gelen oyların bedeli olarak bu "mekvillerde" bulunduklarını kendileri bile saklamamaktadırlar. Ancak daha önemli ve tehlikeli olan, bu kadronun 25 Mart yerel seçimleri arifesinde başlatıldığı tırmanışta büyük başarı kazanmasıdır. 600 belediyeve bir zamanlar MHP disiplini içinde yer almış ve şimdi bu disiplinin dışında olduklarına ilişkin hiçbir ipucu bulunmayan kişiler seçim kazanarak belediye başkanlığı koltuğuna oturmuşlardır. MHP'nin eskileri bu durumda o kadar çok belediye başkanı bizim arkadaşlardan seçildi ki tebrik etmeye bile yetemiyoruz" demektedirler.

Bir örnek: Erzurum Belediye Başkanı Adnan Eranoğlu, MHP'nin 1977 yerel seçimlerinde belediye başkanı adaydır. Sakarya Belediye Başkanı Erkan Ertuğlu, 12 Eylül öncesinde MHP'nin en genç bölge sorumlularından biri olarak özellikle Akçaya yöresindeki Gürcü ve Pomak aileler arasında faşist cinayet celerini örgütleyip işi önüldür. Uşak Belediye Başkanlığı alan Şenal Öztürk için, Uşaklı davırcıların, demokratların 12 Eylül öncesinde pek ilginç anılar vardır. Neyse ki de bir zamanlar Emniyet Müdürlüğü'ne te-

Biz rastgele örnekler seçtik. Bir tablo çizelim istedik. Üstelik sınırın belli bir köşeye sığmayacak kadar bol saydıkları örneklerden seçmeler yapmak zorundaydık. Gene de uzadıkça uzadı. Oysa inanıyoruz ki Türkiye'de anti-faşist savaşı örgütlemekte yükümlü kadrolar açısından bu tablo önmelidir. Faşizmin sandığı, umulduğu gibi "bedelime sürüne" filan girmedikçün, tersine "sığın" zorunda başka yöntemlere, dayanaklara yaslanarak kurumsallaşma, kalıcılığıyla denedigin kanıtlarından biridir bunlar.

Gelecek sayılarda yeniden bu konuya dönmek koşullu yazıyı noktalarsak şunu söyleyelim:

Önümüzdeki dönemin savasım perspektifleri (açınmalar) daha da karmaşıktır şimdi. Bir yanda faşizmden yana olmayan, çıkan su yada bu oranda, su yada bu biçimde faşizme çelişen tüm güçlerin, birlikte savaşa sürülebilmesi gerekiyor. Bir yandan genç kitleleri harekettirebilecek kadroların pekiştirilmesi, eğitilmesi, savaş alanından da etkinleştirilmesi gerekiyor.

— E, zaten bunlar hep gerekiyordu... diyenlere yanıt:

— Evet öyle. Ama şimdi daha çok gerekiyor...

Sınırdışı edilenler uçaқта "normal" görünsün diye kendilerine zorla yüksek dozda uyuşturucu veriliyor

Polisin görevini Lufthansa mı üstleniyor?

Yeni Yabancılar Yasası ile yabancıların sınırdışı edilmeleri için karar yetkisi ayrı oranın dışına, polise kaydırılacak, Alman gizli servisleri ile MIT ve Ankara-İstanbul siyasi şubeleri arasındaki bilgi alışverişi de güçlendiriliyor

geyle, sınırdışı edilen kişileri "kontrol" görevi personele verildi. Polis örgütünde yapılacak personel kısıtlaması nedeniyle, sınırdışı edilecek yabancılar, bundan sonra havaoyulları görevlilerinin refakatinde uçarak bindirilecek ve uçağın içinde veya aktarmalarında yine personel tarafından dokümanlar tutulacaklar. Bilindiği gibi şimdiye dek, sınırdışı edilenlerin yanında uçaқта bir polis görevlisi bulunuyordu.

Polisin bir bölümü insanlık dışı "göre-

vi" üstlenmeyi reddederlerken, pilotların da kendi istemleri dışında uçağa bindirilen "yolcu"ları kabul etmeme yetkileri olduğundan, sınırdışı edilen yabancıların "sakın görülmüştür, normal yolcular" izlenimi uyandırılacak işi kendilerine polis tarafından yüksek dozda uyuşturucu ilaç verilirdi bildiriyor.

Bu arada özellikle MIT ve Emniyet Müdürlüğü Siyasi bölümü ile işbirliği içinde olan Alman gizli servisleri, sınırdışı edilen Türkiye'linin gelişini önceden bildirir-

yorlar. Çoğu kez F.Almanya'dan sınır dışı edilenler Yeşilköy ya da Esenboğa'da Türk polisi tarafından "teslim" alınıyorlar ve her bir sorgulamaya uğratılıyorlar. Siyasi olmayan nedellerle sınırdışı edilenlerin bile bu özel "sorgu"da" nasibini aldığı bildiriliyor.

Öte yandan yeni Yabancılar Yasası Tasarısı'nın parlamentodan geçmesi durumunda, Türkiye'nin henüz siyasi sığınmacı hakkı elde edememiş kimi siyasal sığınmacıların bu yolla sınırdışı edilecek kendisine teslim edilmemesi isteyeceği bildiriliyor. Doğrulanmayan bir habere göre bu konuda Türkiye'nin Bonn Büyükelçiliği'nde, bazı konsoloslardan da katıldığı bir toplantı yapıldı ve şimdiden istihbarat çalışması yapılması kararlaştırıldı.

Hükümetin "kemer sıkma" politikasına karşı protesto eylemleri sürüyor

Belçika'daki genel grevler tüm yaşamı felce uğrattı

Belçika'daki gerici hükümetin kemer sıkma politikasına ve sosyal ödemelerde gittiği kasıtlılamalara karşı emekçilerin geçtiğimiz ay başlatılan protesto hareketleri sürüyor. 3 ve 10 Nisan günleri yapılan genel grevlerde günlük yaşam felce uğradı, demiryollarında ulaşım durdu, limanlar kapandı, başkent Brüksel'de tüm büyük mağazalar ve öğretmenlerin de greve katılmasıyla tüm okullar genel grev günleri kapalı kaldı. Genel grev öncesi ve sonrasında tüm ülkede çeşitli gösteri ve yürüyüşler yapıldı.

Hristiyan-Liberal karması gerici hükümetin getirdiği çocuk ve işsizlik paralarında kasıtlılamalar yanında sürdürdüğü kemer sıkma politikasıyla da emekçilerin satın alma güçlerinin üç yılda yaklaşık yüzde 6 oranında azalaçağı bildiriyor. Ayrıca hükümet, Federal Almanya'da olduğu gibi Belçika'da da yabancı işçilere prim ödeyerek onları geri dönüşe zorlama konusunda yeni önlemler getireceğini açıkladı.

Belçika'daki yerli-yabancı tüm emekçiler yeni önlemleri tepkiyle karşıladılar. Hükümetin güttüğü sosyal gerileme po-

**Hristiyan Sendikalar
Konfederasyonu (CSC)
yönetiminin greve katılmama
kararına rağmen sendikaların
üyeleri özellikle Valon
bölgesindeki genel greve aktif
katıldılar**

litikasıdan özellikle zarar gören kesimlerde emekçilerde kendiliğinden protesto ve grev hareketleri başgösterince, 3 Nisan günü genel greve çağıran Genel-İş Federasyonu (FGTB), Hristiyan Sendikalar Konfederasyonu (CSC)'ye birlikte hareket etmek için görüşmeler yapmayı önerdi.

Alnacak tutum konusunda görüş birliği oluşturmakta zorluk çeken CSC için-deki bir grup, bazı ödünler karşılığında hükümetle uzlaşmayı savunurken, diğer bir grup da sosyalist eğilimli sendikalarla birlikte hükümetin önlemlerine paketine karşı protesto eylemlerini savunuyordu.

Yapılan oylama sonucunda yönetim hükümetle uzlaşma kararına vardığı da, üyelerin yansın grev hareketinden yana olması üzerine esnek bir tavır almak zorunda kaldı. Hristiyan sendikalar greve katılmayacaklar, ama grev hareketine de kesin karşı çıkmayı, önlemlerin bazılarında değişiklikler yapılması yönünde hükümetle görüşmelere başlayacaklardı. Bu tutum, sosyalist sendikalar tarafından 3 Nisan genel grevinin sonucunu bekleme olarak değerlendirildi. FGTB'nin güçlü olduğu Valon bölgesinde tam bir başarıya ulaşan genel grevleri Hristiyan sendikaların üyeleri, hatta yer yer yöneticileri bile katıldılar. Hristiyan sendikaların güçlü olduğu Flemenke konusulan bölgelerde ise grev hareketi yaygın olmasın rağmen Valon bölgesindeki boyutlara erilemedi.

İki sendikal konfederasyon arasında ortak bir platform bulmak amacıyla görüşmelerin başlatılması ve tabanda pek çok işyerinde emekçilerin mücadelede kararlılıklarını göstermiş olmaları, hükümetin henüz yitini kazanamamış olduğunu gösteriyor.

Avusturya'da Türkiyeli göçmen işçilerin önemli bir kazanımı

Avusturya'da geçtiğimiz 7 ve 8 Nisan günlerinde işçi parlamentosu için seçimler yapıldı. "Sol blok", seçimlerinden güçlenerek çıktı ve işçi parlamentosundaki sandalye sayısını 5'e çıkardı. Seçimlere yığınsal olarak katılan Türkiyeli işçilerin bu sonuçların elde edilmesinde çok önemli bir rol oynadıkları bildiriliyor. Seçimlerinde yabancılarda oy hakkına sahip olduğu İşçi Parlamentosu, ülkedeki kanunların çıkartılmasına katılan bir organdır.

Ote yandan, seçimler dolayısıyla "Sol Blok" un düzenlediği ve 13 takımın katıldığı futbol turnuvasına Türkiyelilerin katıldığı Avusturya Türkiye Dostları ve Ata Spor adlı kulüpler de katıldılar. Ata Spor turnuvasının şampiyonu oldu.

Federal Almanya'da işsiz sayısı 2,39 milyon

Nürnberg'deki Federal Çalışma Dairesi'nin son yaptığı açıklamaya göre, Federal Almanya'da sadece Mart ayı içinde 251 bin 140 işçi işyerini kaybetti. Bu son açıklamaya göre, şu anda Federal Almanya'daki

Resmî işsiz sayısı: 2 milyon 393 bin 251. İşsizliğin tüm eyaletlere ortalaması: yüzde 9,6, işsizlik oranının en yüksek olduğu eyalet ise Bremen.

Bremen'de her 100 kişiden 14'ü işsiz. Bremen'i, yüzde 12,7'lik işsizlik oranıyla Saarland Eyaleti izliyor.

İşsizlerin yüzde 48'i erkek, 41, 2'si ise kadın. Memurları tüm işsizlere oranı da yüzde 30,9.

Federal Almanya'da "kısa çalışan" işçilerin sayısı ise 617 bin 647'yi buldu.

Tüm işsizlere oranı yüzde 14,7 olan yabancı işsizlerin sayısı da 293 bin 168 oldu.

Federal Almanya'da, bir yıl veya daha uzun süre işsiz kalanların sayısı da sürekli artıyor. Bu işsizlerin sayısı 1981 yılında 203 bin 390'ken, 1983'de 608 bin 650'ye yükseldi. Bir yıl veya daha uzun süre iş bulamayanların bugün tüm işsizlere oranı, yüzde 28,5.

Federal Almanya'da, işsizlik sayısı arttıkça, işsizlik vergisi veya iş-

12 Mayıs Anneler Günü'nde kadınlar, Bonn'da yapacakları yürüyüşle Federal hükümeti protesto edecekler

Yalnız çiçek değil, hak da istiyoruz !

Anneler Günü olan 12 Mayıs günü Bonn'da "Yalnız Çiçek Değil, Hak da İstiyoruz" belgisi altında bir protesto günü düzenleniyor. Bonn hükümetinin ana ve kadın düşmanı uygulamalarının protesto edileceği gösteri, SPD'li, FDP'li, DKP'li, sendikacı, sanatçı, tüm Federal Almanya'dan çok çeşitli kadın ve kadın örgütlerinin ortaklaşa kurdukları "Aktion-Muttertag" girişiminin çağrısıyla yapılıyor. Çağrı, kamuoyunda etkinliği olan 213 kişi tarafından imzalandı. Kadınlar, bu

yor. Çağın, kamuoyunda etkinliği olan 213 kişi tarafından imzalandı. Kadınlar, bu eylemlerle, anneler gününün "mağaza kasalarını doldurma" amacıyla değil, gerçek bir kadınlar günü olarak kutlanabileceğini göstermek istiyorlar.

"Aktion Muttertag"ın çağrısında, "gerçek CDU/CSU-FDP bir yandan" kadının toplum içindeki konumunun iyileştirilmesinden söz ederken diğer yandan da kadınlar arasında işsizliğin artmasına seyreyle kahıyır, yeni işyerleri yaratılacak olan 35 saat uygulamasına karşı çıkıyor" deniyor. Çağında, Bonn hükümetinin, kadınların hiçbir iş ve sosyal güvencesi olmayan yarım günlük işlerde ve "kısmi çalışma"ya zorlaması, analık izni süresinin kısaltılması, çarıklik eğitimi için işyerlerinin sürekli azaltılması protesto ediliyor, silahlanma harcamalarının kısılarak sosyal ödeneklere ayrılması isteniyor. "Aktion Muttertag"ın istemleri arasında şunlar var: "Yeni işyerlerinin yaratılması-ü-

ret kaybı olmadan haftalık çalışma saatini 35'e indirilmesi-sosyal güvence-yeni çocuk yuvalarının yapımı-kadınların askere alınmasına hayır-atom füzelerinin yerleştirilmesi durdurulsun-başvı ve silahsızlanma..."

Yabancı kadın örgütlerinin de aktif olarak katılacakları 12 Mayıs protesto günü için, tencere kapaklarını birbirine vurma, sokak tiyatrosuna, açık hava konserlerinden, "ışık" konserlerine, çok çeşitli gösteri biçimleri öngörüldü. Şimdi-

den Federal Almanya'nın tüm bölgelerinde, mahallelerde, işyerlerinde, okullarda bildirici aksiyonuna başlanan gösteri hakkında daha fazla bilgi edinmek isteyenler için başvuru adresi: Aktion Muttertag, Postfach 120 121, 5300 Bonn.

Federal Almanya'da, işsizlik sayısı arttıksa, işsizlik yardımı veya işsizlik parası alanların sayısı da sürekli düşüyor.

Bugün sayılan 2 milyon 393 bin 251 olan işsizlerin, sadece 1 milyon 685 bin 173'ü işsizlik parası veya işsizlik yardımı alabiliyor.

Uğur, sevgili kardeşim,

Kara haber çabuk yayılır derler. Ay-nen öyle oldu... Demek sen o genç yaşı-n'da aramızdan ayrıldın? Demek gün seşin-yanda yüreğin zayıf kaldı? Sindi ben nasıl gelirim Köln kentine? Nasıl derim "Haydi dalalım FORD'un içine! Bir daha ger kanatlarını üstümel" nasıl derim? Neden haber vermedin? Körlüğü o "mendeber yüreğin edeceği oyunu" neden söylemedin?..

Biliyor musun Uğur, o FORD'a dalaş-mışdın, gazetemize geniş geniş yazı-smışdın sonra nasıl güzel haberler al-dım. "Elime sağlık, elime sağlık. İşte böyle olmalı" diyordun. Bir Ford işti-si: "16 yıldır Ford'da çalışıyorum, Ford'a bu kadar aynılık bilmiyordum" diye telefon ediyordu. Aydınlar, işçiler, hep... Hele bir yer var ki, istü-ne tütredüğümüz, övünçünü duyduğumuz, yoluna baş koyduğumuz... Yüreğim, beynim, gövsem bir şilen yerine döndü Uğur, sana söyleyemedim. Kimseye de, "Uğurlar olmadan ben neyim" diye-medim. Fabrikaya da basma kapak gir-dim dedim, yalan söyledim. Her gün, devran döner, turna da açılır; dar hele dedim. Ama bu kadar hüzün aklı-yağdı mı, hiç düşünmemişim. Evet sevgili kardeşim, hiç düşününce ucan-dan bile geçmemişim. Bu oğlunu bile nasıl ettin? Arık seni içten hiç atamazlar. Sımdaki okuyucularımıza, Ford patronu-na, rahat rahat söyleyebiliriz. Ben FORD raporlarını seninle birlikte kote-riyayız geçtin. Bayma bir şey gelme-sin diye dal verdin, dayanak verdin. Bir grup Ford işçisi arkadaşımızı bu işle görevlendirdin. Ben hiç işçinin güve-

cesi altında olmanın rahatlığını bilir misin Uğur?. Benim kadar bunun tadı-na vardin mi hiç?. Sanmıyorum Uğur, sanmıyorum.

Yalnızca bunlar değil ki sevgili kardeşim. O bunamlı günlerde, o ihane-tin kol gezdiği yerde gözöze gelmiştik anımsıyor musun? Elele vermiştik. Nasıl dayanmış, nasıl enkeke direnmiştik. Yüreğim kaynayıp oyanan bir yanar-doğ, dillim lâl Uğur, söyleyemem. Su-sar, içten içten yanarım...

Anta bak senin için dostlarını, yol ar-kadaşlarını neler neler söylediler, şimdilik onları aktarmakla yetineceğim. Her telefon edişinde, her biraraya gelişinde de önce sağlık durumlarını, eş ve çocu-klarını soramışsın arkadaşlarının. Böyle söyledin FİDEF başkan Hasan. Sıcak sevgi ve selamlarını iletmeği unutmamış-sın. Sen yalnızca bir sınıf savaşçısı olarak değil, insancıl ilişkilerinde de kendine unutulmaz bir yer emişsin...

Ford'dan işçi arkadaşın Vahap, göz-yaşlarını dökecek: "Böyle bir insan na-sıl gider, söyleyecek söz bulamıyor..." diyor Uğur. Sendikacı arka-daşın Emre'nin sözleri: "Sonuna dek sırtı-sarı verdiğimiz bir arkadaşımı böyle nasıl yok olur" diye göz yaşlarını tutamıyordu. "Sendika seçiminin sonuçlarını almadın, 35 saat için ver-diği savaşın sonucunu göremedin gi-ti..."

"Arkadaş Derişir" sorumlularından Necati Sahin: "Uğur ağabey herşeye iyimserlikle bakan güvenilir bir insandı. Veliler komitesini birlikte örgüt-lemiştik. Çocukların düzgün eğitim gör-

mesi için çarpınırdı. En darda olduğumuz zaman onu çağırırdık. Elinde ya-ğı taşı, birakıp gelirdi" diyordu...

Savaşımızın sanatı, kültürsüz yü-remeyeceğini biliyordun Uğur. Bak res-am arkadaşın Sebattahin Sen: "Ran-devumuz vardı, çocuklarını, Nisa'yı alıp bize gelecekti, buluşamadık. Ama gelecekti mutlak. Olmaz, olmaz böyle şey" diye yanıp tutuşuyordu...

Büyük emek verdğin, bir hafta önce başkanlığına yeniden seçildiğin o yerde, bir çok insana, fışıldeşanlara kulak ve-ryorum Uğur, olumsuz bir söz söyleyen kişi. Dindar arkadaşların da gelmiş bi-liyor musun? "Neden böyle bir insan için fatiha okunmuyor burada?.." di-yorlardı. Okunsa ne olur sanki diye dü-şündüm Uğur. Onların gönlü böyle ist-iyordu. Neden olmasın?..

Yeyillirdi demek yetimekindi beno-ber olduğumuz Kamber, 38 yıllık kışa yaşamı anlatıyor, "... dostuna dost, düşmanına yamandı..." diye, seninle övünüyordu... Sonunda bir başka arka-daşın söz alıyor, gün sesle: "... O, Mustafâ Suphi, Hayrullahoğlu, Talip Ö-ltürk, Çalalettin Kesim'lerin savas yo-lundan yürüdü. O ölmeli, ağlamayın, karanla bağlamayın. O roketlere kar-şı verilen savaşın içinde olacaktı..." diye haykırıyordu...

Ben ne diyeyim Uğur? Benim sözüm daha saklıdır, kollarından bağlıdır. Ben sözümü sonra söyleyeceğim... Ne-hirler gibi uzun, nehirler gibi kollu, nehirler gibi durdurak bilmeyen" söz-ler söyleyeceğim sana ve kavgamıza Uğur...

Geçtiğimiz günlerde "Labor Weekly" dergisinde yer alan bir habere göre İngi-liz İşçi Partisi'nin Uluslararası Komitesi başkanlığına bir delegasyon Mart ayı sonunda Londra'da Türkiye büyükelçiliğini ziyaret ederek, Türkiye'de insan haklarının ayaklar altına alınmasını, po-litik tutuklulara yapılan baskıları kınadı-ır. Delegasyon, Türkiye'nin uluslararası kuruluşlarda tekrar yer alabilmesi için bu baskılara son verilmesinin ve siyâkî-önetim kalkması gerektiğini belirtti. Ay-nca, uluslararası heyetlerin Türkiye'yi zi-yaretlerine ve hâpishane koşullarını in-celemelerine izin verilmesini istedi. Olu-dukça gergin bir hava içinde geçen ziyare-tin ardından İşçi Partisi yönetimi, baskı-ların protesto etiklerini bildiren ve bu yönde görüşlerini içeren yazı bir me-sajı da büyükelçiliğe gönderdi.

IG Metall ile işverenler arasındaki görüşmede de anlaşma yok

35 saatlik hafta kilidini grev anahtarını açabilecek mi?

35 saatlik çalışma haftası temel istemi çerçevesinde süren toplu sözleşme görüşmeleri çıkmaza girdi. Metal işkolunda milyonlarca emekçinin gözlerinin dikildiği IG Metall Sendikası ile Metal İşverenleri Genel Birliği (Gesamtmittel) arasındaki 17 Nisan günü yapılan en üst düzeydeki görüşme de anlaşmazlıkta sonuçlandı. Bu durumda IG Metall Sendikası yönetimi grev oylaması için resmen başvurma kararı aldı. Gazetemiz yayına hazırlandığı sırada grev oylaması ile ilgili yasal işlemler sürmekteydi. Ancak daha uyan grevleri sırasında metal emekçilerinin yığılmal ve yaratıcı katılmaları, grev oylamasının sonucunu da şimdiden belli ediyordu.

Bu arada DGB de, kendi işkolunda toplu sözleşmesini bağlatılmış olsun olmasın tüm sendikalarının, 35 saatlik hafta saygınamında grev ve benzeri eylemlere başvuran DGB sendikaları ile dayanışma içinde olmaya çağırıyor.

Gazetemiz yayına hazırlandığı sırada

gelişmelere göre 35 saatlik hafta temel istemi çerçevesinde süren sendikalar savaşım esas olarak metal, basın, yayın, kağıt ve basım emekçileri arasında yürümekte. Nitekim geçtiğimiz haftalarda metal işkolunda tüm Federal Almanya düzeyinde uyan grevlerine gidildi. Özellikle Hannover-Bremen bölgesindeki eylemler son derece etkili oldu. Ayrıca otomobil üretken tekelere ait irili ufaklı işletmelerden uyan grevlerine katılmaya yükselişle de, kaçınılmaz görünen savaşımın başarıya ulaşmasında önemli bir etken olarak önem taşımaktadır.

IG Druck und Papier (Basım ve Kağıt İşçileri) Sendikası saflarında örgütlü gazete emekçilerinin 35 saatlik hafta ana belgisi altında uyguladıkları uyan grevleri ise Nisan ayının ilk haftasının en ilginç ve etkili eylemleri oldu. Federal Almanya capında pek çok gazete, uyan grevlerinin yapıldığı günler yayınlanmadı. Özellikle 35 saatlik haftaya karşı yayın yapan kimi

tutucu gazetelerin yayınlanmaması tekelere karşı işçilerin anlamlı bir yanıtlı olarak değerlendirildi.

Bu arada IG Metall Yönetim Kurulu da 17 Nisan'da Düsseldorf'ta yapılacak olan son görüşmeyi, toplu sözleşme anlaşmazlığının masa başında çözümü yönünde "son şans" olarak değerlendirdi. IG Metall bunu bir bildirile kamuoyuna da açıkladı. Ancak kısa adı Gesamtmittel olan Metal İşverenleri Genel Birliği Yönetimi de, 35 saatlik çalışma haftasına "evet" dememeye kararlı olduklarını aynı günlerde açıkladılar. Bu bakımdan 17 Nisan'daki son görüşmeden taraflar zaten pek bir sonuç beklemiyorlardı.

Türkiye Postası gelecek sayısında -son anda önemli bir takimde değişikliği ya da gelişme olmadıkça- tekinden kaçınılmaz hale geldiği gözlenen grev eylemiyle ve sendikal savaşımına ilgili ayrıntılı haber sunacaktır.

Fisch-Union işçileri işyerleri için yürüdü

Cuxhaven kentinde, "iflas" gerekisiyle kapatılan balık konservesi işletmesi Fisch-Union'un işyerini kaybeden 500 işçisi 31 Mart günü bir protesto yürüyüşü yaptı. NGG Sendikası'nın çağrısı ile yapılan yürüyüş, CDU Eyalet Kongresi'nin yapıldığı binanın önündeki bir gösteriye son buldu. İşyerlerinin kurtarılmasını isteyen işçiler dağılmamakta direnince, Aşağı Saksonya Eyaleti'nin CDU'lu Başbakanı Albrecht, 500'ün üzerindeki işyerinin kurtarılmasını için "elinden geleni yapacağını" söylemek zorunda kaldı.

Gazetemizin 25. sayısında da duyurduğumuz gibi Fisch-Union firması yöneticileri, fabrikayı "iflas" nedeniyle 31 Mart günü kapatacaklarını bildirmişler, firmanın 500 işçisi işsizlik tehlikesiyle karşı karşıya kalmıştı. İşçiler, daha önce kadar milyonluk modern makineler satın alan, yapılan konservelerin tamamı satıldığı için fazla mesai uygulayan, hatta kendi işçileri yetmediği için çevre kentlerden kiralık işçi getirtip çalıştıran Fisch-Union patronlarının "iflas" yalanına inanmadıklarını, aynı kişilere ait, aynı adlı firmanın Bremerhaven kentinde normal çalışmasını sürdürdüğünü bildiriyorlar. Cuxhaven'deki firmanın ise daha az işçi ile daha fazla kâr hedefiyle otomasyona geçeceğini söyleyen işçiler, firmanın o nedenle yüz kadar işçiyi bir-iki aylık sözleşmelerle hala çalıştırdığını bildiriyorlar.

İşsizlik oranının yüzde 14'ü bulduğu Cuxhaven kentinde iş bulabilmeleri tamamen olanaksız olan Fisch-Union işçilerinin 70 kadını geri dönüş priminden yararlanarak Türkiye'ye dönmeyi düşünüyor. Konuyla ilgili bir bildiri yayınlayan FİDEP'e bağlı Bremerhaven ve Çevresi Türküvelli İşçiler Dayanışma Derneği, geri dönmek olanları Türkiye'deki durum ve primli dönüş konusunda aydınlatı, işyerlerinin korunması için Fisch-Union işçileriyle dayanışmasını sürdüreceğini açıkladı.

Robotlar geliyor ama...

Federal Almanya'daki işyerlerine 1983 yılında 1300 robot yerleştirildi. Böylece tüm işyerlerindeki robot sayısı toplam 4800'i buldu. Bu sayı, 1978'dekinin 8 katı daha fazla. İşçileri tehlikeli ve tekdüze işlerden kurtaran robotlar, işsiz kalmaktan kurtarmıyor. Otomasyonun işyerlerini yöledici etkisine karşı bugün için tek çözüm yolu, 1,5 milyon yeni işyeri yaratacak olan 35 saatlik çalışma haftası için savaşmak...

40 saatlik haftanın cenaze töreni yapıldı. Ancak henüz 35 saatlik hafta bebeği de doğmadı

SENDİKACI GÖZÜYLE

Geri dönüşe teşvik yasası

Federal hükümetin 1 Aralık 1983'de yürürlüğe soktuğu "yabancı işçileri geri dönüşe özendirme yasasının" hedef aldığı yabancılar kesimi üzerindeki bugüne dek etkileri nedir? Yasadan bugüne kadar kaç kişi yararlanmıştır? Hedef olarak konulan sayıya erişilmiş midir? Yasanın uygulanmasından bu yana yeterli kadar bilimsel gelişmelerle birlikte Federal Almanya'dan büyük bir işçi göçü varmış kanısını uyandırmakta, kamuoyunda ve hatta yabancı işçilerin kendi aralarında bile telaşa yol açmaktadır.

Bu nedenlerle, yasanın içeriği konusunda detaylı immeden, konu üzerinde daha önce yapılmış eleştirilerin bir özeti, yeni gelişmeleri de alarak bir kez daha tekrarlamayı yararlı bulduk.

Daha önceki yazılarımızda, tasarrufla bir şekilde yasalaşmasını Kohl hükümetinin 6 Mart 1983 parlamento seçiminin ardından kamuoyuna açıkladığı, yabancılar politikasının yeniden düzenlenmesi konusunda dayandığı üç halden birinin gerçekleştirmesi demek olduğunu belirtmiş, bunları,

1. Federal Almanya'daki yabancıların sayısını sadece sınırlanmakla kalmayıp, aynı zamanda giderek azaltılması,

2. Sözümlenmiş, "gönüllü" geri dönüşe teşvik,

3. Geri kalan yabancıların Federal Almanya toplumuna kaynaşmaya hazır olmalarını entegre etmek olduğunu söylemiş, yazmıştık.

Entegre, topluma kaynaşma, topluma uyum sözcüğünün Federal hükümetçe bir daha geri gelmemek üzere rafa kaldırılmasından sonra, bugün öne çıkanlar sözümüne geri dönüşü teşvik yoluyla yabancıların sayısının sınırlanması, giderek azaltılması artık hükümetin resmi politikası haline geldi.

Şu kadını hemki şöyleyim ki, yasanın ebesi olan Çalışma Bakanı umduğunu bulamamın, istediği sayıya ulaşamamın hüsranı içindedir. Çünkü, bakanlığın yasadaki yabancılar olarak geri dönmek için hedeflediği 20 bin yabancı sayısına bugüne dek ulaşamamış ve ulaşamayacaktır da.

Federal Çalışma Bakanlığının Nürnberg'deki Federal Çalışma Dairesi'nin en son açıklamalarına göre

re 10 bin 500 yüz MArklık yardımdan yararlanılan bugüne dek sayılan sadece 4 bin 600 kişidir. Ve bu sayının hepsi, geri dönmeye için hedef alınan Türküye'ye değildir. Nisan ayı sonlarına yaklaşmış ve yasadaki yararlanmak için önce istenilen koşullar yerine getirilmesinden sonra işyerinin tamamen veya kısmen kapanması, 6 ay kasa devre kalması gibi vb.), en son başvuru tarihinin 30 Haziran 1984 olduğunu düşünecek olursak, yabancıların ekonomik krizin ve işsizliğin açtığı olumsuz damgalamak isteyenlerin, dolayısıyla bu sorunların çözümünü yabancıların ülkelerinde götörelirleri rüyaları boşla çıkmışa benzeyen.

Dikkatlerinizi bir noktaya daha çekmek isterim: Çalışma Bakanlığının hedef koyduğu 20 bin sayı, "tüm alle fertlerinin sayısal toplamı değil", dönüş yardımcı başvurusu yapacak tek yabancı işçilerin sayıların toplamıdır ki, buna da ulaşamamıştır. Dönüş yasadından yararlanarak 4600 kişilerin, her birinin alle fertleri sayısının 4 kişi olduğunu kabul etmek, tüm dönenlerin toplam sayısının 20 bini geçmediğini kolayca buluruz. Çalışma Bakanlığının hesapları ise, geri dönmek için toplam sayısının yine yukarıdaki ölçü ile, 100 bin üzerinde olacağı şeklindeydi. Böylece "evdeki hesap çarşıya uymadı ve dağ doğru doğru fare döşerdi"...

Yasanın yürürlüğe girmesinden sonra kamuoyuna ve yabancılarla örnek olarak gösterilmeye çalışılan, radyo ve televizyonları günlerce meşgul eden bir de Duisburg-Mannesmann işyerinden bir batında da geri dönen 400 kişilik Türküye'ye olay var. Geri dönen bu kişilerin dönüşünün gerçek nedeni hakikaten bu 10 bin 500 MArklık dönüş yardım yasa mıydı? Bana sorarsanız hayır!

Bir kere Mannesmann firması yasa çıkarılmıy olmalıydı da, demir-çelik işkolundaki kriz nedeniyle toplu işçi çıkarılma süreci, şu anda gidirdi de da. Dolayısıyla yasa Mannesmann'ın işini kolaylaştırmış, yine yaramıştır. İkincisi, Mannesmann çıkarcası Türküye'ye geri dönüşleri daha

cazip gösterebilmek için, işçilerin sosyal sigortalarına ödediği emeklilik primlerini, işçinin kendi ödediği kısmının toplam miktarını yerinde hesaplatarak buno 10 bin 500 MArkın üzerine eklemiştir. Üçüncüsü, Mannesmann çıkarcası işçilere, işyeri için emeklilik kasası (Betriebliche Altersversorgung) ödeneklerini vermeyi kabullemiştir. Dördüncüsü ve en önemlisi ise, yukarıda üç kalleden toplanarak hesaplanan paraları ilave olarak Mannesmann çıkarcası Türküye'ye tazminatı (paralı) çıkış fonundan para ödemiştir. Mannesmann'ın ödediği tazminat miktarı, diğer üç kalleden toplanan para miktarından daha az değildir. Şimdi sormak gerek: Acaba Mannesmann'ın tazminat ödemeseydi, dönenlerin sayısı bu denli yüksek olur muydu? Bizce hayır.

Yasadaki yararlanmak için başvuru tarihinin sonlarına yaklaşmış ve sıralarda üzerinde tartışılan bir konu da, başvuru süresinin 30 Haziran'dan sonra da uzatılıp uzatılmayacağı ve en önemlisi de 10 bin 500 MArk miktarı hükümet tarafından artırılıp artırılmayacağıdır.

Bu iki soruya şimdiden kesin yan vermek olanaksız olmasına rağmen, şu kadını belirtelim: Federal Alman hükümeti yasa çıkarmayana geri dönüş yasaı deneyiminden sonra da soruna çözümünü göli göstereceği yeni yeni denemelere başvuracaktır. Burası kesindir. Yeni denemelerin ne olabileceğini saptamak için fazla kafa yormaya hiç gerek yoktur. Bunun için sadece İşleri Bakanı Zimmermann'ın her ne pahasına olursa olsun parlamentodan geçirmeye uğraştığı "yeni yabancılar yasasına" bir gözaltmak yeterlidir.

Halen geçerli olan geri dönüş teşvik yasaı veya benzeri yasalar tek cümle ile, IG-Metall Sendikası Merkez Yürütme Kurulu üyesi ve yabancı işçiler sorumluus Ferdinand Koob'un da belirttiği gibi, "Federal hükümetin yabancıların kovma politikasını bir devamdır." Koob, sözlerine devamla, "Bu bilnlerce yabancıların bilnçli olarak kandırmaktadır" demektedir.

Benim bu sözlerle ekleyecek fazla bir şeyim yok...

Kalle'de işçiler paralı çıkışa zorlanıyor

Wiesbaden kentindeki Kalle işletmesinin 90 işçinin çalıştığı "Nalo" adlı bölümünde de paralı çıkış uygulamasının başlayacağı bildiriyor.

Hoechst tekeline bağlı olan ve çok sayıda yabancı işçinin çalıştığı işletmede, dört yıl önce de selafon bölümünde üretim durdurulmuş ve 500 işçi işletmenin başka bölümlerine dağıtılmış, 6 milyon Mark harcanarak makineler yenilenmiş, işçilerin büyük bir kesimi Nalo bölümüne aktarılmış. Patronlar, "selaftan gelen işçiler Nalo'ya kilitli duruma sokular" yanıyla, bölümde kısa çalışmaya uygulanacağını açıklamışlardır.

İşletme yönetimi tüm bu uygulamaya gerekçe olarak hammaddede ve enerji fiyatlarının, ücretlerin artmasında gösteriyor. Ancak Hoechst tekelinin kendisinin çıkardığı 1 Mayıs 1983 tarihi bir basın bildirisinde ise şöyle deniyor: "1982 yılının son ayında 170 milyon Mark, 1983'ün ilk üç ayında ise 190 milyon Mark kâr yapan Hoechst, önceki üç ayda göre kârını 20 milyon Mark, yani yüzde 15,3 oranında artırmıştır."

Kalle fabrikası işçileri, bugün Nalo bölümünde uygulananların yanı sıra başka bölümlerde de uygulanabileceğini, işçilerin o bölümlerde de bilmeleri aktarılmış. Uygulamanın işçileri paralı çıkışa zorlama olduğunu belirtiyorlar.

Türkiye'de sanata ve sanatçıya yapılan baskılar protesto edildi

Kültür Haftası'nı 6 bin 647 biletli Hollandalı ve Türkiyeli ilgiyle izledi

"Sanat Baskıya Karşı" belgisiyle düzenlenen kültür haftasında, Hollanda'nın Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht ve Nijmegen kentlerinde edebiyat, müzik, sinema ve tiyatro dallarında çok sayıda etkinlikler yapıldı

Hollanda Türkiye İnsan Hakları ve Demokrasiyi Koruma Komitesi'nin Hollandalı kültür ve sanat kurumları ile Türkiye'de sanata, kültüre ve onların yaratıcılarına yönelik baskı ve zorbalıklara protesto etmek, gerek ülkede ve gerekse yurt dışında bulunan Türkiyeli kültür adamlarıyla dayanışmayı yükseltmek amacıyla "Sanat Baskıya Karşı" belgisiyle düzenledikleri "Kültür Haftası", 8-15 Nisan tarihleri arasında Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht ve Nijmegen kentlerinde yapıldı.

Satılan bilet sayısına göre, yapılan etkinlikler Amsterdam'da 2 bin 451, Rotterdam'da 539, Den Haag'da 2 bin 900, Utrecht'te 650 ve Nijmegen'de 107 kişi izledi.

Binlerce Türkiyeli göçmen işçi ve Hollandalının ilgisine jeldi ve edebiyat, mü-

Türkiyeli ve Hollandalı yazarlar okurlarla söyleşide

belediyeleri, Hollanda Ressamlar Sendikası, Devlet Güzel Sanatlar Akademisi, Hollanda Sanatçılar Birliği, Uluslararası Af Örgütü ve Hollanda Pen Kulübü'nün de (Hollanda Yazarlar Örgütü) bulunduğu çok sayıda Hollandalı kültür ve sanat kurumu, kültür ve sanat adamı "Kültür Haf-

ta tutuldukları bir yerde demokrasi olmaz" dedi. "Kültür Haftası"nın sonunda, Hollandalı ve Türkiyeli sanatçılar, kültür ve sanat kurumları temsilcileri biraraya gelerek ortak bir "Dayanışma Sempozyumu" oluşturdular. "Dayanışma Sempozyumu" ortak bir açıklama yaparak, Hol-

baydar, Fakir Baykurt, Nedim Gürsel, Feyyaz Kayacan, Özdemir Başaran, Vasıf Öngören, Aysel Ozkan, Özlem Özgür, Demir Özlü, Ömer Polat ve Gülden Da-yoğlu'nun yanı sıra, Hollandalı yazarlar Hans Croiset, Artrid Roemer, Rein Bloem ve Ad Zuidereind katıldılar. Hollanda'nın en büyük kentleri Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht ve Nijmegen'de yapılan edebiyat toplantılarında Türkiyeli ve Hollandalı yazarlar yapıtlarından okumalar yaparak dinleyicilerin sorularını cevaplandırırlar ve Türkiye'de sanata ve sanatçıya yapılan baskılar hakkında bilgi verdiler.

MÜZİK

Kültür haftasına müzik alanında Türkiyeli müzisyen ve müzik gruplarından Melike Demirağ, Tülay German, Cem Karaca, Şanar Yurdatapan, Heval, Tahsin İncirci ve Enstrümantal Grubu, Şivan, Sümeysa, Turkuz, Dostlar ve Leylim'in yanı sıra, Hollandalı müzisyen ve müzik grupları katıldılar. Hafta boyunca Hollanda'nın dört büyük kentinde gerçekleştirilen müzik gösterilerinin ardından, 15 Nisan tarihinde Den Haag kentinde bütün müzisyen ve müzik gruplarının katılımıyla "Kırmızı Karanfil Müzik Festivali" adı altında büyük bir konser verildi.

SİNEMA

Kültür Haftası boyunca gerçekleştirilen etkinliklerden birisi de sinema alanı oldu. Kültür haftasında Yol, Düşman, Maden, Demiryolu, Adak, Frate'nin Celine, Vrouwen in Tükiye, Gelin, Hazal, Gebroken Tijd, Sırın in Düşün, Gölgel, Hak-kani'de bir meysim ve At filmlerinin yanı sıra dokümanter filmler gösterildi. Ayrıca, düzenlenen çeşitli oturumlarda Türkiyeli ve Hollandalı sanatçılar, Türkiye'deki

BİR KİTAP

Kim demiş,
İlhan öldü
diye...

Yüzün nerde baka nerde
Bana tatlı tatlı gülün
Sesin nerde baka nerde
Bana tatlı kızım diyen

Hani İlhan var ya anne
Hani babam var ya anne
Şimdi nerde uzakta mı
Uzak nerde söyle anne

Ben burda yalnızım baba
Olusun ama yalnızım ya
Hadi gel öğleden sonra
Bu sene gel hadi baba

Babacığın için işte böyle söylüyor henüz dürt yagındaki Türköler. O ufaak yöreğinde koca bir soru işareti, dymeyen bir umutla, çıkan gelsin istiyor İlhan, iş dönüşü yor-gun, koltuğunun altında kitaplar dergiler, ceplerinde kimbilir, bir kaç nane şekeri, bir çikolata, o herkesten büyük, herkesi yenen

Birinciler Türkiye'ye göçmen işçileri arasında düzenlenen "Kültür Haftası"nda, Hollandalı ve Türkîyeli sanatçılar, müzik, sinema ve resim dallarında etkinliklerin gösterildiği "Kültür Haftası"na, çok sayıda Türkiye'li ve Hollandalı önde gelen yazar, müzisyen, sinemacı, tiyatrocu ve kültür adamları yapıtlarıyla ve ya sundukları tebliğlerle katıldılar. Ayrıca, aralarında hafızları düzenlendiği Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht ve Nijmegen

çok sayıda Hollandalı kültür ve sanat kurumu, kültür ve sanat adamı, "Kültür Haftası"na katıldı ve destek verdi. Komite Başkanı Metin Denizmen'in açış konuşmasıyla başlayan "Kültür Haftası"nda, Denizmen'in ardından birer konuşma yapan Amsterdam Belediye Başkanı Yardımcısı Walter Eitj, Türkiye'de sanatın ve sanatçıların baskı altında olduğunu belirterek, "Sanatçıların baskı altında

oluyorlardı. "Dayanışma Sempozyumu" ortak bir açılıma yapacak, Hollanda'daki demokratik kişi ve kuruluşlar, sanat ve kültür örgütlerini, Türkiye'de de sanat ve sanatçıya karşı sürdürülen baskıları karşı dayanışmalarını yükseletmeleri istendi.

EDEBİYAT

Kültür haftasına düzenli alanında Türkiye'li yazarlardan Dursun Akçam, Oya

ca, düzenlenen festival oturmalarında Türkiye'li ve Hollandalı sanatçılar, Türkiye'deki sansür ve baskıları dile getirdiler.

'TİYATRO

Kültür haftasında, El Kapısı adlı işçi tiyatrosu, Brecht'in "Kural ve Kural Dışı" adlı yapıtlıya Yasif Öngören'in "Zengin Hayat" adlı yapıtlı oynadı. Ayrıca, Meral Taygun ve Hollandalı profesyonel sanatçılar Nazım Hikmet'ten şiirler okudu.

Bir kaç hane seker, bir çikolata, o herkesten büyük, herkesten yeni olan babaçık "Bil bakalım" desin "hangisi cebimde?"... Alaz ilk yaşında, "babam neden burda yatıyor anne" diye soruyor, Ankara'nın Karsyaka gömülüşünde merin karşıya çıkmadıkları. Çocukları biliyor mu yavvı? İhan Erdoğdu'ya faşist ellerin 7 Kasım 1980 günü yaşamdan ayırdığını? Babalarının kalın assuby Şükrü Bağlı Askeri Yarğatay'ın serbest bıraktığını biliyorlar mı? Zamanı gelir soru sorarlar adama.

Buğün Türkiye'de ilerci kamuoyunun, yayın organlarının ilgilie, üzerine eğildikleri bir kitap donatıyıcı kitapçı vitrinlerini: "İhan İhan". Muzaffer İhan Erdoğdu'nun yayına hazırladığı kitabın ilk baskısı Aralık 1983'te çıktı. İhan'ın ölümlünden sonra yakınlarının, yazarların, ozanların, çizdiklerinden oluşuyor. Ana, baba, kardeş, eş dost bağıllığı, dayanışması, acılara karşı omuz omuza direniş ve umut "İhan İhan"da bir anadamar oldu muş küt kitabı. Yatağını aşan bir deli irak güli, kentlere kasebalara giriyor, sokak aralarında dolaşılıyor, kapı araklarında, kenkerlerden odalanmış sızıp, soframızda, çalısma masalarımız üzerinde, basıncımızda yerini alıyor. Kim demis İhan ölüydü "İhan İhan" kitabının "Sunuş" için" bölümünde Muzaffer İhan Erdoğdu sunuyları: "Burada acının doruklaştığı ve öldürdüm anlamının ağırlaştığı yer ve şirirler, okura bir kez de toplu olarak ulaştırırsak, amacım, amacım, okuru acıyla burnak değil; İhan'ın canıyla alımdığı insan yaşamının değeri, insan onurunun yüceliğini, toplumu ileriye yücelten değerleri ve hepimizin önemli özgürlüğün değerini koruma direncini yinaysal güce dönüştürmektedir". Bu değil ölümlü canından can almak, öldürü azzatmak, tüketmek? Buğün Diyarbakır'la Dama Mamak'larda eşlerimiz, kardeşlerimiz, yavrularımız canlarını ortaya koyup direniyorlar artık İhan'ın ölmesin, ölüm, işkence topunu, tüfeğini, falakasını, copunu, elektrolitleri alı defolup gitsin diye değil mi...

Hollandalı ve Türkîyeli sanatçılar dayanışma sempozyumu oluşturdu

Hollanda'da 8-15 Nisan tarihleri arasında düzenlenen "Kültür Haftası"nda, Hollandalı ve Türkîyeli sanatçılar, kültür ve sanat kurumları temsilcileri biraraya gelecek bir "Dayanışma Sempozyumu" oluşturdu ve konuyla ilgili olarak bir yazılı açılıma yaptılar. Türkiye'de sanat, sanatçıya yönelen baskı ve zorbalıklardan nefretle kınandığı ortak açılımda, Hollandalı sanatçılar ve örgütleri, Türkîyeli meslekdaşlarıyla daha somut ve sonuç alıcı biçimlerde dayanışmaya çağırıldı.

Hollandalı ve Türkîyeli sanatçıların yaptıkları ortak açılımda, "Kültür haftası dolayısıyla ilk ölkenin sanatçıları olarak birbirimizi ve yapıtlarımızı tanıdık, görüş ve deney alışverişinde bulunduk. Sanatın ve böylesi kültürel etkinlikler halklar arasında dostluk ve anlayış ve her iki ölkenin sanat ve kültürünü geliştirmede vazgeçilmez yerini bir kez daha sağladık" denildi ve konuyla ilgili olarak özetle şu görüşlere yer verildi:

"Türkiye'de sanat, kültüre ve onların yaratılmasına yönelik bu ağır baskı ve zorbalık yalnız bu ölkede sanatın, kültürün gelişmesini, sanatçı, bilim ve kültür adamlarına yapışını tehdit etmiyor. Halklar arasında sanat ve kültür yoluyla karşılıklı dostluk ve anlayış gelişmesini, dünyada barışı, evrensel insan haklarını korumak, Avrupa'da boy veren faşist-ırkçı tehlikeli güçlemlerin için verilen çabalara da darbe vuruyor. Yüzbinlerce Türkîyeli ekonomik göçmeni barındıran ve güçlü barışsever ve anti-faşist gelenekleri olan Hollanda sanatçıları için Türkîyeli meslekdaşlarıyla dayanışmanın özel bir anlamı vardır."

Hollandalı ve Türkîyeli sanatçıların yaptığı ortak açılımda, Türkiye'de sanatın, sanatçının, düşünce, söz ve yaratma özgürlüğünün zincire vurulduğu belirtildikten sonra, "varoluş nedeni ve temel görevi barışı, insan haklarını ve insanı savunmak olan sanatçıların bile içkence görüldüğü bir ölgede, insan haklarını ve demokrasinin varlığından söz edilemez" denildi. Açılımda, daha sonra Türkiye'de sanat ve sanatçıya karşı yapılan baskılar karşısında Hollanda ve Avrupa kitle iletişim araçlarının yeterince duyarlı olmadıkları belirtilerek, Hollandalı sanatçılar ve örgütleri, Türkîyeli meslekdaşlarıyla dayanışmaya çağırıldı ve şöyle denildi:

●Hollandalı sanat ve kültür kurumları, yurt içindeki ve yurt dışındaki Türkîyeli meslekdaşlarıyla ilişkisi ve dayanışması daha sürekli, daha arıcıl ve etkin yürütmek için Türkiye çalışma grupları oluşturabilirler.

●Türkiye ve Hollanda hükümetleri, Avrupa Konseyi ve Parlamento düzeyinde somut girişimlerde bulunabilirler.

●Özellikle önmümüzdeki aylarda Hollandalı sanatçıların oluşan bir heyetin Türkiye'ye giderek zindandaki, koğuşta bulunan meslekdaşları ve aileleriyle görüşmeleri, duruşmalarını izlemeleri çok etkili olacaktır.

●Önmümüzdeki aylarda telgraf, imza ve mektup kampanyaları ile baskı ve zorbalığa uğrayan meslekdaşlarımızla dayanışmamız Türkiye Hükümeti'ne duyurumuz Gönüllüdür.

●Baskı ve zorbalığa uğrayan Türkîyeli meslekdaşlarımız ve aileleriyle maddi dayanışması yükseltmek, zor durumdadaki tek sanatçıların maddi ve manevi korunmasına altına alınması yararlı olacaktır.

Hollandalı ve Türkîyeli sanatçılar Türkiye'de sanat ve sanatçıya yapılan baskılar konulu sempozyumda

Batı Berlin'de bir Türk Kitap Haftası düzenlendi

23 Nisan-27 Nisan günleri arasında Batı Berlin'de bir Türk Kitap Haftası düzenlendi. Yeni Edebiyat Topluluğu (Neue Gesellschaft für Literatur e.V.) ve Alman Basım ve Kağıt İşçileri Sendikası'na bağlı Alman Yazarlar Birliği ortaklaşa düzenliyorlar ve 180 bin Mark dolayında bir harcama ile gerçekleştirileceği öğrenilen bu kültürel etkinliği Batı Berlin Senatosu ile Alman Kitaplık Derneği ve Alman Kütüphanecilik Enstitüsü parasal bakımdan destekliyorlar.

Hafta boyunca Türk edebiyatının önde gelen adlarından Çetin Altan, Demirtaş Çeyhan, Füzün, Vedat Günyol, Azis Nesin, Ahmet Tell, Oktay Akbal, Orhan Duru, Ferik Edig, Tezer Kural, Haldun Tamer, Fazıl Hüsni Dağlarca, Gültün Akin, Refik Durbaş, Hilmi Yavuz ürünlerinden örnekler okuyacaklar.

Bu arada Batı Berlin'de Gisela Kraft, Mehmet Aksoy, Semiramiş Aydınlık, Niyazi Turgay, Azade Köker ve Dr. Ekrem Göktürk imzası ile yapılan bir açılımda düzenlenen haftanın her yönüyle pahalı, kentteki Türkîyelilere ulaşması amaçlanıyor ve keza kentteki Türkîyeli sanatçıların da küçük bir dayanışma gereği duyulması düzenlenmiş olması kınandı.

Global Shield-84 manevrasında atom savaşının provası yapıldı

ABD silahlanma yarışını uzayda da tırmandırıyor

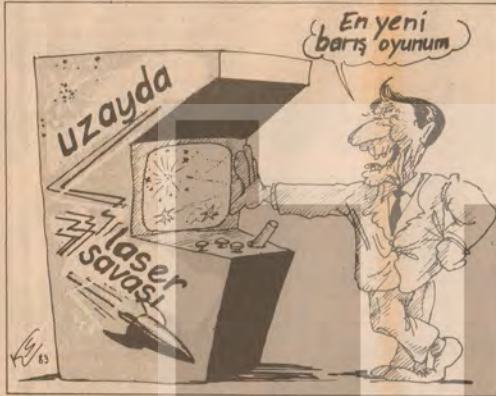
Nisan ayı başında Çeşme'de yapılan NATO Nükleer Planlama Grubu toplantısında Batı Avrupa'ya yeni ABD füzeleri yerleştirilmesi planlarında hiçbir değişiklik olmaması için Avrupalı mütefliklerine ve özellikle Hollanda'ya dayatmalarla bulunan ve yeni silahlanma sistemleri öneren ABD, 3-13 Nisan günleri arasında da nükleer gücünü deneme yönünde dev boyutlu bir manevraya girişti. ABD Savunma Bakanı Weinberger, NATO toplantısında Sovyetler Birliği'nin silahlanma alanında üstünlüğü ve savaş hazırlıkları konusundaki yalanlarla müteflikleri-ne uzayda da silahlanma yarışını başlatca-
cak olan bir program sundu.

ABD'nin "Global Shield-84" adlı manevralarına bazı NATO ülkelerinin, Kanada ve Japonya'nın da katılacağı açıklandı. ABD Hava-Uzay Savunma Komutanlığı'na ait birliklerin de yer aldığı manevralarda nükleer silah taşıyan stratejik bombardıman uçaklarının ve katalararası balistik füzelere kullanılan hava birliklerinin eşgüdümünü artırma yönünde tatbikatlar yapıyor. Pentagon'un nükleer savaş hazırlıklarına doğru yeni bir adım olarak nitelenen gövde gösterilerine 150 bin üzerinde asker katılıyor.

Reagan yönetiminin Batı Avrupa'ya atom füzelерinin yerleştirilmesi konusundaki kararlığı, atom savaş manevraları ve uzayın silahlandırılması yönündeki girişimleri, Reagan'ın silahsızlanma görüşmelerinin sürmesi konusunda söylediği sözlerin ciddi alınmayacağını bir kez daha gösterdi.

Uzay savaşına doğru

NATO Nükleer Planlama Grubu toplantısında mütefliklerine ABD'de geliştirilen reketsavar sistemini ve buna ilişkin yeni atom silahlanma projesi dayatan ABD Savunma Bakanı Weinberger, top-

dedi. ABD yönetiminin yeni girişimleri 1972'de ABD ile Sovyetler Birliği arasında yeni stratejik füzeler için imzalanmış olan SALT-1 anlaşması'na da ters düşüyor.

ABD'nin uzay silahlandırma amaçlayan programı bazı NATO mütefliklerinde kuşkuyla karşılanırken, Federal Almanya Savunma Bakanı Wörner toplantıda böyle bir sistemin tüm NATO müteflikleri açısından bir güvence olduğunu söyleyerek desteklenmesini istedi. Uzayın silahlandırılması girişimleri birçok Avrupa ülkesinde ve Federal Almanya politik çevrelerinde tartışmalara yol açtı. 10 Nisan'da yaptığı açıklamada SPD dış politikası sözcüsü Voigt, ABD'nin uzay silahlandırma programını Federal Almanya Cumhuriyeti'ni "Zamanında ve kesin hayır" diye meye çağırıyor. Silahsızlanma uzatma ve

adamları, ünlü politikacılar, çeşitli mesleklerden kişiler ve din adamlarının katıldığı toplantıda uzay silah yerleştirilme programı insanlığı karşı en büyük bir suç olarak nitelendirildi. Konferansa katılanlar, uzayın barışçıl amaçlarla kullanılmasına yönelik uluslararası bir anlaşmanın imzalanması yönünde görüş birliğine vardılar.

500 milyarlık program

Reagan yönetimi geçtiğimiz Mart ayı sonunda "Yeni Savunma Stratejisi" adı altında uzay savaşına doğru atılmış bir adım olarak kabul edilen bir program açıkladı. Savunma ve Sovyetler Birliği'nden gelecek saldırılara karşı koyma etkisi altında uzayda dev aynalar, füzelere hava imha ya da yönlü araçlar yerleştirilme-

Türkiye Postası

15 GÜNLÜK GAZETE SAYI: 29 20 NISAN 1984

KISA...KISA...KISA... KISA...KISA...KISA...

Uzayda bir Hintli: Rakesh Sharma

3 Nisan'da Sovyetler Birliği'nin Kazakistan'daki uzay merkezinden uzaya gönderilen Soyuz T 11 içinde Sovyet kozmonotları Malyshew ve Strelakow'un yanısıra Hindistanlı kozmonot Rakesh Sharma da yer aldı. 11. uluslararası uzay ekibini meydana getiren Sovyet-Hindistan ekibi, uçuş başarıyla gerçekleştirilerek, 11 Nisan'da geri döndü. Ekibin uzayda, Şubat ayından beri uzay istasyonunda bulunan üç Sovyet kozmonotuyla birlikte bilimsel araştırmalar gerçekleştirdi. Olay üzerine bir açıklamaya yapan Hindistan Başbakanı Indra Gandhi, "Bu ortak uçuş, Sovyet-Hint dostluğu sayesinde olanaklı oldu" dedi. Sovyetler Birliği uzayda tek başına ya da diğer ülkelerin uzay bilimcileri ile birlikte sadece uzay biliminin gelişmesine ve evrendeki diğer yıldızların tanınmasına yönelik değil, insanın yeryüzündeki yaşamını etkileyecek konular da araştırmalar yapıyor. Uzay çalışmalarının bir kısmını diğer sosyalist ülkeler dışında Fransa, Hindistan ve ABD'li bilimadamları ile ortak yürütüyor.

Hollanda'da füzelere karşı grev

Hollanda'da aralarında koalisyen hükümetinde yer alan Hristiyan Demokrat partinin sol kanat yöneticilerinin ve üyelerinin öncülüğüyle bir kısmının da yer aldığı füzelere karşı güçler, ülkedeki zayıf koalisyen hükümetini NATO planları çerçevesinde füze ve yerleştirilerek olan 48 Cruise füzesine karşı çekimser olma ya da yetersiz durumda, NATO müteflikleri ve ABD, Hollanda hükümeti "oyun bırakıl" yapmaması için

zorlarken, barışseverler de füzelere karşı protestoları sürdürüyorlar. Geçtiğimiz günlerde Hollanda'da bir açıklama yapan "Kanatlı Roketler Hayır" komitesi Başkanı Strikwerda, "Tek NATO ülkesi olarak silahlanma çemberini durdurup, önemli bir sinyal vermiş olacağız" dedi. Hollanda'da barış girişimleri, 10 Mayıs'da 15 dakikalık bir iş bırakma eylemine hazırlanıyorlar.

Kadavra Savunma Bakanı Weinberger, toplandı sonrasında 8 Nisan günü yaptığı açıklamasında da uzaya füzesavar sistemi adı altında yeni türden silahları yerleştirmek kararlı olduklarını yineledi. Sovyetler Birliği ile uzaya atom silahları yerleştirilmesi yönünde bir anlaşmaya hazır olmadıklarını söyleyen Weinberger, "Uzaya yerleştirileceğimiz her füze, Sovyetlerle imzalanacak anlaşmadan daha iyidir"

mece çağrıldı. Silahsızlanma uzmanı ve SPD meclis üyesi Scheer de dünya kamuoyuna uzay macerasına karşı çıkma ve bu yönde Birleşmiş Milletler devreye sokma yönünde çağrıda bulundu.

ABD'nin uzayı silahlandırma programı dünya kamuoyunda sert protestolara karışırken, Nisan ayı başında "Silahsız Uzay" belgisiyle Moskova'da yapılan ve tüm ankaralardan 26 ülkeden bilim

vada imhaya yönelik araştırmalar yapılmış, lazer silahları ve yeni tür silahlar geliştirmeye içeren bu sisteme ABD, 500 milyar dolar harcamayı planlıyor. Bu planlar çerçevesinde uzay silahlandırılması çalışmalarına çoktan başlamış olan Washington yönetimi bugün uzayda bulunan 100 Amerikan uydusunu doğrudan Pentagon'un siparişli üzerine askarlar araştırılmak ve amaçlar için kullanıyor.

Kaderimiz kimlerin elinde?

Nisan ayı başında İngiliz "The Times" gazetesinde yer alan haberlerde İngiltere'deki Amerikan askerleri arasında uyuturucu kullanmanın yığın-sal bir nitelik kazandığı açıklandı. İngiliz kamuoyu, nükleer füze üsle-rinde görevli uyuturucu kullanmış bir Amerikan askerinin keyfi bir ey-lemleri üzerine önu alınmaz bir yıkımla karşılaşacağı konusunda İngiltere Sa-vunma Bakanlığı'na uyarılarla bulunuyor. Ancak İngiltere'deki ABD nükleer üslerine İngiliz subay ve yetkililer karışmamış endişeleri büsbütün artırıyor.

Çernenko yeni Devlet Başkanı

Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri Konstantin Çernenko, 4 Mart'ta seçilmiş olan Sovyetler Birliği parlamentosu (Yüksek Sovyet) Prezidyumu Başkanı (devlet başkanı) getirildi. 10 Nisan günü yapılan Merkez Komitesi plenumundaki konuşmada Çernenko Sovyetler Birliği ekonomisinin güncel sorunları, öğrenim ve meslek okulları reformu ve dış politika üzerinde durdu. Çernenko 27. parti kongresinin çalışmalarını hemen başlayacağını açıkladı.

Nikaragua limanlarında altı ülkenin 12 gemisi mayınları çarptı

İlan edilmemiş savaşı: CIA,

Nikaragua limanlarını mayınlıyor

Orta Amerika ülkesi ve ilericileri bir rejime sahip olan Nikaragua'nın karasularının mayın döşenerek fillen albulukaya alınması ve bunun Başkan Reagan'ın bilgisi ve onayıyla ABD Merkezi İstihbarat Teşkilatı (CIA) tarafından gerçekleştirilmiş olması tüm dünyada sert protestolara neden olmaya devam ediyor. Batı Avrupa, Kanada ve Meksika'dan parlamentolarla politikacıların oluşturduğu bir heyet, Birleşmiş Milletler'in New York'taki merkezinde Genel Sekreter Perez de Cuellar'ı ziyaret ederek alvı protesto eden 10 binlerce kişinin imzasını kendisine ilettiler. Ayrıca İngiltere ABD'den mayınla işlemlerin durdurmasını isterken, Fransa da, bir kaç Avrupa ülkesi de katıldığı takdirde, Nikaragua hükümetine mayın taramada yardımcı olacağını açıkladı.

Reagan yönetiminin Nikaragua'ya yönelik albulukaya girişimleriyle bu ülkedeki ilericileri rejimi yasıttama, ekonomisinin tümüyle çökertme, yarınsız tüm bölgedeki ilericileri, yurtsverer güçleri üzerinde üstünlük sağlama girişimleri ABD Kongresi'nde de sert eleştirilere yol açtı. Geçtiğimiz günlerde ABD Senato'sunda Senatör Edward Kennedy'nin mayın döşemesi işlemleriyle ilgili harcamaların derhal durdurulmasını talep eden önergesi kabul edildi.

Öte yanda Nisan ayının ikinci haftası içinde Nikaragua hükümeti karasularının mayınlanması Konusunda Lahey (Den Haag)'daki Uluslararası Adalet Divanı'na dava açtı. Adalet Divanı sözcüsünün yaptığı açıklamaya göre divanın

Reagan yönetiminin Nikaragua'ya yönelik albulukaya girişimleri, tüm dünyada sert protestolara yol açarken, ABD Kongresi'nde de ağır eleştirilere neden oldu.

önümüzdeki günlerde bu konuyu ele alması bekleniyor.

Şubat ayı sonundan bu yana Nikaragua limanlarında altı ayrı ülkenin en az 12 gemisi mayınlara çarptı. Mart ayı başından itibaren ABD'nin en etkin gazeteleri Amerikan gizli servisi CIA'nın büçesine yapılan ek harcamaları, Nikaragua'ya karşı sabotaj ve saldırılar düzenleyen karşı-devrim çetelerine yeni tip silahlar verildiğini ve üç bin kişinin daha satın alınması için hareketi geçildiğini yazdılar. CIA'nın bir süre önce Kongre'ye sunduğu raporda, 1982 yılında Nikaragua'ya karşı saldırılar düzenleyen karşı-devrimcilerin sayısı birkaç yüzü geçmezken bugün çoğu komşu ülke Honduras'taki kamplarda eğitimli 15 bin karşı-devrimcinin bulunduğu ve bunların sayısının yakında 18 bine çıkacağı konusunu yazdı. Nisan ayının ilk haftasında ise Nikaragua'daki liman savasını CIA tarafından düzenlendiğine ilişkin kanıtlar ortaya başladı. Mayınlarla planlanan Pentagon'un güvenliğini danışmanı McFarlane'in önerisi ve Reagan'ın onayı üzerine yapıldığı ABD'nin "Washington

Post" gazetesinde yer aldı. İstihbarat kaynaklarının verdiği bilgilere göre olayın üzerine örtmek amacıyla CIA ajanları İspanya İtalyan yapımı mayınları Panama bandıralı gemilerle taşıyarak getirmişti.

ABD'nin Nikaragua'daki ilericileri rejimi çökertmek amacıyla bu ülkeye yönelik karşı devrimci hareketleri desteklediği ve CIA'nın bu amaçla çalıştığı uzun süredir bililmekte idi. Yeni olan son olaydır mayınların yerleştirilme işleminin bizzat CIA ajanları tarafından CIA'ya ait sü-rat motorları kullanılarak yapıldığı oldu. Başta istihbarat kaynaklarına göre operasyona El Salvador, Arjantin ve Şili'den de mayınla uzmanları da katılmıştı.

Olayın boyutları Reagan yönetiminin Latin Amerika politikasının Avrupalı müteffikleri ve ABD Kongresi'nde sert eleştirilere uğramasına açığı çıktı. CIA Başkanı William Casey, Beyaz Saray Güvenlik Komitesi'ne verdiği bildiğe operasyonun CIA uzmanlarına yörüldüğünü açıklarken, hükümet sözcüleri de mayınların nisan iki ay önce başlatıldığını kabul ettiler.

Öte yanda CIA mayınları şimdiye dek Sovyet, Japon, Hollanda, Panama gemilerine zarar vererek dünya çapında tepkiye neden olmuş durumda. Ayrıca Reagan yönetimi, mayınların bir kısmının Fonseca Körfezi'ne kayarak ABD'nin El Salvador ve Honduras'a giden kabloları gemilerin tahrip etmesinden endişe ediyor. Bu durumda ABD açısından operasyonun politik maliyeti daha da artmış olacak.

İki Pershing füzesi daha

Nisan ayının ikinci haftasında Mutlangen'deki Amerikan üslerine ateslemeye hazır vaziyette iki Pershing-2 füzesinin daha sokulmasıyla Federal Almanya topraklarına getirilmiş olan ilk dar-be füzelelerinin sayısı 18'e çıktı.

Brezilya'da 1 milyonluk gösteri

11 Nisan günü Brezilya'nın başkenti Rio de Janeiro'da askersel diktatörlüğün son verilmesi için bir milyon üzerinde insan ülke tarihini en büyük gösterisini yaptı. 20 yıldır, askeri diktatörlüğün iktidarda olduğu 127 milyon nüfuslu ve Güney Amerika'nın en büyük ülkesi Brezilya'da 1976'dan bu yana ekonomik koşullar da iyice kötüleşmiş durumda. Bugünkü seçim sistemiyle sadece askerin çoğunlukta olduğu 686 kişilik meclisin Cumhurbaşkanı adayının seçtiği seçim sisteminin halkın yüzde sekseni istemiyor. Geçtiğimiz aylarda yapılan gösterilerde ve son mitingde öne çıkarılan talep halkın başkanı "doğrudan seçme" isteği oldu.

Pinochet baskını sürdürüyor

Şili'de Pinochet'e muhalefet eden sol partilerin birliği olan MDP (Demokratik Halk Hareketi)'nin Genel Sekreteri Jaime Insunza, 8 Nisan'da Şili İnsan Hakları Komitesi üyesi Ortega ile birlikte alvısına ve avukatına bile hiçbir haber ulaştırılmaması olarak tanımlanan Pinochet'in gizli polisi tarafından yurtdışına sürüldü. Olay Demokrasi güçlerinin tepkisine yol açtı.

Gelenler, işsizlik ve sosyal güvencesiz bir yaşam "özgürlüğünden" nasiplerini alıyorlar

DDR'den "cennet"e göç edenlerin payına düşen: Ucuz işçilik, kötü konut ve pişmanlık

● Federal Almanya'daki gericiliğin, ölümlüdeki dönemde DDR'den buraya "göç" olgusunu yabancı düşmanlığını tırmandırmada bir koz olarak kullanması hiç şaşırtıcı olmayanca

Son günlerde Federal Almanya'daki basın-yayın organlarının en fazla meşgul eden konu, DDR'den buraya olan "göç". Daha bir kaç ay öncesine kadar "DDR makamları Batı'ya geçmek isteyenlere izin vermiyor" diye ortalığı velveleye veren, kendi yurttaşlarının dikkatini artıran işsizlikten başka yana çekmek için, gerekçe işsizlik nedir bilmeyen komşu ülke insanların özgürlükleriyle uğraşan basın-yayın organları ve politikacıların anti-komünizmi simdi kalık değiştiriyor. Son üç ayda 15 bin DDR'tinin Federal Almanya ve Batı Berlin'e gelmesi üzerine, gericilik, "DDR yönetiminin bu göçe izin vermesinin Federal Almanya'nın DDR'e vereceği kredinin karşılığı olduğunu", "Batı'ya gelmesini izin verilerinin politik sürgün oldukları"na" söyleniyor.

DDR'deki tüm telefon konuşmalarını dinleyen, komşu ülkede "kuş uşurtma" Federal Almanya gizli haberalma örgütleri, önemli bir noktayı kaçırmışa benziyorlar. O da, DDR Bakanlar Konseyi'nin yurt dışına çıkmak isteyenlere ilişkin olarak geçtiğimiz Eylül ayında ilgili yasada yaptığı yeni düzenleme. Bugünkü bu "göç", yalnız ve yalnız bu yeni yasa temelinde gerçekleşiyor. Federal Almanya'nın vereceği krediyelince... DDR'in sağlığı

açıldı; öyle de oldu. Worms kentindeki bir Arbeitsamt görevlisi, DDR'lilere gerekçe hangi iş kapılarının açıldığını şu sözleriyle dile getirdi: "Onlar çalışkan ve azla yetinmeye alışkın insanlar oldukları

gibi düşük ücret gruplarında ve kalifiye olmayan işlerde çalışmaya da hazırlar..." Görüldüğü gibi genellikle yabancaların işlerine aday olan DDR'lilerin buraya gelmesinin, yabancı düşmanlığının artması-

na da etkisi olacaktır. Koyu milliyetçiler, "Türklerden önce DDR'den gelen Alman yurttaşlarınıza iş verilsin" diyecekler, gericiliğin "yabancılar işyerlerini ellerinden alıyor" propagandasına kanalar ise DDR'den gelenleri de kendi işyerlerini tehdit edici unsur olarak görecektirler. Ölümlüdeki aşamada gericiliğin elinde yabancı düşmanlığını arttırmadaki kozu bu olacaktır. Bunun açık belirtileri şimdi den görülmeye, duyulmaya başlandı bile. Örneğin, Batı Berlin'deki tüm ev bürolarına verilen gizli bir genelgede Türk-yelilere ev verilmesinin durdurulması, DDR'den gelenlere öncülük tanınmasının istendiği bildiriliyor.

Büyük çoğunluğun evsizler, yurtlarından ve işsiz kalmaya aday olan bu "göçmenler"e gelmek için başvuruda bulunanların sayısı DDR nüfusunun yüzde 1'i olsa bile-bura koşullarını toz pembe güstenen unsurların başında, Batı'nın yaygın arayan geliyor. Bu örgütlerde sürekli "bol-huk içinde bir yaşam" resmi çizildiğinden, sosyalizm kuruculuğunu kavrayamamış, daha da önemlisi işsizliğin ne anlama geldiğini bilmeyen DDR yurttaşları, büyük umutlarla "özgürlükler ülkesi" Federal Almanya'ya gelmenin yollarını arıyorlar. Tüm bir çalışma, dışarının özgürlüğü ve sosyal güvencesinin sağlanmış olduğu ülkeleri terk ederek bunaya gelenlerin karşılaştıkları ilk manzara, onlara tüm umutlarının boş olduğunu gösteriyor. Hepsi "işsizlik, evsizlik, sosyal güvencesiz bir yaşam özgürlüğünden" nasiplerini alıyorlar. İstatistikler, Federal Almanya'daki evsizlerin yüzde 15'inin DDR'den gelenler olduklarını, 4 Mark saat ücretiyle çalışıyor, aldıkları 166 Marklık sosyal yardım 162 Marklık kiraya verilerin, DDR'den 34, burada 750 mark kira vermek zorunda kalanların büyük çoğunluğunun geniyeye dönmek istediklerini gösteriyor.

Jeopolitik demokrasi mi?

Abdullah YILMAZ
Londra'dan
yazıyor

Son zamanlarda iki sözcük sık sık yanyana durmaya zorlanıyor. Resimlerde somurtkan, yazılarda esas duruşta ve kelepepli... "Jeopolitik" ve "demokrasi..."

Vaktiyle balyozcu başbakan Nihat Erim, "Türkiye'nin coğrafyası sosyalizme uygun değildir..." demişti. Tabii ki bu, bilimin derinliklerinden gelen bir sestir ve bir yandan militarizmle kucaklaşırsan, öte yandan "jeopolitik"e yeni açılımlar sağlıyordu. "Coğrafya" ve "sosyalizm". Bunlar birleşirlerse "jeopolitik"imize tehlike getirirlerdi. O günlerden sonra köprülerin altından, değişik biçimlerde de olsa, çok sular aktı. Fakat elhak ki, Evren cuntası pusulayı şaşırmadı, "bilimi" yerde komadı. O'nu "düşmanı imha etmek maksadıyla..." ve "emirle", "Sovyet tehdidi" masasına bulayarak ve de Deli Petro'yu tanık göstererek zindana tikiyordu.

Üstelik Cunta bu konuda yalnızca değildi. Emir ve kumanda zincirinin başında Ronald Reagan, ve direkt destekle Thatcher'lar, Kohl'lar ve kyda köpede ne kadar muhafazakar varsa... Hatta Reagan daha ileri gidierek, cunta, "Türkiye'yi demokratik ülkelere örnek gösterceklerini..." bile söylüyordu. Ve Rapişer Füzeleri, Leopard tankları, askeri nakliye uçakları, Awacs'lar, Pershing-2'ler, Cruise'ler... Ve depolanmak üzere kimsiyale silahlar "yol başladı" Türkiye'ye.

verecği krediyi gelince... DDR'in sağlığı bir ekonomik yapıya sahip olduğunun yeni göstergesi, geçtiğimiz ay DDR'in Federal Alman devlet ve işadamları ile Leipzig sanayi fuarında başladığı sözleşmeler oldu. DDR, Peine'deki Salzgitzer ve Dortmund'daki Hoesch firmasına-hen de oralarındaki işyerlerini de güvence altına alacak olan-300 milyon Mark tutarında yeni siparişler verdi.

İyiverene, gazeteler "göç"ün ilk günlerinde verdikleri demecelerde, firmaların kaplarını ardına kadar DDR'den gelenleri açtıklarını, Arbeitsamt'ın yine iş vermede onlara öncülük tanyacaklarını bildirdiler. Ancak ülkede 2.5 milyon işsiz varoluğu bir dönemde bu propaganda balonunun da çabuk söneceği gün gibi

Haftalık Spiegel dergisinin 2 Nisan tarihli sayısındaki röportajlarda, DDR'den gelenlerin pışmanlıklarını ifade eden çarpıcı örnekler var. Tam bir çalışma, öğrenim özgürlüğü ve sınırsız sosyal güvencinin sağlanmış olduğu ülkelerini terk ederek 'Batı'ya gelenlerin karşılaştıkları ilk manzara, onlara tüm umutlarının boş olduğunu gösteriyor. İstatistiklere göre Federal Almanya'daki evsizlerin yüzde 15'i DDR'den gelenler. Arbeitsamt suçlularının, 'Onlar, Alman ve azla yetmişme alırsın insanlar oldukları gibi, düşük ücret gruplarında ve kalıfve olmayan işlerde çalışmaya hazır' şeklindeki sözleri, DDR'ileri 'cennet Batı' da ucuz işçilikten başka birşeyin beklediğini gösteriyor.

runda kalanların büyük çoğunluğunun geriye dönmek istediklerini gösteriyor. Haftalık 'Der Spiegel' dergisinin 2 Nisan tarihli sayısında eski DDR, yeni Federal Almanya yurttaşlarıyla yapılan röportajlar da bu yönde çarpıcı örnekler dolu: Berlin'de bir klinikte çalışırken Federal Almanya'ya geldikten sonra "ele güne avuç açan bir dilenci göçmen haline geldim" diyen bir başhekim; bir yıl önce "kaçarak" Batı'ya "sığınan" ve "hafta sonları dahi akort çalığı gibi halde fare deliğine benzer bir odada oturuyorum... Buraya gelmek isteseyim önceden düşünülüp taşınmalardı" diyen bir genç işçi; bundan sonraki durağına Avustralya olarak seçen ve Batı'da "temizliğe" gitmekten başka bir iş bulamayan genç bir kadın mühendis...örneklerden birkaçı.

Türkiye'ye.

Evet, Jeopolitik... Cunta'nın elinde bir gergep bu. Eğer iş üstüne iş veriliyorsa ABD'ye ve yüzde 51 geri düşmüşse reel ücretleri işçilerin, gerekçe jeopolitiktir. Ve jeopolitik tehlikeyi öler 82 Anayasası... Sendikalar Yasası, DGM'ler, sıkıyönetim, olağanüstü hal vs...yasalan... Gizli anlaşmalar işliyors, hapishaneler siyasal tutuklularla silme doludurumsa, işkencelere hız veriliyorsa alabildiğine ve Pentagon'ın ileri karakolluk görevi yerine getiriliyorsa harfiyen, hep politik tehliktedir.

İşte "Jeopolitik" böylesine derin ve sibiriktir!

Peki ama, "Jeopolitik"ın yanında "demokrasi" ne mi anıyor? Çok şey... Bir kere, "Jeopolitik" tek düştüğü için yanına bir eş gerekmiştir. Sonra "sömürükçülüğün" giderilmesini yarar umulmuştur. Ve dahası, Naci Ermiş'in "bilimsellik" görüntüsü de ihmal edilmemiştir. Onda "coğrafya" ve "sosyalizm" elementleriyle "Jeopolitik" doğrudan "demokrasi"ye bağlanıyor.

Tablo tamamdır. Ne? "Demokrasi" rahat mı duruyor?

Durur. Hele komu yüksek yenden gelmişse... Tüm gerici, tutucu çevreler, boyalı basım, cuntaya yatmış kalem erbabi alışıca geçmişse... Hele hele, Meltin Toker gibi, 6 Kasım seçimlerinde "milli mutabakat yoktur"un yezit halkasında fiyasko-ikim'lar çekip, 25 Mart yeri seçimlerinden sonra, "Türkiye'de parlamenter demokrasiye dönüş tamamlanmıştır." deyip fetva basmışsa... "Demokrasi"yi "Jeopolitik"ın yanına dikip esas duruşta bekletmek mümkün! Kelepekçi olarsak!

Ve adı da "Jeopolitik demokrasi" olur! Cunta Türkiye'sine uygun!

Ne der ki, görünen ve yaşanan o değil. Demokrasi kıpır kıpır... İşçi sınıfının elinde harikalar yaratıyor. "Rahat" da duruyor şimdi. Üstüklü, direniyor.

Çünkü o "Jeopolitik"e bakmaz, kelepeğe şıkmaz. Devrime vurgundur.

"Dürüst John"ların yerini ne alacak?

Çeşme...Güzel John'ımızın en güzel sayfiyelerinden. Piri piri, elekten geçmiş gibi incecik kum dününün bir başka yerinde çok. Yeşil-mavi ve sürekli beyaz köpükler içindeki denizi ise içinden geçen sıcak su kaynaklarından ötürü bir başka türlü sıcaık.

Öyle gelir ki insana Çeşme'de, Nisan güneşinin insanın içini gevşeten ılıklığı içinde bu güzelim masmavi sulara bakarak anıki şeylerden, güzel şeylerden sözdelebilir. Çocukların sevinç çıkıkları atarak denize batıp çıktığı, insanların kumlarla söyle bir uzanıp, "Çok şükür yaşıyorum" u iliklerinde hissettikleri bu sahilde insanlar sanki sadece güzel şeyleri düşünsebilirler.

Nisan ayı başında uzaıya birlikte uçan ikisi Sovyet, biri Hintli iki dünyânın Çeşme'yi görmeleri mümkün değildi, ama dünyamızı seyretiler. Uzayan ufak, korumasız ve alabildiğine güzel görünen dünyamızı daha da sevdiler. Tüm insanlığı uzaydan, bu güzel dünyamızı barış içinde yaşayarak korumak gerektiği konusunda mesaj ilettiler.

Kozmonotların dünyamıza bu mesajı ilettileri günlerde Çeşme'de NATO'nun **Planiama Grubu** toplantısı yapıldı. NATO'cular dünyamızı bir anda toptan yıkma sürüklenimlerini planlarını yaptılar. Güzelim yurdumuzda, güzelim Çeşme'nin mavi sularına baka baka bütün füzelere NATO Avrupa'ya yerleştirilmesi kararından vazgeçilmeyeceğini yinediler. ABD savaş bakanı dayattı: Yeni silah sistemleri geliştirilmez, uzaıya da silah yerleştirmez.

Dünyamızı atom harmanına çevirmek isteyenler bulunduğu için işte biz de burada, baharın ilk priftilnarin içini ısıtmaya başladığı şu günlerde, içimizi gerçekten ısıtacak, insanca, insana yaraşan

şeyler yazmak yerine yine ölüm füzelerinden söz etmek durumundayız.

Geçen yıl içinde birkaç kez söyledik, yineleyelim: Türkiye'ye atom füzeleri yerleştirilmesinin planları yapılmaktadır, niyetler ciddidir. Hangi tür füze, ne zaman yerleştirilecektir? Görüşmeler, NATO'nun resmi toplantı gündeminde mi, yoksa sadece kulisede mi yapıldı? Bunları hepisi bir yana, konunun şu veya bu şekilde Çeşme'deki toplantıda gündeme geldiği açıktır.

Şon toplantıda bir kez daha açığı çıkmıştır ki, ABD bir taraftan NATO içindeki müteffiklerini, özellikle de füze konusunda çekimser olan Hollanda'yı sıkıştırırken, diğer taraftan da çingilar gibi füze, daha çok ve daha tehlikeli füze üretmektedir. Bu füzelerin yerleştirileceği ülkelerin planları yapılmaktadır. 1990'a kadar 13 bin Cruise füzesi üretmeyi planlayan ABD hızlı bir müşteri arayışı içindedir.

Türkiye yıl bir müşteri olabilir mi? ABD yetkililerinin dilinden alındıkları budur. Ki yıldır Türkiye'de nabızlar yoklanmaktadır. İlk yıldır etkin ABD gazetelerinde Türkiye'nin füzelerin konulundandırması için ideal bir konuma sahip olduğu haberi çıkmaktadır. Pentagon planlarında yeni füzelerin yerleştirileceği ülkeler arasında Türkiye'de vardır. Birakınzı ABD yetkililerini, geçtiğimiz günlerde NATO karargahında görevli bir NATO subayının da Cruise ve Pershing-2ler için Türkiye topraklarının uygun olduğunu, özellikle Doğu Anadolu'da Kürtlerin yaşadığı "boş" arazilerin bu amaçla "fedeelebilir" olduğu şeklindeki görüşleri basında yer almıştır.

Diyelim ki bütün bunlar söylentidir, ve diyelim ki Sovyet yetkililerinin birkaç kez Türkiye'ye ve ABD'ye bu konuda yönlendikleri uyarılar aşırı tedbirliktir. Ancak şon NATO toplantısında Türki-

ye'deki mevcut füzelerin yenilenmesinin gündeme geldiği konusu ABD'li yetkililer tarafından açığa ortaya konmuştur.

NATO'nun tüm Avrupa'daki füzelerinin modernleştirilmesi programı içinde Türkiye'deki kısa menzilli ABD yapımı "Honest John" (Dürüst John) füzeleri de ele alınacaktır. 7-8 yıl içinde yedek parçaları bulunmayacak olan bu füzeleri Türkiye'nin daha uzun menzilli "Lance" füzeleri ile değiştirilmesi sözkonusudur. Ancak ABD'nin bir süre önce "Lance" füzelerinin yapımını durdurduğu da bilinmektedir. "Honest John" nükleer başlıklı füzelerinin yerini orta menzilli Cruise füzeleri alabilir mi? ABD'li yetkililer buna kesin yanıt vermemekte, simdilik "Honest John"ları yenileştirilmesi sonununun görüldüğünü söylemekte yetinmektedir.

Ote yanda Türkiye Dışişleri yetkililerinin yeni füzelerin yerleştirilmesinin sözkonusu olmayacağı yönündeki beyanlarına itibar etmeye olamaz yoktur. Çünkü geçtiğimiz son üç yıl içinde Dışişleri ve cunta yetkililerinin böylesi konularda söyledikleri şeylerin hep tersi gerçekleşmiştir. ABD Cem Güçlerinin ülkemizde üsleriden yararlanmasında, Doğu'da yeni ABD üslerinin yapımında, Lübnan'daki ABD birliklerine kolaylık sağlanmasa yönünde yapılanlar hep söylenilenlerin tersi olmuştur. Batı Avrupa'ya yeni atom füzelerinin yerleştirilmesini varoluçuyla anıyayan, Balkanları atom silahlarında arındırılması yönündeki çağrılarında desteklemeyen Evren-Özal diktatörünü, uzun oburgün NATO planları çerçevesinde Türkiye'ye yeni füzelerin yerleştirilmesini onaylamamasını hiçbir garantisi var mı?

Görünen köy kılavuz istemez. Güzel yurdumuzun atom füzeleriyle donatılması tehlikesi bugün her zamankinden daha ciddidir.

Filiz KARDAM

Boşanma ve intiharların artma nedeni ekonomik bunalım

- Devlet İstatistik Enstitüsü'nün verilerine göre, intihar edenlerin sayısı 1978 yılında 633 iken, 1984'de yüzde 75 artarak 1,105'e yükseldi.

Türkiye'de son 4-5 yıl içinde intihar edenlerin ve boşanma çiftlerinin sayısında büyük artışlar olurken, evlenme sayısında önemli düşüşler oldu. Toplum bilimi ve uzmanlar, boşanma çiftlerin ve intihar edenlerin sayısında meydana gelen büyük artışlarla evlenme sayısında meydana gelen düşüşlere neden olarak, ekonomik bunalım ve "24 Ocak uygulamaları" sonucu kitlelerin içinde düşüklere geçim sıkıntısını gösteriyorlar.

Nitekim, Devlet İstatistik Enstitüsü'nün yaptığı açıklamaya göre, ekonomik bunalımın işyeri terkmanaya başladığı 1978 yılında itibaren intihar edenlerin sayısı sürekli artış gösterdi. DIE'nin verilerine göre, intihar edenlerin sayısı 1978 yılında 633 iken, 1982 yılında yüzde 75 artarak 1,105'e yükseldi. Yapılan açıklamada, intihar edenlerden üçte birinin nedeninin bilinmediği, buna karşılık yüzde 12'sinin geçim zorluğu olduğu belirtildi. 1978 yılında intihar edenlerin içinde geçim zorluğu nedeni yüzde 4'tü.

Yine DIE'nin yaptığı açıklamaya göre, 1978 yılından itibaren boşanma çiftlerin sayısında da sürekli artış gözlemlendi. Nitekim, DIE'nin verilerine göre, 1978 yılında boşanma çiftlerinin sayısı 13 bin 426 iken, 1982 yılında yüzde 27 artarak 17 bin 103'e

Kesin dönüş yapacak göçmen işçiler için Türkiye'de ekmek ve iş aslanın ağzında

Seçim sonrası zam furyası sürüyor

- Özal Hükümeti'nin Aralık-Mart dönemini kapsayan dört aylık uygulama süresinde fiyatlar yüzde 14,7 oranında artış gösterdi. Böylece, Yüksek Hakem Kurulu'nun 1984 yılı için verdiği yüzde 20 oranındaki hareket zammının yarısı, dört ay içinde geri alınmış oldu.

Özal hükümeti, 25 Mart yerel seçimlerinin hemen ardından başlattığı zam furiasını son iki hafta içinde sürdürdü. Seçim sonrası, Kamu İktisadi Teşekkülleri'nin (KIT) ürettiği bütün mal ve hizmetlere yüzde 25 ile yüzde 125 arasında değişen zamlar yapıldı. KIT zamlarını, özel sektörün ürettiği mal ve hizmetlere yapılan zamlar takibetti. Etilen süt, kuru fasulyeden pirinçe, ekmekten yağa, sebzeden meyveye kadar uzanan zam furiasından nasibini almayan hiçbir şey kalmadı.

Öte yandan, Özal hükümetinin Aralık-Mart dönemini kapsayan dört aylık uygulama süresinde fiyatlar yüzde 14,7 (enflasyon) oranında artış gösterdi. Böylece, Yüksek Hakem Kurulu'nun (YHK) 1984 yılı için verdiği yüzde 29'luk ücret zammının yarısı, dört ay içinde geri alınmış oldu. Ancak, fiyat artışlarının çoğunluğu Nisan ayında yapıldığından, Özal hükümetinin ilk dört ayında gerçekleşen yüzde 14,7'lik enflasyon oranı içinde son yapılan zamlar yer almıyor. Uzmanların hesaplamasına göre, yapılan son zamlardan sonra, 1984'ün ilk beş ayında enflasyon oranı yüzde 20'nin üstüne çıkacak.

Bilindiği gibi, Özal hükümeti 1984 yılında enflasyonu yüzde 25'e indireceğini vaatledi. Bu durumda, enflasyonun 1984'de yüzde 25'e indirilebilmesi için, önümüzdeki sekiz aylık dönemde fiyatların ancak yüzde 5 artması gerekiyor. Oysa Özal hükümeti 1984 yılında, yapılan son zamlara ek olarak KIT ürünlerine 202 milyar liralık daha zam yapacak. Nitekim, IMF ile yapılan son anlaşmaya göre, Özal hükümeti 1984 yılında KIT ürünlerine toplam 330 milyar liralık zam yapmayı kabul etti. Son yapılan zamlarla 330 milyar liralık zammın, ancak 128 milyar lirası karşılanmış oldu.

İş ve ekmek aslanın ağzında

Pahalılık, yüksek fiyat artışı ve işsizlik, yalnızca Türkiye'deki emekçileri, bütün toplum kesimlerini etkilemiyor. Avrupa'nın değişik ülkelerinde yaşayan, yabancılığı, göçmenliği, geri dönüş zorlama ve işsizlik gibi nedenlerle geri dönmek zorunda olan, ya da kesin dönüş yapmayı düşünen binlerce Türkiyeli göçmen işçi ailesi için de, iş ve ekmek aslanın ağzında.

Kesin geri dönüş yapan bir göçmen işçi, yaklaşık 3,5 milyon kişinin işsiz olduğu Türkiye'de, eğer asgari ücretle bir iş bulabilirse ayda eline 14 bin 600 lira; ortalama işçi ücretinin ödediği bir iş bulabilirse 24 bin 200 lira geçecektir.

Federal Almanya'da ayda eline 1500 Mark geçen ve Türkiye'ye kesin dönüş yapan bir göçmen işçi, Türkiye'de 24 bin 200 lira ücretle bir iş bulabilirse dahi, Federal Almanya'dakine göre satın alma gücü yaklaşık dörtte birine düşecektir.

● Federal Almanya'da 1500 Mark ücret alan bir işçi, aylık gelirliye 100 kilo et alabilmektedir. Türkiye'de 24 bin 200 lira ile ancak 24 kilo et alabilmektedir.

● Federal Almanya'da aynı işçi aylık ücretiyle, 1034 litre süt alabilmektedir. Türkiye'de ortalama aylık işçi ücretiyle

alınabilen süt miktarı ise ancak 161 litredir.

● Federal Almanya'da 1500 Mark ücret alan bir işçi, aylık ücretiyle 417 kilo piring alabilmektedir. Türkiye'de ortalama aylık işçi ücretiyle alınabilen piring miktarı ise, ancak 91 kilodur.

● Federal Almanya'da 1500 Mark ücret alan bir işçi, aylık ücretiyle 100 kilo beyaz peynir alabilmektedir. Türkiye'de ortalama aylık işçi ücretiyle alınabilen peynir miktarı ise, ancak 30 kilodur.

● Federal Almanya'da 1500 Mark ücret alan işçinin renkli bir televizyonu alabilmesi için 20 gün çalışması gerekmektedir. Türkiye'de ortalama aylık ücretle çalışan bir işçinin aynı televizyonu satın alabilmesi için, 8 ay 1 hafta çalışması gerekmektedir.

ÖZLEM ÖZGÜR Gündem

Özal ve deve

Özal hükümetinin programı için, "Cumhuriyet tarihinde hiçbir burjuva hükümeti bu kadar çok yalanı biraraya getirmemiştir" demiştir. Kuşkusuz, yalan ve demagojiye dayalı bir propaganda ağıyla kitlelerin bilincine oymak, yığınların gözüne sis perdesi çekmek, çağımız sermaye sınıfı için vazgeçilmez bir silahtır. Ancak Özal ve ekibi kadar demagojinin ve yalanın büyüdüğünü söyleyen; yalan ve demagojiyi bu denli kabelaştıran, doğrusu ne duyulmuş ve ne görülmüştür.

Özal'ın programının en başında, yüksek fiyat artışlarını ve enflasyonu geriletmek "hedefi" var. Hem yığınlara sürekli "enflasyonun köktünü kazıyacağız" propagandası yapıyor; ve hem de, KIT'lerin ürettiği mal ve hizmetlerin fiyatları büyük oranlarda arttırıyor. Ve Özal, KIT ürünlerine yapılan zamları, enflasyonu aşarak çekimin aracı olarak gösterebiliyor. Yani? Yanis, manis oluyorsa Bu Özal'ın keşfidir. Sürekli fiyatlar arttıracak, ama enflasyonu geriletecek...

Evet, Özal'ın programının en başında, enflasyonu geriletmek "hedefi" var. Ama, "yüksek faiz politikası" da, onun ekonomi politikasının temel taşlarından birisidir. Yüksek faiz politikası, pahalı kredi demek. Bugün Türkiye'de, bankaların üreten sektörleri açtıkları kredilerden aldıkları yıllık faiz oranı yüzde 70 dolayındadır. Bu denli yüksek faiz maliyetlere ve oradan da fiyatlara yansıyor. Ve ekonomi biliminin ABC'si yüksek faizin enflasyonun nedeni olduğunu kaydediyor.

Ama Özal'ın programında "yüksek faiz politikası" ile enflasyonu

Seçimlerden sonra temel maddelere yapılan zamlar

	Zam yüzdesi
Akaryakıt	7
PTT hizmetleri	100
İçişleri	63
Emek	25
Uyuk ücretleri	33
Kırsal ücretleri	40
Sefer	125
Cay	30
İlaç	42
Sigara	20
Sigara	20
Sigara	20

TURGUT ÖZAL
IMF'ye göbeğinden bağlı

İlaç	20
Noter ücretleri	85
Dolmuş, otobüs	42
Demir-çelik mamulleri	15
Kömür	21

Türkiye ekonomisi IMF tarafından sürekli denetlenecek

IMF ile bir kölelik anlaşması daha imzalandı

● 1984 yılında, gerek kamu kesimi ve gerekse özel sektör yatırımları bir önceki yıla oranla daha da düşürülecek. Tarımsal ürünlerin taban fiyatlarının, memur maaşlarının ve ücretlerin saptanmasında bugüne kadar yürütülen politikalara devam edilecek

4 Nisan 1984 tarihinde toplanan Uluslararası Para Fonu (IMF) Yönetim Kurulu, Türkiye ile IMF arasında imzalanan anlaşmayı onayladı. Özal Hükümeti'nin imzalamadığı anlaşma metninde bir ulusun "bağımsızlığına" lafızla bağdaşmayacak çok ağır hükümler yer alırdı ve Türkiye, IMF'nin ayrıntılarıyla tesbit ettiği ekonomi politikaları bütünüyle kabul etti. Ayrıca, imzalanan anlaşma metnine göre, IMF istediği zaman Türkiye ekonomisini denetleyebilecek.

Avrupa Konseyi ve Avrupa Parlamento-
su gibi kuruluşlar, Türkiye'deki durumu
yerinde incelemek istediklerinde veya
"Türkiye'de insan hakları çığırının" bi-
çiminde bir değerlendirme yaptıkları-
nda, cunta ve hükümet, boyah basın "çis-
letimize karsıymız, biz başımız baş ilke-
ye" diye yayagay. Bu nedenle, cunta ve
hükümetin, 1991 yılında denetiminde olan
IMF ve Dünya Bankası gibi kuruluşlarla
imzalan anlaşımlarına Türkiye'nin ulu-
sal onuru ayaklar altına alımsın, cunta
ve onun hükümeti gık demeden bu tür
anlaşımlara imza yokaken, her nedense
boyah basının alkışla Türkiye'nin "ba-
şımızlık" sorunu his gelmiyör. Kaldı ki,
Türkiye 1951 Cenevre Anlaşması na ve
Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Bildir-
si'ne imza koyarak, demokrasii ve in-
san haklarını koruyacağına söz vermiş-
ti. Bu nedenle, cunta ve onun Parlamen-
tu ve Avrupa Konseyi gibi kuruluşlar,
bu anlaşmalar çerçevesinde yasal olarak
Türkiye'yi uyuyarlör.

İMF'nin Türkiye ile yapılan anlaşmayla ilgili olarak hazırladığı ve IMF'nin Yöne-

aynen sürdüreceği belirtilerek, Türkiye tarafının kabul ettiği politikaların ayrıntıları şu noktalarda toplandı:

- 1984 yılında, gerek kamu kesimi ve gerekse özel sektör yatırımları bir önceki yıla oranla daha da düşürülecek.
- Yüksek faiz ve sıkı para politikaları uygulanacak.
- Kamu İktisadi Kuruluşları'na (KİT), devlet yardım yapılmayacak. Bu kuruluşların üretimi mali ve hizmetlere, 1984 yılında 30 milyar liralık kamu yapılacak.
- Dışarın serbestleştirilmesi girişimlerine devam edilecek.
- Türk parasının değerini düşürme politikaları (devalyasyon) aynen sürdürülecek.
- Tarımsal ürünlerin taban fiyatlarının, memur maaşlarının ve işçi ücretlerinin saptanması, buğüne kadar yürütülen politikaları devam edilecek.

tim Kurulu'nda görüşülerek kabul edilen 47 sayılılık **"Türkiye Raporu"**nun birinci bölümünde, **Özal Hükümeti'nin** programı ve uygulamaları değerlendirildi. Bu bölümde, **Özal'ın** programı ve uygulamaları **"takdirle"** karşılandı ve **"Özal'ın yerine IMF olsaydı aynen bu programı uygular-**

Raporun "uygulama ilkeleri" başlığını taşıyan ikinci bölümünde, Özal Hükümeti'nin önümüzdeki dönemde uygulamayı kabul ettiği ekonomi politikaları yer aldı. Bu bölümün girişinde, Özal Hükümeti'nin 24 Ocak 1980 tarihinden bu yana uygulanmakta olan ekonomi politikalarını

Ama, Özal'ın programında "yüksek faiz politikası" ile enflasyonu geriletme "hedefi" yanyanadır. Yani, o hem yüksek faiz politikasını sürdürmek ve hem de, enflasyonu aşağı çekecek? Nasıl olur. Bu adam bir ekonomi kitabı da okumadı mı diye soramayın...Okudu elbet. Hem de çok okudu. Ama, Özal ve ekibinin okuduğu ekonomi kitaplarının tümünü IMF vazdı...

Evet, Özal'ın programının en başında, enflasyonu geriletme "**hedefi**" var. Ama, "**sürekli devalüasyon**" da, onun ekonomi politikasının temel taşlarından bir başkasıdır. Sürekli devalüasyonlarla Türk parasının yabancı paralar karşısındaki değeri düşürmek, Türkiye'ne dışardan satınaldığı malların fiyatlarını aynı oranda arttırmak demek. Girdilerin (ara malı, hammadde, montaj malzemesi, teknoloji, petrol ve benzeri) fiyatlarını sürekli artması ise, sürekli enflasyon, sürekli yüksek fiyat artışları demek.

Ama, Özal'ın programında "sürekli devalüasyon"la enflasyonu geri
letme "hedefi" yanyandır. Bu nasıl olacak, bu adam ekonominin
ABC'sini de bilmiyor diye sormayın... IMF'nin kitabında bunlar yazıyor...

Özal'ın programının başlarında yer alan "hedef"lerden birisi de, gerileyen üretim ve kalkınma hızı büyüklüklerini arttırmaktır. Ama, bu hedefe, "yüksek faiz" ve "yatırım getirileme" politikalarına varılacaktır. Yüksek faiz politikası, kalkınma hızını düşürmek demek. Yatırım getirilemek de, kalkınma hızını düşürmek, büyümeden ve sanayileşmeden vazgeçmek demek. Ekonomi politikası Özal'ın bunları yazıyor...

Peki bu adam hiç mi ekonomi bilmiyor, hiç mi ekonomi kitabı okumadı diye soramayın. Özal ve ekibi, çok ekonomi kitabı okudu. Ama, henü IMF'nin yazdıklarını, IMF'nin kitaplarında bunlar yazılı.

Özalin programının başlarında yer alan "hedef"lerden birisi de, işsizlik sorununun çözümüdür. Özal ve ekibi, hem yüksek faiz politikasını sürdürecektir, hem yatırımları geriletecek ve hem de, "işsizlik sorunu"nu çözebilecektir. Oysa, ekonomiyi politığın ABC'si ve ekibinin söylediklerinin tam tersini yazıyor...Yüksek faiz politikası, yatırımları geriletecek, kalkınma hızını düşürecek, büyümekten vazgeçmek demek. Bu ise, işsizliğin daha da artması demek...

Peki, bu adam hiç mi ekonomi bilmiyor? Hiç mi kitap okumadı? Okumaz olur mu? Okudu okumasına da, o yalnızca IMF'ninkileri okudu...

4 Nisan tarihine, IMF yeni yazdığı bir kitabı Özal ve ekibine okuttu. Burada yazılanlara aynen uyulacağına dair, Özal'ın imzasını aldı. Evet, 4 Nisan tarihinde IMF ile imzalanan anlaşmada, önce Özal ve ekibinin bugüne kadar yaptıkları takdirle karşılandı. Sonra da, bundan böyle yapacakları bir bir sıralandı.

Özal ve ekibinden sonra neler mi yapacak? Maaslar, ücretler ve tamsımlar ürünlerin taban fiyatları, süreklî enflasyon oranının altında sepiatanecek...Yatırımlar, 1983 yılının bile gerisine düşürülecek...Yani işsizlik daha da artacak...Süreklî devalüasyonlarla Türk parasının yabancı paralar karşısındaki değeri düşme politikası sürdürülecek...Disiplin serbestleştirilmesi doğrultusunda daha ciddi adımlar atılacak ve,verilî sanayî koruma politikasından vazgeçilecek...

KIT'lere bir kuruş yardım yapılmayacak. Ve KIT'lerin ürettiği mal ve hizmetlere, 1984 yılında tamı tamamına 330 milyar liralık zam yapılacaktır. Dahası var. Ve KIT'ler elden çıkarılacak...

Yine anlaşma metninde yer alan bir maddeye göre de, IMF isteği zaman Türkiye ekonomisini denetleyebilecek. Ve anlaşma metninde yer alan hükümlerin, tam uygulanıp uygulanmadığını kontrol edebilecek.

Peki, bu politikalarla enflasyon ve işsizlik sorunlarına çözüm getiremezse, üretim ve kalkınma hızı büyüklükleri artırılamazsa, Özal ve ekibi "bu kadar yalancı nasıl biraraya getirebiliyor" diye der sormayın. Özal ve ekibi, aynen deve gibidirler. Hani, deveye sormuşlar "sırtın niva edri" diye. O da, "nerem doğru ki" diye cevap vermiş.

İkinci dünya savaşından sonra emperyalist ülkelerin yeniden ve hızla silahlanmaları karşısında atom silahlarına karşı küçük yerel protesto girişimleri olarak ve ilk kez İngiltere'de başlayan "Oster" yürüyüşleri, 1960-1968 arasında birçok Batı Avrupa ülkesinde ve özellikle Federal Almanya'da her yıl daha da yığınsallaşarak sürdürüldü.

1960'larda dokuz bin kişinin katıldığı yürüyüşlere katılanların sayısı 1968'e gelindiğinde 30 bini bulmuştuk. Zaman içinde "Oster" eylemlerine katılanların niteliği de değişti. Başlangıçta yürüyüşleri desteklemeyen, ya da çekimser bir tavır alan sendika ve SPD çevreleri, tabandan gelen baskı ile bu hareket içinde gittikçe daha aktif rol oynamaya başladılar.

1960'lı yıllarda Federal Almanya'da parlamento-dışı güçlerin eylemlerinin önemiğini geniş halk yığınlarına gösteren, Bonn hükümetinin politikasını etkileyen "Oster" yürüyüşleri 1980'li yıllarda da barış savaşçılarının çok değişik biçim ve boyutlar kazanmış olan atom savaş karşıtı eylemlerinin en etkili ve yığınsallardan biri olarak ortaya çıktı. 1979 NATO İkili kararından sonra Batı Avrupa'da tekrar kabarmaya gösteren barış hareketi geleneksel "Oster" yürüyüşleri ile büyük füze karşıtı eylemlere dönüştürdü. 1968'de Federal Almanya'da 90 ayrı yerde yapılan "Oster" yürüyüşlerine 500 binden fazla kişi katıldı. Bu yılın "Oster" yürüyüşleri ise Batı Avrupa'ya yeni atom füzelerinin yerleştirilmeye başlamasından sonra yapılan Federal Almanya çapındaki en yaygın gösteriler olarak özel önem taşıyor. Bu yılın yürüyüşleri Federal Almanya'da işsizlerin sayısının 2,5 milyona yaklaştığı, Bonn hükümetinin sosyal harcamaları

Oster
Marsch
1984

İkinci Dünya Savaşı sonrasında emperyalist ülkelerin yeniden hızla silahlanmaya başladığını gören insanlar 1945'den bu yana ve gittikçe yığınsallaşarak atom silahlarının üretilmesine, denemesine ve yerleştirilmesine karşı çıktılar. "Oster" yürüyüşleri bu karşı çıkışın Batı Avrupa ülkelerine özgü biçimlerinden biri oldu.

İlk "Ostermarsch"ın kaynağında İngiliz atom silahı karşıtlarının 1957-58 yıllarında NATO planları çerçevesinde İngiltere'ye atom silahlarının yerleştirilmesine karşı başlatılan "Campaign for Nuclear Disarmament" (Nükleer Silahlardan Arınma Kampanyası) yatmaktadır. Kampanyayı başlatanlar 1959 yılının "Parsfalg" ve "Oster-sonntag"ına rastlayan pasifista tatil günlerinde Londra'ya 80 kilometre uzaklıktaki Aldermaston atom araştırma merkezine bir yürüyüş düzenlediler. O günlerde yürüyüşçüler kendi hareketlerini temsil için oluşturdukları "Nuclear" ve "Disarmament", yani atom silahlarından arınmanın baş harfleri N ve D'nin birleştirilmesinden

Batı Avrupa'ya
yerleştirilen yeni ABD
atom füzelerini bir bir
sökme, yerine yenilerini
yerleştirmemek için...

*

Yeni işyerlerinin açılması,
35 saatlik iş haftasının
yaşama geçirilmesi için...

meydana gelen sembol dünya çapında yaygınlaştı ve halen de atom karşıtı hareket tarafından kullanılıyor.

Federal Almanya'da Oster yürüyüşleri

Federal Almanya'da 1960 yılında başlayan "Oster" yürüyüşleri ilk defa Hamburg'lu öğretmen Hans-Konrad Tempel ve Helga Stolle'nin girişimiyle Hamburg'da Federal Alman ordusunun füze talim alanının bulunduğu Bergen-Hohne'ye yapıldı. Binden fazla atom silahı karşıtların katıldığı bu yürüyüş Kuzey Almanya ile sınırlı kalmakla birlikte Federal Almanya'nın her yerinde geniş yankıya yol açtı. Bunun başlıca nedenleri, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra dağıtılmış olan Alman ordusunun 1955-56 yıllarında yeniden kurulmaya başlanması ve Federal Almanya hükümetinin halkın direncine rağmen ülke topraklarına atom silahlarının yerleştirilmesine karar vermiş olmasıydı. 1959 yılının sonunda "Honest-John" isimli ABD atom füzeleri ilk kez Bergen-Hohne'de denenmişti.

Oster yanda ilk "Oster" yürüyüşünün he-

Kalıcı ve adil bir barış için... İşsizlere iş için... Batı

Ostern 84'de

düzeyde barış hareketlerinin gittikçe güçlenmesi, öte yanda ABD'nin ve NATO ülkelerinin atom silahlarının geliştirilmesi yönünde artan çabaları Federal Almanya'da da "Oster" yürüyüşlerinin güçlenmesini yol açtı. 1964 "Oster" yürüyüşü çağırışın 8400 kişi imzaladı; yürüyüşçüler yirmi yürüyüş kolu oluşturdular ve kötü hava koşullarına rağmen yürüyüşe yüzbin kişi katıldı. 1964 "Oster" yürüyüşleri "silahsızlanma kampanyası"nın ilk tepe noktasını oluşturdu.

1965 yılında Bonn hükümeti ABD'nin elindeki atom silahlarının bir bölümünün Federal Almanya topraklarına yerleştirilmesi yönünde girişimlerde bulunurken, SPD yöneticilerinden Willy Brandt da NATO çerçevesi içinde atom silahlarıyla donatılmış orak bir gücün oluşturulmasından yana olduğunu açıkladı. Bu durum, silahsızlanma kampanyasının, parlamento-dışı güçlerin bir hareketi olarak önemi tartışılabilir.

1965 "Oster" yürüyüşü çağırışını, Federal Almanya'da toplum içinde önemli konulara sahip kişiler, politikacılar, bilimadamları imzaladılar. İmzaya onların çoğu SPD üyesidir. 1965 "Oster" yürüyüşleri 65 koldan gerçekleştirildi. Yürüyüşe katılanların sayısı 130 bine yükseldi.

Bombalara hayır,
demokrasiye evet

Vietnam Savaşı'nın dünya barışını tehdit ettiği koşullarda yapılan 1966 "Oster" yürüyüşlerinde ise "Vietnam'da Barış" ismiyle ön plana çıktı ve Bonn hükümeti ABD'nin Vietnam'da yürüttüğü savaşa her türden maddi ve manevi desteği kesmesi yönünde baskı uygulamaya çalıştı.

1966 yılında ABD uçakları Vietnam'a zehirli gaz ve tozları yağdırdı. Federal Almanya'da da hükümet, tüm ekonomiyi ve

olan bir kongre yapıldı.

1967 "Oster" yürüyüşleri ise ekonomide

hükümetinin sosyal harcamaları kısıtlarken, günde 90 milyon Mark silahlanmaya ayırdığı koşullarda yapıyor. Silahlara ayrılan milyonlar toplu halde işten atılmaları, sürekliliği ve en başta da yabancı işçilerin işyerlerini kaybetmelerine neden oluyor. Silahlara harcanan milyonlar gericiğin, Neo-Nazi faşist güçlerin bu ortamdan yararlanarak yabancı düzenliğini ablabilirdiye körüklemelerine yol açıyor. Öte yanda Reagan yönetimi yüksek silahlanma harcamalarından yana, saldırgan politikasını ısrarla sürdürüyor. Nisan ayı başında Çekme'de yapılan son NATO Nükleer Planlama Grubu toplantısında da bazı mütefiklerden gelen itirazlara karşın NATO, Batı Avrupa'ya yerleştirilecek ABD füzeleri planında bir değişiklik olmayacağı yönünde karar aldı. Füzelerin yerleştirileceği ülkeler arasında yer alan Hollanda ve Belçika'nın hala kesin bir karara varmamış olmalarından endişelenen ABD, Batı Avrupa'ya yerleştirilecek 572 füzelin getirilmesinin hızlandırılmasını, tüm işlemlerin 1985'e kadar bitmesini istiyor. Bir taraftan da yeni atom füzelerinin denemesini sürdürüyor, atom savaşını manevraları düzenliyor ve uzayın silahlandırılmasına yönelik bir programı NATO mütefiklerine dayatıyor. Batı Avrupa'ya yeni atom füzelerinin yerleştirilmeye başlaması, NATO'nun mevcut atom silahlarını gözden geçirme ve yenileme programı, ülkemiz Türkiye'ye de yeni atom füzelerinin yerleştirilmesini gündeme getirdi. Reagan yönetiminin Evren-Özal diktatörlüğü ile yakın işbirliği ülkemizi Pentagon planlarının uygulanması için özellikle elverişli bir yer haline getiriyor. Bütün bunlar bu yılki "Öster" yürüyüşlerine katılmanın ve her zamankinden daha güçlü olarak katılmanın nedenlerini oluşturuyor.

Öster yürüyüşünün hemen öncesinde Düsseldorf eyalet mahkemesi altı banş tarafından, "bunlar banş değil, komünizm istiyorlar" diyerek üç ay ile bir yıl arasında hapis cezasına çarptırılmış. 1961'de tüm Federal Almanya'da gösteriler yapıldığı ilan eden atom silah karşıları, Federal Almanya hükümetinden atom silahlandırmanın vazgeçerek tüm dünya ya örnek olmasını istedikler. Bu istemlerin güç kazanması için işi hareketinin yinşinal olarak "Öster" yürüyüşüne çekilmesini, öncelikle de DGB ve SPD'nin hareketi çekilmesini amaçladılar. Ancak 1961 yılının Mart ayı başlarında DGB yönetimi "Öster" yürüyüşlerine karşı olduğunun açıklaarak, SPD yönetimi de üyelerini bu yürüyüşlere katılmaya çağırdı. Tüm olumsuzluklara rağmen dört ayrı kol halinde yapılan 1961 yılı yürüyüşlerine dokuz bin, mitinglere ise 23 bin kişi katıldı.

Sendikalarda banş hareketi güçleniyor

1962 "Öster" yürüyüşleri ise 17 yürüyüş kolu halinde yapıldı, yürüyüşlere yüzde seksen gençler olmak üzere 15 bin, mitinglere ise 50 bin kişi katıldı. Atom bombasının üretiminden vazgeçilmesi, atom denemelerinin durdurulması, genel ve kontrollü bir silahsızlanma, istemler arasında yer aldı. "Öster" yürüyüşleri 1962 yılı 1 Mayıs'ında yüzlerce işçinin atom silahlarına karşı protestoda bulunmasına, DGB yönetiminin 1 Mayıs belgeleri arasında "Atom Silahlarına Hayır, Silahsızlanmaya Evet" belgisinin yer almasına yol açtı. 1962 yılı içinde sendikalarda atom silahlarına karşı hareketi güçlenmeye başladı.

1963 yılı içinde birçok sendikaların üyelerini "Öster" yürüyüşlerini aktif olarak desteklemeye çağırmasını andır, yürüyüşün hemen öncesinde de Daimler-Benz fabrikasında 11 bin işçi "IG-Metal" in yerel merkezine başvurarak "Öster" yürüyüşünün desteklemesi talebini ileri sürdüler. "Öster" yürüyüşlerinin Orta Avrupa'da bir yuvasına alan yaratılması ve Alman topraklarına atom füzeleri yerleştirilmesi taleplerini içeren görüşünü, Federal Almanya hükümetinin tüm baskılarına ve banş yanıtlarını "Moskova'nın yararlanacağı aptallar" olarak nitelendirmesine rağmen üç bin kişi imzalatı. 21 yürüyüş kolunda 80 bin kişi "Öster" yürüyüşlerine katıldı. Yürüyüşçüler arasında ünlü bilim adamının, papazların, sanatçıların ve sendikacıların sayısı hiç de az değildi.

1963 yılı içinde bir taraftan uluslararası

1967 "Öster" yürüyüşleri ise ekonomide krizin hüküm sürdüğü, acil durum yasasının yasma geçirilmeye çalışıldığı, Bonin hükümetinin ABD'nin Vietnam'da yürüttüğü savaş "anlayışla karşıladığını" belirttiği koşullarda yapıldı. Federal Almanya'nın 200 kentinde yapılan yürüyüşlere 150 bin atom silah ve acil durum yasası karşı katıldılar.

1968 yılının "Öster" yürüyüşleri çok geniş toplum kesimlerini harekete geçirdi. 23 büyük örgüt 1968 "Öster" yürüyüşünü destekleme kararı aldı. Bunlar arasında sosyalist gençlik örgütü "Die Falken", Doğu Dostları Gençler "Naturfreunde Jugend", sendikali gençlerin örgütleri "Organisationen Gewerkschaftsjugend", Sosyalist Alman Öğrenci Birliği "Sozialistische Deutsche Studentenbund" ve Askerlik

1967 "Öster" yürüyüşleri ise ekonomide krizin hüküm sürdüğü, acil durum yasasının yasma geçirilmeye çalışıldığı, Bonin hükümetinin ABD'nin Vietnam'da yürüttüğü savaş "anlayışla karşıladığını" belirttiği koşullarda yapıldı. Federal Almanya'nın 200 kentinde yapılan yürüyüşlere 150 bin atom silah ve acil durum yasası karşı katıldılar.

1968 yılının "Öster" yürüyüşleri çok geniş toplum kesimlerini harekete geçirdi. 23 büyük örgüt 1968 "Öster" yürüyüşünü destekleme kararı aldı. Bunlar arasında sosyalist gençlik örgütü "Die Falken", Doğu Dostları Gençler "Naturfreunde Jugend", sendikali gençlerin örgütleri "Organisationen Gewerkschaftsjugend", Sosyalist Alman Öğrenci Birliği "Sozialistische Deutsche Studentenbund" ve Askerlik

Banş hareketi komünistlerden din adamlarına, kadın hareketinden işçi hareketine, çeşitli...

Batı Avrupa'da barış hareketiyle sendikal ve demokratik hareketin kenetlenişini göstermek için...

e de yürüyüş kollarında!...

Karğuları Birliği "Verbande der Kriegs-dienstverweigerer" yer alıyordu. 1968'in ilk aylarında özellikle sendikali gençler çok yaygın eylemler yaptılar. Sendikali gençlerin bu eylemleri diğer gençlik örgütlerini de etkiledi. Bu ortamda yapılan 1968 "Oster" yürüyüşlerine 300 bin kişi katıldı.

Somut kazanımlar

1970'li yılların eşiğinde yumuşama döneminin başlaması ile "Oster" yürüyüşleri hareketi 1960 yılından 1968 yılına kadar ki biçimiyle son buldu. Federal Almanya'da soğuk savaş döneminin aşılmasında önemli katkısı olan hareket geniş halk yığınlarını, sendikacıları, politikacıları, bilimadamlarını atom füzelere karşı ortak amaçlar çerçevesinde birleştirmiş, toplumun farklı kesimleri arasında ortak uzun erimli bir çalışma alanı yaratmıştı. "Oster" yürüyüşleri parlamento dışı güçlerin eylemlerinin önemini ve değerini geniş halk yığınlarına gösterdi. Birçok SPD üyesi ve yandaş, SPD yönetiminin silahlanmayı teşvik politikasını onaylamayan gençler protestolarını dile getirecek bir alan buldular.

"Oster" yürüyüşleri somut başarılar da elde etti. Örneğin, Bonn hükümetinin Alman Demokratik Cumhuriyeti (DDR) sınırlarına atom mayınları yerleştirme girişimi 1965 "Oster" hareketi tarafından zamanında değerlendirildi ve bu girişime karşı konuldu. 1969'da Federal Almanya hükümetinin istemediği halde "Atom Silahlarının Yaygınlaşmasını Önleme" anlaşmasını imzalamak zorunda kalmasına da "Oster" yürüyüşlerinin büyük payı oldu.

1970'li yıllarda barış hareketi

da yapılan eylemler barış hareketinin en özverili çalışan güçlerini harekete geçirmekten ileri gidemediler. Ancak nütron bombasının üretilerek Batı Avrupa'ya yerleştirilmek istenmesi tüm Avrupa'da ve özellikle Hollanda'da sert bir direnişle karşılanırken, 12 Aralık 1979'da NATO'nun ikili kararı ile Batı Avrupa'ya yeni ABD roketlerinin yerleştirilme planları, barış hareketinin güçlü tepkisine ve gıcığa yığın-sallaşan protesto eylemleri düzenlenmesini yol açtı.

Barış güçlerinin açıklamalarına kulak asmayanlar, Ronald Reagan'ın 1980'de iktidara gelmesinden sonra tehlikenin ne olduğunu iyice anlamaya başladılar. ABD atom füzelere dünya barışını ve insanların yaşamını tehlikeye soktuğunun anlaşılması birçok kişinin korkularını ve öngörülerini aşarak barış mücadelesine girmesini sağladı.

"Atom Bombaları Hepimizin Yaşamını Tehdit Ediyor" belgisiyle yapılan Krefeld Çağrısı'nı ilk iki yıl içinde iki milyon üzerinde kişi imzaladı. 10 Ekim 1981'deki Bonn'daki barış yürüyüşüne 300 binin üzerinde barış savaşçısı katıldı. 1982 "Oster" yürüyüşü yeniden canlılık kazanarak

İnsanlık kavranması gücü, kabul edilmesi olanaksız bir çelişkiyi yaşıyor. Bir yanda milyonlarca insan açlık ve yoksulluk çekiyor. Kara Afrika'da her yıl, her an, belki de tam şu saniyede çocuklar bebekler açlıktan ölüyor... Buna karşılık emperyalist-kapitalist sistem ölüm araçlarına, silahlanmaya milyarlar ve milyarlar harcıyor. Sosyalist sistem ülkelerini, sınırlı olanaklarından silahlanmaya büyük paylar

1 milyar marklık silahlanma harcaması yerine Afrika'da açlıktan ölüme karşı karşıya tam 14000 (evet: on dört bin) çocuk kurtarılabılır...

ayırmaya zorluyor. Keza gene emperyalist-kapitalist boyunduruk altındaki ülkelerde salt pazar oyunları, fiyat dengeleri yüzünden hergün milyonlarca, milyarlarca liralık besin maddesi sokağa, çöpe atılıyor, denize dökülüyor. İnsanlık kavranması gücü, kabul edilmesi olanaksız bir çelişkiyi yaşıyor. Bir yanda milyarlarca dolarlık silahlanma harcamaları, bir yanda yoksulluk, yokluk...

70'li yılların başında emperyalizmin askeri çatışma politikası iflas etmiş, sosyalizmi askersel alanda yıkmayı amaçlayan NATO stratejileri boşa çıkmıştı. Siyasi ve askeri güçler dengesi değişmiş ve tek yol olarak iki blok arasında zorunlu görüşmelere başlanmıştır. Sosyalist ülkelerin askeri bakımdan güçlenmesi daha önce silahsızlanma görüşmeleri önerilerini reddeden kapitalist ülkeleri masa başına oturmaya zorladı. Sovyetler Birliği ile ABD arasında SALT (Stratejik Silahların Sınırlanması Anlaşması) ve NATO ile Varşova Paktı arasında asker sayısını düşürme yolundaki anlaşmalar hep bu dönemde imzalandı.

Birleşik güçleri 70'li yılların ortasında yeni den harekete geçmeye başladılar. O yıllar-

ter" yürüyüşünden canlılık kazanarak büyük bir füze karşıtı gösteriye dönüştü. 1983 yılında ise "Oster" yürüyüşleri Federal Almanya'da 90 yerde beşyüz bin kişinin katılımıyla gerçekleşti. "Oster"de başıyşverler, "1983 yılı Atom Füzelere Yılı Olmamalıdır" temel belgisi ile yürüdüler. 1983 yılı sonunda bir araya gelerek, füzele Federal Almanya'yı terkeden dek savaşımı sürdüreceklerine karar veren barış şimşikleri temsilcileri bu yıl da "Oster" yürüyüşlerine "Barış-İş-Yaşam", "Atom Füzelere Kaldırılmalı", "Atom Füzelere Değil, İşyerleri" belgileriyle yola çıkacaklar.

Gelsenkirchen Kadınlar Birliği'nin çıkartmış olduğu "Başlangıcından Günümüze Oster Yürüyüşleri" broşüründen yararlanılmıştır.

1. düzeylerde ordu kademelerine kadar toplumun hemen bütün kesimlerinde yandaş buluyor.

Bir tank birliğinin iki günlük manevrası için harcanan para ile 28 tane çocuk bahçesi yapılabilir...

Leopard-2 modeli bir tank için harcanan para ile otuz altı tane üç odalı modern birer konut yapılabilir... yada 30 bin çocuğun ders görebileceği bin (1000) sınıf odası yapılabilir...

Bir savaş uçağı yerine, geri kalmış ölkelerde 40 bin (evet: kırk bin) köy eczanesi açılabilir; milyonlarca insanın kurtarılabilir...

Yeni silahlar üretmek için yapılacak 4,5 milyar marklık bir harcama ile yeryüzünden sırtmanın kökünü keziyacak dünya çapında bir aşkı kampanyası gerçekleştirilebilir...

OKUYUCU POSTASI

Adayımızı listeye nasıl koydurduk?

Ben Bad Kreuznach bölgesindeki Bretz döşeme mobilyaları fabrikasının marangozhanesinde çalışıyorum. Bizim çalıştığımız firmada işyeri işçi temsilciliği 15 kişiden oluşuyor. Bu fabrikada çalışan 200 Türkliye için 9 Mayıs günü yapılacak işçi temsilciliği seçimlerine sendika listesinden girecek adaylar arasına ki adayımızı nasıl koydurmayı başardığımızı anlatmak istiyorum.

Ta baştan beri **Türkiye Postası**'nda saygıdeğer sendikacı arkadaşlarımız ve diğer arkadaşlarımızın okuyucu mektubu olarak sendikal sorunlar ve işyeri işçi temsilciliği üzerine yazdıklarını özümseyerek okuduk ve değerlendirdik. Daha da geliştiğimiz çabaladık. Arkadaşlarımızla birlikte hareket etmenin önemi anlattık. İşçi arkadaşlarımızın dünya görüşlerine bakmaksızın hepsiyle arkadaşça bir diyalogo sürdürdük. Onları dinledik, sorunlarını cevaplamaya çalıştık, sorunlarını çözümlerine yardımcı olmaya gayret ettik.

Sendika listesinden biri bayan ki arkadaşımızı aday göstermek istiyorduk. Görevleri sona erecek olan bazı temsilci arkadaşlar adayımızın ilerici dünya görüşünü bahane ederek engellemeye yarınsa başladılar. İkinci adayımız için, "**O gırseniz biz girmeyiz**" dedimye başladılar. Sendikamızın bütün çalışmalarına katıldığımız için sendika ile iyi ilişkiler idik. Bu yüzden sendikaya yetkili de adayımıza karşı değildi.

Adayımız birçok kereler sendikaya giderek aday olmak istediğini söyledi. Ayrıca işyeri işçi temsilciliği başkanı da yazılı bir müracaatta bulunarak aday olduğunu belirtti. Bununla da kalmadı. Sendika listesinde adayımızı yazdığını iddia etti.

Sizin aklınız ermez çocuklar

17 mart günü Frankfurt Konsolosluğu Türk Gücü Spor Klubü'nde bir toplantı düzenlendi. Toplantının amacı eğitim sorunlarının tartışılmasıydı. Öyleydi ama, tamamen öğretmenlere hakaret toplantısına dönüştürüldü. Sanki Federal Almanya'daki eğitim sorunlarımızın hepsini Türkiye'de öğretmenler yaratıyorlardı. Konsolos beyin niye böyle yaptığını bir öğretmen arkadaşsa sorduğumda, "**Gayet normal, çünkü Hessen eyaletindeki öğretmenlere karşıydılar, onun için de velileri aleyhimize kışkırtıyorlar**" dedi.

Bu arkadaş gençlerden ve işçilerden bedelli askerlik konusunda ve konsolosluk çalışmalarındaki aksaklıklar konusunda istekler ve sorular da geldi. Konsolos bey, genç yaşlı demeden bütün salondakileri "**çocuklar**" diye hitap etmeye utanmayarak her söylemene "**Çocuklar aklınız böyle şey**" diye yanıttı verdik. Sorularımız karşısında bocaladıkça "**çocuklar, çocuklar**" diye diye bir punduna getirip toplantıyı terk etti.

Bu toplantıdan ne öğrendi diye sorsanız: "**Sizin aklınız ermez çocuklar. Biz Türk milletiyiz, cebimiz boş ama gönlümüz zengin**" sözlerinden başka birşey öğrenmedik.

Adının açıklanmasını istemeyen bir okur/Kassel

Dedemin nasihati

Dedem Cankale'de düğmana karşı savmış. Savasta kolunun birisini kaybetmiş. İstanbul'da, Sirked'e 285 gün hastahane'de yatıktan sonra memleketine dönmüş. Dedem kolunu kaybettikten sonra görüşleri de, **tutumu da hep değişmiş. Şarapçı, berduş birisi olmuş. O zamanın ağalarına ve pašalarına karşı çıkmaya başlamış. Bir gün arkadaşları etrafını sarıp somuştular. "Ahmet, paşalar, ağalar kendilerini övüp duruyorlar, ne dersin?"** Dedem de

OKUYUCU ŞİİRLERİNDEN SEÇMELER

Demokrasi

Bizde demokrasi açılar için açlık yoksullar için yokluk işsizlik demek. Bizde demokrasi işçene odaları sokakta kurşun. Bizde demokrasi valla varlık valla derlik demek böylesi demokrasi bize ne gerek.

İşçi Korkmaz/Wiesbaden

Bir düşünsen

Bir düşünsen Başını avuçlarının içine alıp Capayı sallamadan toprağa Bir dinesen Uçsuz bucaksız pamuk tarlalardan, "Yeter gayri" seslerini Bir anlasan beni. Ve makinalar Makinalar kan işler Makinalar türkü söyler. Bir anlasan beni. Kapatıp şalterleri Katılıp haykaranlara "İş, olmak, özgürlük" desen Ne olur bilir misin?

Özgür Kartal/Nürnberg

Hasretim

Sen umudum Sen güneşim Ve ben senin yokluğumun Gözlerim bulanık Bir su Açılmışın Bir yalvaştır sana bu Çok uzaklardan Bir alemdir yakar Harmanlar boyu Ve bir kurtuluşur seni anmak Ve sen ki kırık koca Anadolusum doğduğum Kalem açtığım sıralarda Dağlarında çiğdem kazdığım Yanık türküleri söyledğim Özlemimsin Uykularında yeni bir doğuş Doyumsuz bir uyanışın sen Sen insanca yaşamak istediğin yer Hasretimsin

İsmail Mercan/Paris

Artist şirketleri gençlerimizi kandırıyor

16 Mart tarihli Hürriyet gazetesinde bir haber dikkatimi çekti. Haberde Bonn büyükelçiliğinin artist şirketlerinin vatandaşlarımızı kandırdıkları ve zinsiz girişimlerde bulundukları konusunda bir açıklama yapılmaktaydı. Neden bin de bu konuya el atmayalım diyerek biraz araştırdım.

Tandığım 16. yaşında bir genç de bu tür film şirketlerinin tuzağına düşmüş durumda. Bu genç başlangıçta kendisini uyardığımızda bize gülüp geçmişti. Geçenlerde geldi ve "**sen haklıymışın ağabey**" diyerek anlatmaya başladı. Başından geçeni şöyleydi:

Önce Federal Almanya'da basılan gazetelerde Tevhid Bılgı, Esref Kılçak ve Yılmaz Köksal'ın isimleri yazılı bir artist yarışmasının katılımı ilanları çıkar. Sine Sen Film şirketi adına... Artist olmaya hevesli genç arkadaşımız da buradaki adrese başvuruyordu. Başu-

raflarının hepsini toplayan ve hatta üstüne yüzde yüz kır koyan yine de verilen para etmeyecek bir zart geliyor. Zarfın içindeki dosyadaki en önemli belge ise Alman makamlarından alınan izindir. Belge "**gewerbe**" müracaatı yapacak herkesin alabileceği cinsten olup, 5 Şubat 1942, Adana doğumlu Burhanettin Aytutulu'du ismi brinin adına, Türk işlerini pazarlamak, Türk sanatçılar ve müzisyenleri kiralamak ve bunlarla film çevirmek üzere düzenlenmiş Belgede, B. Aytutulu'nun imzasının dışına hiçbir makamın imzası ve mührü yoktur.

Paketten bir süre sonra da, hemen ertesi gün yanına olduğunu bildiren bir davetiye geliyor ve genç arkadaşımız apar topar adresi verilen Stuttgart'taki Türk kahvesine gidiyor. Video filmlerinden, tandığı Tevhid Bılgı ve Yılmaz Köksal da oradalar. Ancak yanına

12 Mart 1984'de bir davetiye daha geliyor ve genç tekrar Stuttgart'a geliyor. Alındığı bir odada tandığı Türk artistler var. Yönetmenin biri kendisine video filmin kaseti için 150 Mark getiri getirmediklerini sorar, ve eğer getirmeyince filmde rol almasında da kesin olamayacağını söyler. "**Hatta istersen beş bin Mark ver, sana başrolü oynatalım**" der. Sekiz profesyonel oyuncu, ki profesyonel figüranın bulunduğu kadroda, başvuranlar arasında hiç bir yarışma yapılmamasından da iyice kışkırlanan arkadaşımız, kadroda bulunan Kadir Savun'a "**Acaba bizleri kandırıyorlar mı ağabey?**" diye sorar. Kadir Savun da "**Ola bilir, biz bundan sorumlu olmayız, bizleri de sizin gibi bura-ya çağırdılar**" der.

Böylece genç arkadaşımız kendisine böyle bir filmde rol verilise bile sonunda artist film olamayacağı için, kendilerine artistlik filmi uyuza meclisimev-

Bunlara da kalınmadı. Sendika listesinde bulunan aday gösterilmek istendiğine dair yerli ve yabancı işçilerden 200 imza da topladık.

Sendika 28 Mart günü bir toplantı düzenledi. Toplantıya adaylık konusunda bir öneri listesinin geleceğini biliyoruz. Önerilen adayların yerine başkaları da adaylıklarını koyabileceklerdi. Gelecek öneri listesinde bayan arkadaşın adının ikinci sırada olmasına sağmen ikinci adayımızın adının listede olmadığını bir gün öncesinden öğrendik. Bunun üzerine sendikali arkadaşlarımız, terlici adayları desteklemek üzere sendika toplantısına gelmelerini sağladık. Öneri listesindeki birden altıya kadar olan adaylar obyektifli ile yerlerinde kaldılar. Sıra yedinci yere gelince, bizim ikinci aday bu yer için adaylığını koydu. Sendika listesinde bu yedinci yere için önerilen aday, CDU'lu bir isim üstüne. Bu adam, Strauss Mainz ve Bad Kreuznach'a geldiğinde büyük senikler hükümetçilerden bir. Salonda sessizlik dümen sürüyordu. Her ki aday da Almanca kısa birer konuşma yaptılar. Acaba CDU'lu usta mı yoksa bizim demokrat işçi mi kazanacaktı? Hayecanliydi. Bazı arkadaşlar, "Neden zayıf bir adaya karşı koymadı da bu herife karşı koydu?" diye mırıldanıyordu. Gizli oylama yapıldı. Hakem, yani sendika sekreteri bizim arkadaşın oylamayı 10 oy farkla kazandığını ilan etti. Salonda alkış çınıldı. Bütün arkadaşlar sevinç içineydi.

Oylamayı kaybeden CDU'lu ustanın taraftarlarından bazıları bizim adayın kazanmasına itiraz etmek istedikler. Sendika sekreteri sözü alarak şöyle dedi: "Arkadaşımız 200 imza getirdi. Burada gözünüzün önünde seçildi. Söz yoki! Arkadaş temsilcilik için yedinci sırasının adaydır."

Böylece birlik hareketini, çok önceden çalışılan planlarımız ve uzun vadeli çalışmamız, **Türkiye Postası** okumanın yararını somut olarak görmüş olduk.

Bütün terlici, oportünist arkadaşlar, işyeri temsilciliği girin. İleri görüşlü, namuslu adayları ve sendika listesini destekleyin.

Adının açıklanmasını istemeyen bir okur/Bad Kreuznach

met, pasaplar, ağalar kendilerini övüp duyuyorlar, ne derin!" Dedem de şarabından bir yudum içki demisi ki: "Öğün, pasaplar, ağalar kendilerini övün, Ahmet! Onların içimi da biliyor önünü de... Kara Ahmet'ler Cak nakkale de kolunu, bacacını kaybettik, övünmesi onlara kaldı. Bu ağaların, pasapların halkımıza hayır gomez. Güneş olsalar üzerimize dogmazlar."

Şimdi Evren Pasa ve Turgut Özal meydanlara çıkıp kendilerini övüp düşünce her dedemin bu sözlerini hatırlıyorum. Dedem ölüdu ama söyledikleri ölmüyor.

Hayrettin Erçin/Fransa

Biz 7 saatın provasını yapıyoruz

12 yıldan beri küçük bir işyeri olan Sintermetal firmasında çalışıyoruz. 4 yıldır da işyeri temsilcisiyiz. 35 saatlık çalışma haftası istemiyeli başlayan uyan grevlerine Lübeck'teki diğer işyerileri gibi Sintermetal'deki işçiler olarak bizler de katıldık. Uyan grevi sırasında işçiler makineleri kapatıp işyerinden ayrılmış, işveren temsilcileri, üç şef bir Meister makinelerin başına geçip çalışmaya başladılar. Bir yandan da, işçilere işi bırakmamaları yoksa paralarını alamayacaklarını söyleyerek tehdit etmeye çalıştılar. İşçilerin buna verdikleri yanıt çok kesin ve kısacı: "Biz bugünkü 7 saat çalışmamın ilk provasını yapıyoruz, gerisini sonra düşünürüz!"

N. Bakır/Lübeck

Gençlerimize yazık

Ostfildern Türk İşçi Derneği'nin bir futbolcusu olan Yaşar Çankır, Mercedes fabrikasında çalışıyordu. Evliydi, iki de çocuğu vardı. Askerlik bedelini ödemek için Alman bankalarından kredi çekti. İlk iş askerlik için çoktu çocuğuyla birlikte arabayla yola çıktı. 4 Mart günü Bulgaristan'da, Pazarok yakınında bir kaza yaptı. Çarpıştı Bulgar arabasının şoförü öldü, iki kişi ağır yaralı. Kendisi tutuklandı. Akşere de gide-meyecek. Bankaya borç dağ gibi. Ailesinin hali ne olacak? Gençliğimizin durumu ne kadar acı!

Balkan/Ostfildern

Bir süre önce Türkiye'ye izine gittim. Gaziantep'e giderken yarımcı Ceza-yı'de çalışan bir işçimiz oturmaktaydı. Kendisiyle sohbet ederken, Mehmet Genç adındaki bu işçi Ceza-yı'de Çavuşoğlu-Kozanoğlu firmasında inşaat işinde çalışmakta olduğunu anlattı. Son üç ay öncesinde kadın kendilerini ücretleri bizi gecikmelerde de olsa ödemi-yormuş, ama son üç aylık ücret kar-şılığında kendisine ve birçok arkadaşına karşılık çek vermişler. Sözlerini şöyle sürdürdü: "Ağabey, beni iytik-lar. Üç çocuğum ve ailem ben-den pa-ra bektiyor. Gurbet ellerinde gittik, ora-larda da yine Türk firmaları tarafın-dan dolandırıldı. Burada gazetele-ri de Çavuşoğlu-Kozanoğlu kurtarıldı, devletten uzattı, diye yazıyorlar. Peki bu devlet yazıya patronları ma-el uzatıyor. Biz bu ülkenin vatandaşı değil miyiz?"

Adının açıklanmasını istemeyen bir okur/Siegen

Türkiye Postası

Adı-Soyadı
Adresi
Ülkesi

Abone ücretini Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität, Postfachkonto 4614 32 - 100, BLZ 100 100 100 Postscheckamt Berlin-West hesabına yatırınız ve bir abone fişiyle birlikte havalı makbuzu Türkiye Postası Abone Servisi, Donau Str. 1, 1000 Berlin 44 adresine postalayınız.

ABONE BEDELİ

F. Almanya	Belçika	Doğummarka	Fransa	İngiltere	Hollanda	İsviçre
6 aylık (12 sayı) 1 yıl (24 sayı)	800 BF 1200 BF	120 DM 240 DM	85 FF 170 FF	8.40 £ 16.80 £	35 G 70 G	95 Km 190 Km

Bedelzedelerden Tercüman'a

Tercüman gazetesi son günlerde bedelzedelerden yazılar yazmaya devam ediyor. Bunları okuyan da sanır ki, bu yazıları gerçekten okurlar yazıyor. Ama bu yazıları okuyan gençler başka şeyler diyor. "Biz mücadelemizi Tercüman'a bırakmayacağız. Çünkü bizim başımızda bu sorunu çıkaranlar, bunların çözümünü için uğraşmazlar. Olsa olsa biz gençlere boş umut vermeye çalışırlar. Tipleri işçi Kurultayı gibi. Ve bizim birliğimizi engellemeye çalışırlar."

Biz gençlerin Tercüman'a cevabı, Bedelli Askerlik Türkiye'nin son kışadır: "Siz ne dersiniz deyin de / Bunca bedel çok baylar / Bu devran böyle gitmez de / Birleşelim biz gençler."

Gençliğin birliği yolunda kurulan FE-BAG'i selamlıyorum.

G. S./Tübingen

Abone fişi

6 aylık (12 sayı) ☐
1 yıl (24 sayı) ☐

Tarih:

Eşek anısı

An kövne bulunduranlar veya anı-cik üzerine biraz bilgisi olanlar bilirler. Anılar çok ilginç bir işbölümü ile çalışır ve üretirler. Anlar, yaşamak ve üretik-lerinden yararlanabilmek için işçi anı-ların yaptıkları baki pilyen ve kovani yaz-dırarak eşek anısına karşı savaşçı ka-zanmak zorundadırlar.

Gerçi eşek anıları, tabiatın kanunu ile böyle gelişmek zorundadırlar. Ama geleceğim insanlar arasında da eşek anısı rolünü oynayanlar oluyor. Kendi-ne "an"ıyı amblem diye seçen Özaltın ve partisinin oynadığı rol de işte budur.

Her bal yediyimden, işçi anının sö-münicü eşek anısına karşı olan yaşam savaşımını unutmayalım.

S.Tantoğlu/Wesol

Türkiye Postası

Türkiye Postası 15 günde bir Cuma gün-leri çıkar. Herausgeber: Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität, 1000 Berlin 44, Donaustr. 1. Verantwortlicher Redakteur: Ahmet Karolm, Zentralredak-tion und Anschritt aller Veranoortschas: 1000 Berlin 44, Donaustr. 1. Tel: 624 60 92 Herstellung: Eigenvertrieb Druck: Henke Rollenoffset, 1 Berlin 48 Sänststr. 49. Banka Hesabı: Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität, Postscheckkonto 46132-100, BLZ 100 100 100 Postscheck-amt Berlin-West Abone Kogulan: Federali Almanya ve Batı Berlin'de 6 aylık (12 sayı) 30 DM, 1 yıl (24 sayı) 60 DM. Temsilci-liler-Franke: Paris, Tel: 01-258 26 90. Federali Almanya: Frankfurt, Tel: 0611-68 41 98. Belçika: Brüssel: B.P. 83, Hollanda: Amsterdam, Tel: 020-942323, İngiltere: Londra, Tel: 01-340 47 39, Danimarka: Kopenhag, Tel: 01-707 506, İsviçre: Stock-holm, Tel: 08-367 576.

"Almanya'daki geleceğimiz, bu ülkedeki barış ve demokrasi güçlerinin geleceğine bağlıdır"

FİDEF 8. Kurultayını yaptı

● Genel Yönetim Kurulu'nun Çalışma Raporu ve Kurultay sonunda alınan kararların ana ağırlık noktaları barış savaşımı, işsizlik ve 35 saatlik çalışma haftası, yabancı düşmanlığı ve Türkiye'deki demokrasi güçleriyle dayanışmaydı.

*

● Kurultay'da, Türkiye'deki demokrasi güçleriyle dayanışmanın, yalnız burada mücadele eden barış ve demokrasi güçleriyle omuz omuza yürütülecek kavganın içinde yükselileceği saptaması yapıldı.

FİDEF 8. Kurultay Divanı, Nur Erkuş'un Başkanlığında ve Bank-Sen Merkez Yürütme Kurulu üyesi Turan Ata'nın Başkan Yardımcılığında İbrahim Onat, Veli Müslüm ve Necati Bakır'dan oluştu. Kurultaya katılan 170 delegenin 108'i işçi, 29'u aydın ve 33'ü de öğrenciydi. Genel Yönetim Kurulu seçimlerinden sonra yapılan İbtilimiyile Genel Başkanlığa Hasan Özcan, Genel Sekreterliğe Ali Çağlar ve Genel Saymanlığa Hamdi Maskar seçildiler.

Federal Almanya Türkiye İşçi Demokleri Federasyonu FİDEF'in 8. Kurultayı, 7 ve 8 Nisan günleri Essen kentinde yapıldı. FİDEF'e bağlı dernekler temsilen 170 delegenin katıldığı kurultay, 700'e yakın konuk ve dinleyici izledi.

İlk gün saat 11'de çalışmaya başlayan kurultay divanı Nur Erkuş'un başkanlığında ve Bank-Sen Merkez Yürütme Kurulu üyesi Turan Ata'nın başkan yardımcılığında İbrahim Onat, Veli Müslüm ve Necati Bakır'dan oluştu.

Delegelerin yapısı

Kurultaya katılan 170 delegenin genel yapısı şöyledir: Delegelerin 108'i (yüzde 63,5) işçi, 29'u (yüzde 17,1) aydın ve 33'ü (yüzde 19,4) öğrenciydi. 170 delegenin 131'i başta IG-Metall olmak üzere çeşitli sendikaların üyesiydiler. Delegelerin

sınıf kardeşlerimizle aynı saflarda yer tutacağı. Yerli ve yabancı işçileri bilme-yi, toplumsal muhalefetin yayılmasına yönelik her çabanın önünde kararlılıkla direneceğiz. Federal Almanya'daki demokratik kamuoyunun, ilerici kişi ve kuruluşların Türkiye'deki demokrasi güçleriyle dayanışmalarını bu ülkede mücadele eden barış ve demokrasi güçleriyle omuz omuza yürüteceğiz. Kayıpların içinde gelişebilir. Yerli ve yabancı en geniş emekçi kesimlerin ortak mücadelesi aynı zamanda yabancı düşmanlığına karşı verilen mücadelemizin de güçlenmesine katkıda bulunacaktır. Birlikte mücadele sırasında oluşacak dostluk bağlarımız, Türkiye'deki demokrasi güçleriyle dayanışmanın sürekliliği için en büyük güvencemiz."

Barış ve 35 saat

Temel görevin barışın korunması olduğunun saptayarak ve "Barış mücadelesine gerçekten katkıda bulunmanın öncülüğünü Türkiye'de barışın bu uğurda en üstünde hareketi gerçekleştirilmesine bağlı olduğunu" vurgulayan çalışma raporunda, 35 saatlik iş haftası için yürütülen mücadeleye de geniş yer ayırdı. Türkiye'deki işçilerin 35 saatlik çalışma haftası mücadelesine aktif katılımı için çalışmaları ve en başta da sendikaların daha da güçlendirilmesi gerektiği vurgulanan raporda, çalışma sürelerinin kullanılmasına için yürütülen "uyan grevleri" kapsamında şöyle denildi: "Grev kapıları yine barışın yerine düşecek, dev ve yabancı işçiler zere kapılardaki birliktelikte haley çekecektir. Hep birlikte, genç işçi kardeşlerimiz 35 saatlik iş haftası hedefine erecektir."

ve emekçilerle bağların güçlendirilmesi, öte yandan Federal Almanya'daki ilerici ve demokrat güçlerle işçilerin güçlendirilmesi gereği üzerinde durulan raporda, bu konuda özette şu görüşlere yer verildi:

İZLENİMLER

Daha güçlü bir FİDEF

İnsanoğlunun, kendi çevresinde dönmeye başlayan bir yapma uyduyu frenlemek için uzayda "yürümeye" hazırlandığı saatlerde, Federal Almanya'nın Essen kentinde, Federal Almanya İşçi Demokleri Federasyonu (FİDEF)'in 8. Kurultayı'nın toplanacağı binaya doğru ükenin her bir köşesinde

"Türkiye'deki demokrasi güçleriyle dayanışmanın gerçekten güçlendirilmesi, Federal Almanya'daki Türkiye'deki işçilerin, emekçilerin dayanışması aktif desteğinin sağlanması ile mümkündür. Güçlü bir dayanışma hareketi yaratılabilmek için, Türkiye'deki işçi ve emekçilerle bağlarımızı güçlendirelim. Federal Almanya'daki demokratik kamuoyu, ilerici kişi ve kuruluşlara karşı görevlerimizde gelince: Bizler bu ülkede verilen barış mücadelesinde yer almazsak, 35 saatlik iş haftasının desteklemeyiz, sosyal hakların kısıtlanmasına ve iş yerlerimizin yok edilmesine karşı çıkmazsak kimlerden ve ne yüzle dayanışmada bulunmalarını isteyebiliriz? Önerdiğimiz bu çalışma anlayışının yaşama geçirildiği her yerde, Türkiye'deki demokrasi güçleriyle dayanışmanın yükselceğinden hiç kimsenin en küçük bir şüphesi olmasın."

Kararlar ve seçim

İki gün süren kurultay, okunan çalışma raporu doğrultusunda dört karar kabul etti ve bir çağrı yayınladı. Delegelerin oy birliği ile kabul edilen kararlar, "Barışın daha güçlü savunulması", 35 saatlik iş haftasının daha güçlü desteklenmesi", "Türkiye'deki demokrasi güçleriyle dayanışmanın tüm politik tutuklularına genel af istemiyi yükseltmesi" ve "Askerlik bedelinin düşürülmesi isteminin desteklenmesi" üzerinedir. Kurultay ayrıca, FİDEF üyesi bütün örgütleri, hükümetin çıkartmaya hazırladığı yabancılara yasasına karşı ortak mücadeleyi güçlendirmeye çağırdı. Genel Yönetim Kurulu için yapılan seçimlerden sonra gerçekleştirilen ibtilimiyile Genel Başkanlığa Hasan Özcan, Genel Sekreterliğe Ali Çağlar ve Genel Saymanlığa Hamdi Maskar tekrar getirildiler.

Ayşe Sönmez

gelebilecek hemen tüm demokrat kişi ve kuruluşlar FİDEF'e dayanışmasını day getiriyor. Türkiye Komünist Partisi Genel Sekreteri Haydar Kutlu'nun mesajının okunması bitince, salon "Faşizme Karşı Omuz Omuz" belgisiyle çiniliyor. Faşist celtarları Diyarbakır zindanında aldırıldıkları Nec-

kuruluşlarının üyesiydiler. Delegele-
renin 19'u sendika temsilcisi ve 7'si de-
legeleri temsilcisiydi. En gençlerin 16 ve en
yaşlıların 52 yaşında olduğu delegelerin
yaş ortalaması 30'du.

Çalışma Raporu

Bir ay öncesinden FİDEF'e bağlı örgüt-
lere gönderilecek üyeler tarafından geniş
şekilde tartışılmış olan ve 41 sayıdan co-
luşan Genel Yönetim Kurulu raporunu
Genel Başkan Hasan Özcan okudu. Ağır-
lık noktaları barış savasına, işsizlik ve 35
saatlik çalışma haftasına, yabancı düşmanlı-
ğı ve Türkiye demokrasisi güçleriyle daya-
nışma olan raporda, bütün bu konular bir-
birine bağlanarak özetle şöyle deniyordu:
"Barış mücadelesine omuz vereceğiz. 35
saatlik iş haftasına destekleyeceğiz. Sosyal
ve demokratik hakların budanmasına kar-
şı çıkacağız. İşyerlerinin korunması mü-
cadeslesinde, Alman ve diğer uluslardan

HASAN ÖZCAN

Bu kurultayda yine başkan seçildi

veye egeçerik."

Yabancı düşmanlığı

Yabancı işçilere 23 yıldır ikinci sınıf
insan muamelesi yapılan ve onlara "geçel-
ci" gözüyle bakılan Federa Almanya'da
şimdi, 23 yıl sonra, "yabancılar politikası"
saptamaya çalışıldığını ve yabancıların de-
mokratik haklarının budanarak istendi-
ğini işaret edilen raporda şöyle denildi:
"Yabancıların demokratik haklarının bu-
danması, F.Almanya'da genel demokra-
tik haklara yönelik saldırının bir parçası-
dır. Bizim geleceğimiz, Federal Almanya
barış ve demokrasi güçlerinin geleceği ile
sıkı sıkıya bağlıdır." Yabancı düşmanlığı-
nı körükleyen çevrelerin silahlanmayı kö-
rükleyen çevrelerin aynı olduklarına işaret
ederek, "Yabancı düşmanlığına karşı mü-
cadeslenin aynı zamanda barış ve işyerleri-
nin korunması mücadelesiyse bir bütün"
olduğunu vurgulayan çalışma raporunda,
Federal Alman hükümetinin hazırladığı
yabancılar yasasına karşı FİDEF'in, Ye-
şiller Partisi'nin hazırladığı taslağı destek-
ledikleri belirtildi.

Dayanışma

Türkiye demokrasisi güçleriyle dayanış-
manın güçlendirilmesi sorunu ve genel
iş istemine de geniş yer ayrılan çalışma ra-
porunda, son üç yıldaki dayanışma çalış-
malarındaki eksiklikleri üzerinde durula-
rak şöyle denir: "Neden son üç yıl içinde
kalıcı ve giderilemeyen işyeri dayanışma
hareketi oluşturamadık? Neden her olay-
da yeniden kimerden dayanışma alabile-
ceğimizi düşünmek zorunda kalıyoruz?
Tüm bu sorular yalnızca FİDEF için değil
diğer demokratik örgütler için de geçer-
lidir."

Dayanışma hareketinin güçlendirilebi-
lmesi için bir yandan geniş Türkiyeyle işli-

ne doğu ülkelerin her bir köşesinde
akın akın delegeler, gözlemler, konuklar
geliyor. Kurultay'ın baş-
lama saatinde 880 kişinin salonu
doldurması, Kurultay süresince
ara ara atılan "Daha Güçlü
FİDEF" belgisinin "soyut bir bel-
gi" olmadığını, FİDEF'e bağlı ör-
gütlerin bu yolda somut adımlar
atmış olduklarını gösteriyor.

FİDEF Genel Başkanı Hasan
Özcan, Genel Yönetim Kurulu-
nun, tüm örgütlerde tartışmaya
açılarak hazırlanan Çalışma Raporu-
nu okumak üzere kürsüye, da-
ha önceki FİDEF kurultaylarına ka-
tılmış tüm konukları selamlayarak
çıkıyor. Bugün bir kısmı sürgünde,
bir kısmı işkencede, ama memle-
kette, ama yurtdışında görev ba-
şında olan bu konukların hepsi
verdikleri onurlu savaşla bugün yü-
zine FİDEF'in kurultayında selama-
nıyor. "Ama bir tane! Harç"
diyor Özcan. 8. Kurultay, bir kez
konuk olarak gelip, "İşçi sınıfının
partilerine özgürlük verilmeli-
dir" diyen, şimdi de yazdığı yazı-
larla komünistlere ağır küfürler
yağdıran ve sıkıyönetim savcıla-
rıyla aynı paralele düşen Uğur
Mumcu'yu kınıyor.

Çalışma Raporu'nda ölüm ro-
ketlerine karşı barış, 35 saatlik iş
haftasına, askerlik bedelinin düşürül-
mesi için, Federal hükümetin ya-
nancı düşmanı yabancılar politika-
sına karşı, Türkiye'deki politik tu-
tuklara genel af için savaşım
başlatılması. Bu en güncel, en yakı-
nı, en kısa erimli savaşım hedef-
leri, kurultayın tamamlanma damga-
sını vuruyor. Bu hedefler yalnız
Çalışma Raporu'nda yer almakla
kalmıyor, belgileri salonun duvarla-
rının süslüyor, salonun dışında
açılmış standartlara bedelli askerlik
ve 35 saat rozetleri, afişleri, bro-
şürleri sergileniyor, Türkiye'deki
politik tutuklara özgürlük için im-
za toplanıyor. Yaşayan tüm konu-
şmalar ana noktaları yine bu sa-
vaşım hedeflerine yönelik. Kurul-
tay sonunda alınan kararlar da
böyle.

"FİDEF'in çalışmalarına yürek-
ten destekliyoruz" diyen konu-
şmalar yapıyor, Kurultay'a başan
olmayan mesajlar okunuyor. DKP,
SPD, Yeşiller, TUDEH, DGB...
Türk, Kürt, Alman, Yunan, akla

bir zindandan öldürüldüleri Nec-
mettin Büyükkaya'nın kardeşi,
gönderdiği mesajda birlik çağını
yapıyor...Sümeýra, mesajında
"Yaşasın Barış, Yaşasın HAYAT"
diyor...Bir TUDEH'linin yaptığı ko-
nuşma üzerine, Kurultay hemen
oracıkta İran'daki tutukluların du-
rumunu incelemek üzere Federal
Almanya'dan bir heyet gönderil-
mesi için çalışma yürütülmesi kar-
arını alıyor. FİDEF'in kurultayına
yalnız mesaj gelmiyor. Kurultay'ın
kendisi de dayanışma mesajı gön-
deriyor, o gün Essen'de yapılan bir
barış eylemi ve IG-Metal'in uyarı
grevine...

Kurultay'ın ikinci günü, iki haf-
tada 29 günün daha kendilerini
kattığını söyleyen FEBAG
temsilcisinin konuşması biter bit-
mez, salonun her köşesinde fır-
layan 50-60 gençlik seker, sahneye
çıkarak "Bedelli Askerlik Türkü-
sü'nü söylüyor, Heval sanatçıla-
rın gençleri bu hakli istemlerinde
desteklediklerini bildiriyor...Dünya
Sendikalar Federasyonu temsilci-
si Kanra, "FİDEF'e daha militan
destek vereceğiz" diyor. Daha
sonra cybirliğiyle Gelenkirkhen'
den yeni bir çalışma grubunun
FİDEF'e üyeliği kabul ediliyor.

Yeni yönetim organlarının seçi-
mi...Genel Yönetim Kurulu'nun
aday listesinin yedinci sırasında
geçtiğimiz günlerde ölen Köln İşçi
Birliği Başkanı Uğur Temizkan
var. Temizkan'ın 8 yıllık savaş ar-
kadısı Necdet Topcu, "onun bu
görevini ben üstlenmek istiyor-
um" diyor...Salonda aniden bağ-
layan, FİDEF'e bağlı yağını işe
güvenlikten sorumlu gençler ka-
zanıyorlar. Başgün miktardan
ötürü değil; Kurultay çalışmaları-
nın huzur içinde yürütmesi için iki
gün boyunca, bir kez bile salona
girmemesine hem dışarda nöbe-
tobet tutup, hem de aralarında ba-
ğış topladıkları için.

Örgüt temsilcileri, Kurultay sa-
lonundan yeni ve yeni görüşler
üstenerek ayrıyorlar. Aynı günün
akşamı, Alman televizyonu 1.
Programı ARD'nin birinci haberi,
insanoğlunun uzayda yaptığı
1400 metrekil "yürüyüşü" üçüncü
haberi ise FİDEF'in 8. Kurultay'ı.
FİDEF sözcüsü, ekrandan örgütü-
nün istemlerini duyuruyor...

Kurultaya gelen mesajlar

Partiler

Herbert Mies (Alman Komünist Parti-
si Başkanı), Jürgen Gocht (Yeşiller
Partisi adına), Kemal Burkay (Türki-
ye Kürdistan Sosyalist Partisi Genel
Sekreteri, Haydar Kutlu (Türkiye Kom-
ünist Partisi Genel Sekreteri), Ahmet
Kaçmaz (Türkiye Sosyalist İşçi
Partisi Genel Başkanı).

Milletvekilleri

Ottmar Schreiner (SPD), Konrad Gil-
les (SPD), Horst Peter (SPD), Renate
Schmidt (SPD), Wolf-Michael Can-
tenhausen (SPD), Karsten D. Voigt
(SPD), Norbert Gansel (SPD), Walter
Sauerlich (SPD), Hans Paintner
(SPD), Joachim Foss (SPD), Horst
Jungmann (SPD).

Avrupa Parlamentosu üyeleri

Dr. H.-J. Seeler (SPD), Rudi Arndt
(SPD), Beate Weber (SPD).

Kilisel

Hartmund Hülsman (Papaz), Joachim
Goede (Papaz), H.J. Kutzner (Papaz),

Kurt Struppek (Papaz), Dr. Walter
Sohn (Mülheim Protestan Akade-
misi), Hans Harald Willberg (Schwar-
zenbruck-Kilise Akademisi).

Yığın örgütleri ve demokratik kuruluşlar

Jörn Hauss (Vereinigung Demokrati-
scher Juristen in der Bundesrepub-
lik Deutschland und Berlin (West)
e.V.), Vera Koneczka (Genç Sosyalis-
tistler Federal Başkan Vekili), Werner
Stilrmann (Alman Sosyalist İşçi
Gençliği-SDAJ Genel Başkanı), He-
lenslozialinitiative Nürnberg, Manu-
el Romano (Internationales Forum
ausländischer Arbeitnehmervereini-
gung Başkanı), Detlef Lüderwaldt
(Initiativkreis "Austrianische
Mitbürger in Hessen"), Achim Mas-
ke (Komitee für Frieden, Abrüstung
und Zusammenarbeit), Papaz Kon-
rad Lübbert (Halklararası Dostluk
Birliği Başkanı), Gültelkin Gazioğlu
(TÖB-DER Genel Başkanı), Berla
Onger (IKD Genel Başkanı), Cevdet
Kocaman (Köy-Koop Genel Başkan
Yardımcısı).

ÖZÜR

Geçen sayımızda yanlış bilgilen-
me sonucu FİDEF kurultayına
TKSP Genel Sekreteri Kemal Bur-
hanın, TIP Genel Başkanı Behice
Boranın, TKEP Genel Sekreteri
Tevsin Töre'nin ve TSİP Genel Başkan
Ahmet Kaçmaz'ın konuk olarak
katılacaklarını haber vermiştik. Bu
istihbarat hatamız ve yanlış haberi-
miz için ilgili partilerden ve okur-
larımızdan özür dileriz.

Dokuz Batı Avrupa ülkesinde 1 Mayıs'ın nasıl, nerelerde ve hangi belgilerle kutlanacağını açıklıyoruz

1 Mayıs 84: Füze değil iş!

Batı Avrupa'da yaşayan Türküyle emekçiler, bu yıl da 1 Mayıs'ı kutlaması yasaklanmış Türkiye işçi sınıfının bir temsilcisi ve yasadıkları Batı Avrupa ülkesinin işçi sınıfının bir parçası olarak alanları eklemler. Türkiye'de işçi sınıfının 1 Mayıs'ı alanlarını doldurmadığı koşullarda onlar, silahlı sınıf kardeşleriyle birlikte barıştan, avrupaşlanmadan, toplumsal harcamaların kısıtlanmasından engellenmesinden yana taleplerinin yanı sıra Türkiye'de sendikal hak ve özgürlüklerin sağlanması, DISK'in üzerindeki yasağı kaldırması ve tüm politik tutuklulara özgürlük talebini dile getirecekler.

Batı Avrupa'ya atom füzelерinin yerleştirilmeye başlanmasıyla nükleer savaş tehlikesinin daha da arttığı koşullarda karışılınan bu yılın 1 Mayıs'ında tüm Batı Avrupa ülkelerinde işçi sınıfının istemleri,

- dünya barışının korunması
- silahlanma harcamalarının azaltılması
- yığımsal işsizliğin önlenmesi
- ekonomik, sosyal ve demokratik hakların kısıtlanmasında son verilmesi

konularında yoğunlaşıyor.

1 Mayıs'da yerli ve yabancı işçiler omuzomuzda, barış ve iş yönündeki taleplerini duyuracaklar, işsizliğe ve yabancı dümanlığına karşı 35 saatlik iş haftası belgisini yükseltecekler.

FEDERAL ALMANYA'da 1 Mayıs "Herkes iş, Hıfızlık Çalışma Süresinin Kısıtlanması" ve "Barış" temel belgileri altında çeşitli kent ve kasabalarda yapılan toplantılarla kutlanacak. Diğerlerine kıyasla daha büyük toplantılar Hamburg, Bremen,

Köln, Frankfurt ve Stuttgart'a yapılacak. Febrük'de 30. Nisan'da düzenlenen 1 Mayıs'ı karışılma mitinginde konuşacak olan DGB Başkanı Ernst Breil, 1 Mayıs'da Karlsruhe'deki toplantıya katılacak. IG Metall'in ikinci Başkanı Steinkühler'in ise Essen'deki mitingde konuşacağı öğrenilmiş durumda.

BATI BERLIN'de KleiststraÙe'de DGB Haus önünden ve Joachimstraße str.'den başlayarak yürüyüş kolları saat 11.00'de Platz der Republik'deki mitingde birleşecekler. 1 Mayıs gecesi Sosyalist Birlik Partisi (SEW)'nin geleneksel şenliği Palais am Funkturm'da yapılacak.

HOLLANDA'da 1 Mayıs PPR (Radikal Part), PSP (Pasifist Sosyalist Parti), CPN (Hollanda Komünist Partisi) ve yabancı örgütlerinin katıldığı "Yabancılar Platformu"nın birlikte her yörede düzenlediği "Barışın Koruması" ve "Üçerlinin Dışarıdan İstemesine Karşı Çıkışın" belgileri altında yapılan kapalı salon toplantıları ile kutlanacak.

Bu toplantılara Türküyle örgütlerinin çoğunluğu ortak afiş, ortak bildir ve ortak konuşma metni hazırlayarak katılacaklar.

DANİMARKA'da sendikalar, Sol Sosyalistler, Sosyalist Halk Partisi ve Danimarka Komünist Partisi'nin ortaklaşa düzenlediği, kollar halinde yürünür, Foeldeparken'de bir miting ile bitecek olan 1 Mayıs kutlamasına Türküyeliler de katılacaklar. Kutlamanın temel belgileri, "Karara Hükümet Defol", "Atom Füzelere Hayır", "Kısıtlamalara Hayır".

BEŁÇİKA'da 1 Mayıs Belçika Komünist Partisi Brüksel, Antwerp, Liege gibi büyük kentlerde gösteri ve gezilerle kutlanacak. Belçika Sosyalist Partisi de yine büyük kentlerde toplantılar düzenliyor. KP'nin Brüksel'deki yürüyüşünde BTİB ve sokak yada gösteri örgütü katılacak. 1 Mayıs'ın temel belgilerinin arasında "Hükümetin Kemeri Sıkma Politikasına Hayır" ve "32 Saatlik Çalışma Haftasına

Doğru" yer alıyor. Ayrıca Belçika K.P.'nin Brüksel örgütünü, Brüksel'de kardeş yabancı örgütlerle ortak olarak düzenlediği 1 Mayıs gecesinde Türküyle sanatçı Sümeysin'de katılacak.

İSVEÇ'te, İsveç Sendikalar Birliği'nin düzenlediği "Kuzey Göklerinde Orta Menzilli Füzelere Hayır" belgisi altında Stockholm'da düzenlediği 1 Mayıs kutlamasına İSTİB de katılacak. İSTİB'in oluşturduğu 1 Mayıs komitesinin iki temel belgisi "Türkiye'de Politik Tutuklulara Genel Af" ve "Türkiye'ye Yerleştirilmesi Planlanan Füzelere Hayır".

İSVİÇRE'de 1 Mayıs kutlamaları Zürih, Basel ve Cenevre'de olduğu gibi diğer kentlerde de, İsveç Sendikalar Birliği (DGB) ve diğer ileri parti ve örgütler öncülüğünde gerçekleştirilecek. 1 Mayıs'ın ana belgilerini "Yeni İşyerleri", "Barış", "40 Saatlik Çalışma Haftası" ve "Nikaragua ile Dayanışma" oluşturuyor. 1 Mayıs öncesinde 28 Nisan'da yapılan uluslararası şenliğe Türküyle örgütler eylem birliği içinde katılıyorlar.

AVUSTURYA'da Vıyana'da, Swarzenbergplatz'da, Sosyalist Parti, Komünist Partisi ve Alternatifler tarafından düzenlenen 1 Mayıs yürüyüş ve mitingine Türküyle örgütler de eylem birliği içinde katılacaklar. "Füzelere Hayır", "35 Saatlik İş Haftası" ve "Hükümetin Kısıtlama Politikasına Hayır" burada da temel belgileri meydana getiriyor.

İNGİLTERE'de Londra'da 1 Mayıs, Sendikalar ve İşçi Partisi'nin oluşturduğu bir komite tarafından "İnsanlar Karadan Önce Gelmeli" ve "Silahlanma Değil Refah" temel belgileri altında yapılacak büyük bir yürüyüş ve mitingle kutlanacak. Karl Marx'ın Londra'da yaşadığı ev olan Marx's Library' önünden başlayarak Londra Belediye önündeki "Jubilee Gardens" a kadar sürecektir olan mitingde Türküyeliler Türkiye Halkıyla Dayanış-

ÖZETLE

Lübeck

Lübeck'te bir süre önce kurulan ve içinde o bölgedeki çeşitli örgüt ve kuruluşların temsilcilerinin yer aldığı "Lübeck'de Yaşayan T.C.Vatan-dışları Temsil Komitesi" ilkeleri doğrultusunda ilk yığımsal toplantısını 10 Nisan günü düzenledi. Geri dönüşü özendirmeye ve emeklilik primlerinin ödenmesi konusunda bilgilendirme amacıyla yapılan toplantıya, salonun küçük olması nedeniyle 500 civarında kişi katılabildi. Sendikacı Ümit Kösöglü'nün konuşmacı olarak katıldığı toplantıya, sorulan yanıtlamak için Lübeck Yabancılar Dairesi şefi, Sosyal Sigortalar Kurumu Lübeck yetkilisi, Sosyal Yardım Dairesi şefi, Sosyal Sigortalar Kurumu Lübeck yetkilisi, Sosyal Yardım Dairesi'nden bir yetkili ve ayrıca Lübeck IG-Metall ve DGB'den birer görevli katıldılar. Üç saat kadar süren toplantı ilgisiz izlendi.

Stockholm

Türkiye Kürtistan Sosyalist Partisi MK üyesi Mustafa Bodak 30 Mart 1984'de Stockholm'de yakalandığı hastahatın kurtarılmaları aradı. 10 Nisan günü cenaze Türkiye'ye gönderilen hastane önünde yapılan 16-18-19-20 Nisan günleri arasında düzenlenen, TKSP Genel Sekreteri Kemal Buray ve Kürt şairi Çiğdem bir konser verildi. M. Bodak'ın erken ölümü tüm devrimci çevrelerde derin üzüntü yarattı.

Stuttgart

PKK taraftarlarının Stuttgart'daki 15 Nisan günü yaptığı Newroz kutlamasına 600 kişi katıldı. Çocuklu geçen kutlamada Türkiye Postası gönüllü satıcılarının da barış ve 35 saatlik iş haftası mücadelesi temelinde bir propaganda ile gazetesi satıkları ve diğer gruplarla ilişkileri geliştirdikleri izlendi.

Londra

Londra Halkları 21 Mart akşamı

TÜRKİYE'DE

Yine kutlanacak

Darbeçi generaller Türkiye işçi sınıfının 1 Mayıs'ı özgürcü kutlamasını yasakladılar ama 1 Mayıs atışını söndüremediler. Son üç yıl içinde olduğu gibi bu yıl da Türkiye'de işçiler, köylüler, aydınlar, gençler, kadınlar, nerede, hangi koşullar altında olursa olsun ilk kişi, üç kişi demeden, mahallede, işyerinde, tarlada, zindanda biraraya gelecek, iş-ekmek-özgürlük için 1 Mayıs geleneğini sürdürmenin yarattığı yollarını bulacaklar. 1 Mayıs'ın 1921'den itibaren işçilerin işgali altında; 1976'da DISK'in öncülüğünde 54 yıllık yasağı aşarak, meydanlarda yürünürler; 1977'de faşist katliamların kurbanlarına heddi olarak, 1978'de en küçük bir geri adım atılmaksızın daha da yığımsal bir biçimde kutlayan Türkiye işçi sınıfı, 1 Mayıs hakkını söke söke alacak ve 1 Mayıs'tan milyonluk gösterilerle kutlayacaktır.

...DAYANIŞMA ...DAYANIŞMA... DAYANIŞMA ...DAYANIŞMA... DAYANIŞMA...

Düsseldorf'ta

Duisburg'da

İsviçre'de

Düsseldorf'ta dayanışma yürüyüşü

"Düsseldorf Türkiye'deki Politik Tutuklulara Dayanışma Komitesi" Türkiye'deki politik tutuklulara dayanışma ve genel af için 12 Nisan günü arabalı bir yürüyüş düzenledi. Eylem, cezaevlerindeki koşulları yerinde inceleyecek bir komisyonun oluşturulması, WDR televizyonunda bir açık oturum, Diyarbakır'da öldürülenlerin isimlerinin açıklanması istemlerini gerçekleştirmek için yapılan bir dizi eylemlerin ikincisi oldu.

Duisburg'da yerel seçimleri değerlendirme toplantısı

Duisburg Üniversitesi'nde okuyan Türkiye'li ve Alman öğrenciler, 5 Nisan günü üniversitede "Yerel Seçimlerin Ardından Türkiye" konulu bir toplantı düzenleyerek, seçimlerin hangi koşullar altında yapıldığını tartıştılar. Toplantıya 50 kadar üniversiteli katıldı.

İsviçre'de bir dayanışma mitingi

Diyarbakır, Mamak ve Metris cezaevlerindeki uygulamalara protesto etmek ve politik tutuklulara dayanışmak amacıyla, 7 Nisan tarihinde İsviçre'nin Zürih kentinde Türkiye'li tüm demokratik kuruluşların katılımıyla yürüyüş ve miting düzenlendi. Çok sayıda insanın izlediği ve 200 kişinin katıldığı yürüyüş ve mitingte bildiriler dağıtıldı, Türkiye'ye göçmen işçilere ve İsviçrelilere konuyla ilgili olarak bilgi verildi.

Gardens'a kadar sürecin olan mitingde Türkiye'li "Türkiye Halkıyla Dayanışma" pankartı arkasında yürüyecekler. Mitingde, İngiltere barış hareketinin en önemli örgütü Nükleer Silahsızlanma Kampanyası (CND)'nin Başkanı Joan Ruddock, İşçi Partisi lider vekili Roy Hattersley, Londra Belediye Başkanı Ken Livingstone ve Türkiye'de Kadın Hakları için Dayanışma Komitesi Başkanı Barbara Switzer birer konuşma yapacaklar.

FRANSA'da Türkiye'li örgütler CGT Sendikası'nın düzenlediği 1 Mayıs kutlamasına katılacaklar. Bu yünde eylem birliği çalışmaları yürüyor ve şimdilik 10 kadar Türkiye'li örgüt birlikte CGT'nin düzenlediği kutlamada yer almayla ilke karar vermiş durumdadır.

Londra

Londra Halkı'na 31 Mart akşamı, Başkan Ahmet Tutar'ın derneğin amaçlarını anlatan konuşmasıyla açıldı. Türkiye Sendikalar Hakları ve Demokrasi için Dayanışma Komitesi Genel Sekreteri Cahit Baylar, Billie Sanat ve Dışişleri Özgürlüğü ile Dayanışma Komitesi Genel Sekreteri Enis Üser, Barış Komitesi Genel Sekreteri M. Ali Dikerdem ve Türkiye Kadın Haklarıyla Dayanışma Komitesi Genel Sekreteri Dilem Üser'in hazır bulunduğu gecede konuşlara yemek verildi. Keman ve kanunlar eşliğindeki koro ise, konuklara Türk müziğinden örnekler verdi.

Cezaevlerindeki uygulamaları kinayalım

Türkiye hapishanelerindeki anti-demokratik uygulamalara karşı cezaevlerinde sürdürülmekte olan açık grevleri ve Diyarbakır cezaevinde katledilen Kürt yurtseverleri ile ilgili olarak Gelsenkirchen ve Çevresi Türk İşçi Derneği, Gelsenkirchen İşçi Birliği, Gelsenkirchen Türk Alman Dostluk Derneği, Gelsenkirchen Gençler Birliği ve Gelsenkirchen Kadınlar Birliği ortak bir açıklama yaptılar. Açıklamada Türkiye'de cezaevlerindeki koşulları anlatan örgütler, ilerici kamuoyundan, demokratik kişi ve kuruluşlardan bu uğradaki mücadelelerini yoğunlaştırmalarını, aktif bir dayanışma içine girmelerini, Evren'e ve Özal'a cezaevlerindeki anti-demokratik uygulamaları kinayan protesto mektupları yazmalarını istedikler.

Strasbourg'da etkili bir işgal eylemi

Federal Almanya Parlamentosundan Yeşiller'in Ankara'da gösteri yaparak başkantan protesto ettikleri 23 Mart günü aynı saatlerde Fransa'nın Strasbourg kentinde İnsan Hakları Komisyonu binasını 15 Devrimci İşçi tarafından kendilerini zincir vurup birbirlerine bağlayarak işgal ettiler. Protestocular, Türkiye'de cezaevlerindeki işgencilerin sona erdirilmesini ve cezaevlerinin dünya basınına açılmasını istedikler. İşgal eylemi Avrupa basınında ve televizyonlarında geniş yankılara yol açarken, Strasbourg Türkiye'li İşçiler Birliği'nin cezaevlerindeki açık grevlerini desteklemesi yönünde yaptığı Fransızca çağrı üzerine de sendikalarla birlikte, birçok Fransız ve Türk işçisi Türkiye'deki sıkıyönetim komutanlarına ve Cunta güdümündeki partilere protesto telgrafları çektiler.

CÜNEYT BAŞBUĞ

Nokta

Yeni bir bahar...

Güneynen kuzeye, doğudan batıya, bir ülkeden diğeri-ne, bir kentten ötekine sık sık katettiğimiz Avrupa top-rağı çoğu kez çeşitli çağrışımına kaynaklık ediyor. Kimi zaman direksiyondan yölesine baktığımız, kimi zaman tren penceresine kafamızı dayayıp seyrettirdiğimiz dünya-nın gelişmiş ülkelerinin yer aldığı bu toprakların sayısız ortak özellikleri var. Öyle ki bazen ülde değiştirdiğimizi arabaların plaka renklerini değiştirmesinden anlıyoruz. Sokak ilanlarındaki dilin değişiverdiği farkediliyor hemen. Benzer evler, benzer yeşillikler, benzer insan yüzleri sürüp gidiyor hep.

Çağlar boyu ylinin de kotonün de, hogörünün de, hogörüsüzüğün de, ilerinin de, bağnazlığın da kaynağı olmuş Avrupa. Bu özelliğinden arka alanlar o denli çok ki, hemen hemen yaşadığımız her kentte ortaçağ bağnazlığının yıkılmasına katkıda bulunmuş birinin evi, küçük heykeli ya da adına bir ev, müze bulunur. Ve yine yakınlarda bir yerde bir-nazi toplama kampı, bir faşist imha merkezi, bir yurtseverin kurşuna dizildiği bir yer vardır.

Bu toprakların gerçekte başka ve çok daha çarpıcı bir ortak özelliği daha var. Savaş alanları olmaları... En korkuncu tam kırk bahar önce, Hitler ordularının pespeşe yenilgiye uğratılmasıyla sona ermeye başlayan

binlerce savaşı yaşamış, bu günlerde yeni bir baharı karşılayan bu topraklar.

Yeni bir bahar...Bazen geç ve hiç alımadığımız yağ-murları, ilkbaharın çok uzağındaki soğuk havalarla da gelse, ilkbahar göçmen yaşamımıza da iniyor. Doğa her yerde olduğu gibi Batı Avrupa'ya da tomurcuklu-yor. Annelerin gıysilerine kışın olduğu kadar dikkat etmediği çocuklar özgür parkları doldurdukların yaşları banklarında daha uzun süreli oturmaya başlıyor. Hepimi-zin evinin çevresinde süren hiç yabancımı olmayan bir görüntü bu.

Parkin birinde, elinde bastonuyla oturan yaşlı adam son savaşa ne yapıyordu? Savaş uzağ kalan ülkelerin ve yaşların sahibi bizler için her şeyden önce filmlerdeki İkinci Dünya Savaşı'nı gerçekte yaşamış kahramanlar-ın. Görünüşlerinden 1944 baharını hangi duygularla, hangi koşullarda karşıladıklarını anlayabilmek çok zor. Ayrıca bu soruya inadına bir yanıt aramak- olanları hiçbir zaman unutmamak koşuluyla- zaman zaman da anlamlı gelmiyor. Ama inadına bir yanıt, muttaka bir çözüm alsaçımız, almamız gereken sorular çok değil. "O parklarda pervasız koşan çocuklar, çocuklarımızın, o parkların, kenarındaki evlerin, içinde bulundukları kent-lerin geleceği".

Yeni bir bahar...40 bahar önce nazi ordularından kur-tulmaya başlayan Avrupa'nın kimimiz geçici, kimimiz kalı-sı aakinleriyiz. Doğa gibi bizim de çocuklarımız tomur-cuklanıyor. Onları 1944 baharının coşkusuyla içtişmek, bunun için çabalamak gerekıyor. 1944 yılının tüm dün-yaı saran coşkusu, yaşlı genç tüm insanları kavrayan umuduyla içtişmek...